

JOUTSA

TILINPÄÄTÖS 2023

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMINTAKERTOMUS	
1.1.	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1.	Kunnanjohtajan katsaus	3
1.1.2.	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3.	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
1.1.4.	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	7
1.1.5.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	8
1.1.6.	Kunnan henkilöstö	8
1.1.7.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	9
1.2.	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	10
1.3.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	10
1.4.	Rahoitusasema ja sen muutokset	14
1.5.	Kokonaistulot ja -menot	17
1.6.	Kuntakonsernin toiminta ja talous	18
1.7.	Tilikauden tuloksen käsittely	23
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	24
2.1.	Käyttötalouden toteutuminen	25
2.1.1.	Yleishallinto	28
2.1.2.	Kehittämisyksikkö	28
2.1.3.	Sivistystoimi	29
2.1.4.	Tekninen toimi	53
2.1.5.	Yhteenveto käyttötalouden toteutumisesta	63
2.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	68
2.3.	Investointien toteutuminen	75
2.4.	Rahoitusosan toteutuminen	77
2.5.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	78
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	
3.1.	Tuloslaskelma	81
3.2.	Rahoituslaskelma	82
3.3.	Tase	84
3.4.	Konsernilaskelmat	86
4.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	90
4.2.	Tuloslaskelman liitetiedot	91
4.3.	Tasetta koskevat liitetiedot	96
4.4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	102
4.5.	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja intressi- tahotapahtumia koskevat liitetiedot	105
5.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	107
6.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	108

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1. Kunnanjohtajan katsaus vuodesta 2023

Yleistä

Hyvinvointialueet aloittivat vuoden 2023 alusta lukien ja kunnan perusturvan palvelut siirtyivät hyvinvointialueen vastuulle. Kunnan tärkeimmäksi toimialaksi tuli hyvinvointi- ja sivistyspalvelut, teknisen toimen tukipalvelut sekä kunnan elinvoimatyö. Kunnan budjettivastuu pieneni merkittävästi ja henkilöstömäärä väheni.

Hallintoa

Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien työskentely on ollut edelleen aktiivista.

Valtuusto kokoontui viisi kertaa. Valtuusto päätti tavanomaisten talousarvio- ja veropäätösten lisäksi rakennusjärjestyksen hyväksymisestä ja hankelainan limiitin nostamisesta, hyväksyi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen perustamisen ja siihen liittyvän yhteistoimintasopimuksen ja järjestämissuunnitelman sekä valitsi valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Valtuusto hyväksyi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivytyksen ja käsitteli lukuisia valtuustoaloitteita.

Kunnanhallituksen työohjelma on ollut edelleen tiivis ja hallitus kokoontui yhteensä 20 kertaa. Kunnanhallitus käsitteli muuan muassa seuraavat asiat: Kunnan henkilöstön työhyvinvointikysely 2022, rakennusvalvonnan yhteistyösopimus Joutsa – Luhanka, nuorten työllistäminen kesällä 2023, TYP yhteistyösopimus, Länsi-Suomen aluesyyttäjän päätös syyttämättä jättämisestä, Joutsan Länsitie 7 Liikekeskuksen purku, hankintapäätös, kansallispuistotyöryhmän loppuraportti, kuntalaisaloite kunnallisen päätöksenteon avoimuuden lisääminen / Loppuraportti, Keski-Suomen sairaanhoitopiirin peruspääoman alentaminen, henkilökuljetusten järjestäminen / kuljetushankinnat, henkilöstökertomus 2022, Koy Joutsan Talouskeskuksen osakkeita 1-3160, 9515-11565 ja 12098-12118 koskeva myyntitarjous, Koy Joutsan Talouskeskuksen toiminnan varmistaminen myyntitarjouksen (KH 17.4.2023 § 75) käsittelyn aikana, lausunto Keski-Suomen maakuntakaava 2040 – viranomaisehdotus, Joutsan keskusta-alueen kehittämissuunnitelma -hanke / Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF -rahoitushaku, tietosuojatyöryhmän kokoonpano ja tietotilinpäätös 2022, kuntalaisaloite / Konsernijaoston lakkauttaminen, elinvoimapäätöksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta, hyvinvointivaikutusten arviointi, TE-palveluiden siirto paikallistasolle vuoden 2025 alusta, Keski-Suomen työllisyysalueiden valmistelu -hanke 1.6.-31.12.2023 (TE24), tehtävän vaativuuden arviointi – TVA, järjestelyerän kohdentaminen 2023, osallistava budjetointi 2022-2023, Tammenlehti Joutsa-Luhangan perinnetoimikunnan perustaminen, suunterveyden- ja ruokahuollon hankkeen taloudellinen loppuseelvitys, valitus hallinto-oikeudelle Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuuston päätöksestä 13.06.2023 § 49, Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022, talousarviolainan nostaminen, yhteistyösopimus / Joutsan Seudun Pallo, sponsorointiyhteistyö kaudelle 2023-24 / Minkkinen Suvi, hyvinvointityöryhmän nimeäminen, työsuohdepyöräetu, perintörahoilla hankinnat ikäihmisille, Joutsan Joutopäivät 2023, lisäavustushakemus, harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen, kuntapaikkojen määrä oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille v.2024, omaishoitajan hoitotehtävää tukevat palvelut, koronvaihtosopimusten muokkaukset, tehtävien vakinaistaminen varhaiskasvatuksessa, hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2022 ja -suunnitelma 2023-2025, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittäminen, rakennusvalvonnan yhteistyö Joutsa – Toivakka, kiinteistöasiantuntijapalveluiden hankinta / Hankintapäätös ja nuorisovaltuuston asettaminen 2024.

Lisäksi hallituksen asialistalla oli useita valituksia, kanteluita ja oikaisupyynnöitä.

Kunnan henkilökunnassa tapahtui joitain muutoksia: pitkäaikaiset työntekijät toimistos sihteeri Leena Hietala, varhaiskasvatuksen päällikkö Annikki Lehto ja luokanopettaja Sinikka Lahti jäivät eläkkeelle. Liisa Alfthanin tehtäväkuva täydentyi yleishallinnon tehtävillä. Viestintäasiantuntijaksi valttiin muotoilija, amk Henna Takala. Kiinteistöhoitaja Hannu Karhu menehtyi sairaskohtaukseen.

Vuodesta 2023

Joutsan kunnan asukasluku väheni kuolleisuuden ollessa syntyvyyttä suurempi. Joutsan kunnan asukasluku vuoden 2023 lopussa oli 4071 henkilöä. Joutsassa syntyi vain 10 lasta. Syntyvyys on vain kerran aikaisemmin ollut yhtä vähäinen kuin vuonna 2023. Syntyvyys on laskenut koko maassa huolestuttavasti ja lapsiperheitä tukevia toimenpiteitä tarvittaisiin lisää. Jos syntyvyys jää näin alhaiseksi pysyvästi, merkitsee se lähivuosina muutoksia kunnan palveluissa.

Joutsan kunnan työttömyysaste nousi edellisestä vuodesta ja se on ollut koko vuoden ajan yli 10 %. Kunnassa on valmistauduttu TE-palvelujen siirtoon kunnille. TE-palveluissa muodostetaan yhteistoiminta-alueet, joissa työvoiman määrä on oltava yli 20 000 henkilöä. Joutsa kuuluu Keski-Suomen eteläiseen TE-alueeseen, jonka vastuukunta on Jämsän kaupunki.

Joutsan keskustasta purettiin vanha liikerakennus ja sen tilalle on suunniteltu muun muassa torialuetta. Keskustan kehittämistyö ulottuu myös keskuspuistoon ja Yhdystien – Länsitien alueiden kehittämiseen. Kunnan asukkailta on kerätty ideoita työryhmässä käsiteltäväksi.

Joutsassa toimii pysyvä pakolaisten vastaanottokeskus. Vastaanottokeskusta ylläpitää Kotokunta Oy. Joutsan vastaanottokeskus toimii asuntopohjaisesti. Vastaanottokeskuksella oli vuoden lopussa noin 300 asiakasta, joista valtaosa ukrainalaisia, jotka ovat joutuneet poistumaan kotimaastaan Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Kunta järjestää valmistavaa opetusta kahdessa opetusryhmässä. Valmistavassa opetuksessa on ollut yli 50 lasta ja nuorta.

Haihatus ry järjesti Joutopäivät. Joutopäivät uudistuivat ja onnistuivat pääosin hyvin. Huono sää vähensi kävijämäärää. Syksyllä järjestetyissä Rutalahden markkinoilla oli kävijäennätys.

Taloudesta

Joutsan kunta selvisi tehtävistään hyvin. Tilikauden tulos on 204 272,52 euroa ylijäämäinen. Vuonna 2023 toimintakulut laskivat 63,4 prosenttia ja toimintatuotot 18,1 prosenttia. Hyvinvointi- ja sivistystoimissa määrärahat alittuivat 194 649,77 eurolla ja teknisessä toimessa ylittivät 173 314,69 euroa. Verotulot laskivat 6 787 337,69 euroa ja valtionosuudet laskivat 14 871 406,81 euroa.

Vuosikate vuonna 2023 oli 1 584 570,02 euroa. Tilinpäätöksen mukainen ylijäämä vuodelta 2023 on poistosuunnitelmien mukaisten poistojen ja poistoeron vähennyksen jälkeen 204 272,52 euroa. Kunnan lainat olivat vuoden 2023 lopussa 17 946 137,00 M€, mikä on 4 408,29 € asukasta kohti. Laina kasvoi edellisvuodesta 58,00 €/asukas. Konsernin yhtiöt Joutsan Lämpö Oy, Joutsan Vesihuolto Oy ja Joutsan vuokra-asunnot Oy ovat kukin tehneet positiivisen tuloksen. Toimintavarmuus sekä vesihuollossa että lämpötoiminnassa on ollut erinomainen. Vuokra-asuntojen käyttöaste oli erinomainen, 98 %.

Lopuksi

Joutsan kunnan vuoden 2023 on niukasti ylijäämäinen ja hiukan parempi kuin talousarviossa suunniteltiin. Monet kunnat kipuilevat taloutensa kanssa. Joutsan näkymät ovat kuitenkin hiukan valoisammat kuin kunnilla yleensä. Valtionosuusjärjestelmä kohtelee kuntia epätasaisesti ja arvaamattomasti. Joutsan kunnan infrastruktuuri on hyvällä tasolla. Koulut, liikuntapaikat ja sosiaali- ja terveystoimen tilat ovat ensiluokkaiset. Seuraava kehittämishanke suuntautuu keskusta-alueen kehittämiseen, minkä suunnitteluun Keski-Suomen Liitto on osoittanut kunnan omavastuusuuden kanssa yhteensä noin 250 000 € kehittämisrahoituksen.

Kunnan luottamushenkilöt ja työntekijät ovat sitoutuneet kuntaan hyvin. Työntekijöillä on pitkiä työuria ja työssä viihtyminen on ollut korkealla tasolla. Kunta on panostanut työntekijöiden työhyvinvointiin, mikä vahvistaa työssäjaksamista ja työsuorituksia. Haluan lopuksi kiittää henkilöstöämme viime vuonna tehdystä sitoutuneesta työstä. Kiitän koko henkilöstön puolesta luottamushenkilöitä henkilöstölle osoitetusta tuesta.

Joutsa on elinvoimainen ja palveluiltaan kilpailukykyinen kunta myös tulevaisuudessa. Adolf Ehrnroothia mukaillen: ” Joutsa on hyvä kunta. Se on paras kunta joutsalaisille”.

Harri Nissinen
kunnanjohtaja

1.1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Joutsan valtuusto 1.8.2021 – 23.10.2023

Jäsenmäärä 23

Paikat puolueittain: Kesk 11, Kok 4, PS 3, SDP 3, KD 1, Vihr 1

<u>Puheenjohtaja</u> Kuurne, Heikki	Toimitusjohtaja	Kesk
<u>1.varapuheenjohtaja</u> Kaistinen, Saku	Liikenneinsinööri	Kesk
<u>2.varapuheenjohtaja</u> Peltoniemi, Eero	Eläkeläinen	SDP
<u>Jäsenet:</u>		
Fredin, Kalevi	Maaseutuyrittäjä	Kesk
Hovila, Sari	Opetushoitaja	Kesk
Hölttä, Arto	Maanviljelijä, eläkeläinen	KD
Ilmonen, Iiris	Lääkintävahtimestari-sairaankuljettaja, Yrittäjä	Kok
Järvinen, Juha	Maatalousyrittäjä	PS
Kuitunen, Martti	Yrittäjä	Kesk
Lankia, Pekka	Metsätalousyrittäjä	Kesk
Lehtonen, Jussi	Maaseutuyrittäjä	PS
Lehtonen, Matias	Yrittäjä	Kok
Lehtonen, Vuokko	Palvelukeskuksen johtaja	Kesk
Liukkonen, Jarmo	Ympäristöterveystarkastaja evp., eläkeläinen	Kesk
Maukonen, Pauliina	Tutkimuspäällikkö	Kesk
Niinikoski, Aila	Yhteiskuntatieteiden maisteri, psykoterapeutti	SDP
Niiranen, Heidi	Lähihoitaja	SDP
Nikkilä, Lea-Elina	Agronomi, FM	Vihr
Reinikainen, Katri	Perushoitaja	Kesk
Suuronen, Ilari	Insinööri	Kok
Tapper, Kari	Linja-autonkuljettaja	PS
Tornberg, Tenho	Toimittaja, eläkeläinen	Kesk
Willman, Kalle	Erikoislääkäri	Kok

Joutsan valtuusto 23.10.2023 -

<u>Puheenjohtaja</u> Ilmonen, Iiris	Lääkintävahtimestari-sairaankuljettaja, Yrittäjä	Kok
<u>1.varapuheenjohtaja</u> Kaistinen, Saku	Liikenneinsinööri	Kesk
<u>2.varapuheenjohtaja</u> Peltoniemi, Eero	Eläkeläinen	SDP
<u>Jäsenet:</u>		
Fredin, Kalevi	Maaseutuyrittäjä	Kesk
Hovila, Sari	Opetushoitaja	Kesk
Hölttä, Arto	Maanviljelijä, eläkeläinen	KD
Järvinen, Juha	Maatalousyrittäjä	PS

Kuitunen, Martti	Yrittäjä	Kesk
Kuurne, Heikki	Toimitusjohtaja	Kesk
Lankia, Pekka	Metsätalousyrittäjä	Kesk
Lehtonen, Jussi	Maaseutuyrittäjä	PS
Lehtonen, Matias	Yrittäjä	Kok
Lehtonen, Vuokko	Palvelukeskuksen johtaja	Kesk
Liukkonen, Jarmo	Ympäristöterveystarkastaja evp., eläkeläinen	Kesk
Maukosen, Pauliina	Tutkimuspäällikkö	Kesk
Niinikoski, Aila	Yhteiskuntatieteiden maisteri, psykoterapeutti	SDP
Niiranen, Heidi	Lähihoitaja	SDP
Nikkilä, Lea-Elina	Agronomi, FM	Vihr
Reinikainen, Katri	Perushoitaja	Kesk
Suuronen, Ilari	Insinööri	Kok
Tapper, Kari	Linja-autonkuljettaja	PS
Tornberg, Tenho	Toimittaja, eläkeläinen	Kesk
Willman, Kalle	Erikoislääkäri	Kok

Jäsenmäärä 23

Paikat puolueittain: Kesk 11, Kok 4, PS 3, SDP 3, KD 1, Vihr 1

Valtuuston kokouksia on pidetty 5 kpl. ja eri aiheita käsitteleviä valtuustoseminaareja on pidetty 3 kpl.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kunnan hallinnosta ja taloudesta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitukseen kuuluu yhteensä 9 jäsentä.

Kunnanhallituksen jäsenet 1.8.2021- 23.10.2023

Maukosen, Pauliina	Kesk	puheenjohtaja
Ilmonen, Iiris	Kok	1. varapuheenjohtaja
Nikkilä, Lea-Elina	Vihr	2. varapuheenjohtaja
Kuitunen, Martti	Kesk	jäsen
Lehtonen, Jussi	PS	jäsen
Liukkonen, Jarmo	Kesk	jäsen
Niiranen, Heidi	SDP	jäsen
Suuronen, Ilari	Kok	jäsen
Tornberg, Tenho	Kesk	jäsen

Kunnanhallituksen jäsenet 23.10.2023 -

Maukosen, Pauliina	Kesk	puheenjohtaja
Hölttä, Arto	KD	1. varapuheenjohtaja
Lehtonen, Jussi	PS	2. varapuheenjohtaja
Hovila, Sari	Kesk	jäsen
Kuitunen, Martti	Kesk	jäsen
Liukkonen, Jarmo	Kesk	jäsen
Niiranen, Heidi	SDP	jäsen
Rausch, Marili	Kok	jäsen
Willman, Kalle	Kok	jäsen

Kunnanhallitus piti 20 kokousta ja käsitteli 273 asiaa.

Kunnanhallituksen alaisuudessa toimiva kuntakonsernin konserniohjaukseen ja valvontaan keskittyvä konsernijaosto piti 2 kokousta ja niissä käsiteltiin 14 asiaa. Konsernijaostossa on 5 jäsentä. Puheenjohtajana toimii kunnanhallituksen puheenjohtaja ja esittelijänä toimii kunnanjohtaja.

Joutsan valtuuston valitsevat toimielimet

Kunnanhallitus	1.8.2021 – 31.5.2025
Konsernijaosto	1.8.2021 – 31.5.2025
Keskusvaalilautakunta	1.8.2021 – 31.5.2025
Tarkastuslautakunta	1.8.2021 – 31.5.2025
Hyvinvointi- sivistyslautakunta	1.8.2021 – 31.5.2025
Puulan seutuopiston opistolautakunta	1.8.2021 – 31.5.2025
Tekninen lautakunta	1.8.2021 – 31.5.2025

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Taloukasvu oli Suomessa viime vuonna palveluiden kasvun ansiosta kohtuullisella tasolla. Teollisuuden tilanne on kuitenkin selvästi heikompi ja rakentaminen on syvässä laskussa. Korkojen ja hintojen nousun vaikutus on talouteen edelleen negatiivinen ja tuotanto vähenee. Koko vuoden tasolla Suomen bruttokansantuote (BKT) ei kasva vuonna 2023, vaan pysyy viime vuoden tasolla.

Kysynnän odotetaan kuitenkin piristyvän niin Suomessa kuin maailmantaloudessa vuoden 2024 aikana, kun korkojen nousu pysähtyy, hintojen nousu hidastuu alle palkankorotusten, ja kotitalouksien ostovoima kääntyy kasvuun. Investointinäköymät ovat valoisat, vaikka asuntorakentaminen onkin vähentynyt rajusti. Energiasiirtymään liittyviä investointisuunnitelmia on ennätyskellisen paljon. Tuotannon kasvu nopeutuukin ja vuonna 2024, BKT kasvaa 1,2 prosenttia ja 1,8 prosenttia vuonna 2025.

Myös muualla Euroopassa hintojen ja korkojen nousu ovat lähes pysäyttäneet taloukasvun. Erityisesti Saksan talous on ollut ongelmissa. Yhdysvalloissa taloukasvu on yllättänyt positiivisesti reaalityulojen elpymisen ja vahvan työllisyystilanteen ansiosta. Kiinassa kotimainen kulutus on ollut heikko eikä vientikään ole vetänyt. Lisäksi kiinteistösektori on jo ennen koronapandemiaa alkaneessa kriisissä edelleen. Taloukasvun ongelmat ovat kuitenkin saaneet Kiinan elvytystoimiin.

Julkisen talouden näköymä on sumuinen: talouden tilannekuvan epävarmuus ja erityisesti työllisyyden, palkkasumman ja yksityisen kulutuksen kehittymiseen liittyvä epävarmuus tuottaa epävarmuutta julkisen tulojen ennakointiin. Toisaalta julkiset menot jatkavat ripeätä kasvua, kunnes hallituksen toimet alkavat purra. Hallituksen toimien lisäksi tarvitaan myös paikallishallinnon omia toimia. Velkasuhteen kasvu ei pysähdy, jollei hallitusohjelmassa linjattua 6 miljardin kokonaisuutta panna määrätietoisesti toimeen. Toisaalta velkasuhteelle tehty herkkyytarkastelu osoittaa, että velkasuhde on herkkä reaalitalouden pienillekin muutoksille. Näin ollen julkisen talouden riskit ovat ennustejaksolla kokonaisuutena yläsuuntaiset.

Kansantalouden tilinpidon mukaan paikallishallinnon alijäämä suhteessa BKT:hen pieneni vuonna 2022 0,2 prosenttiin. Myös vuosi 2023 näyttää kuntahallinnossa kohtuullisen hyvältä, mutta sote-uudistuksen vuoksi siihen liittyy edelleen epävarmuutta. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä alkuvuonna 2024 suotuisan tulokehityksen hiipuessa. Kuntahallinnossa paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu, sillä henkilöstökulut muodostavat kuntahallinnon suurimman kuluerän ja vuoden 2023 sopimuskorotukset kertaerineen nostivat palkkoja tavallista enemmän.

Kuntahallinnon investointipaineiden arvioidaan pysyvän mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Investointiympäristön epävarmat näköymät ja nousut korkotasot voivat kuitenkin lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Investointien oletetaan palaavan normaalille kasvu-uralleen vuoden 2023 jälkeen.

Kuntahallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan lähellä tasapainoa kuluvana vuonna, mutta alijäämä alkaa kasvaa jo ensi vuonna menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Kuntahallinnon alijäämä kasvaa 0,4 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen kehyskauden lopulla, mikä merkitsee sopeutuspainetta kunnille tuleville vuosille. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, mutta velkasuhde kasvaa vain hieman vuosina 2024-2027.

Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus, syksy 2023

1.1.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2023 ylijäämäisen tilinpäätöksen jälkeen kertynyttä ylijäämää on 3 128 697,84 euroa ja konsernin ylijäämä on 2 995 587,19 euroa. Kunnanjohtajan katsauksessa on selostettu kunnassa tehtyjä merkittäviä päätöksiä.

Talouden osalta verokertymä laski edellisvuodesta 6 787 337,69 €. Kunnallisveron kertymä toteutui odotetusti ollen 5 845 429,43 € edellisvuotta pienempi. Kiinteistöverokertymä nousi edellisvuodesta 9 220,87 € ja yhteisöverokertymä alittui edellisvuoteen nähden 951 129,45 €. Hyvinvointialueuudistus ja kuntien rahoitusperustan totaalinen muuttuminen olivat syitä edellä kuvattuihin heilahteluihin. Verotulot ja valtionosuudet ylittivät talousarvion yhteensä 382 302,99 eurolla.

Keski-Suomen väestömäärä kasvoi 882 henkilöllä vuonna 2023. Nettomaahanmuutto lisäsi väestömäärää ennätysellisen paljon, 2 416 henkilöllä. Kaikissa kunnissa maahanmuuttajien määrä ylitti maasta pois muuttaneiden määrän. Maahanmuuttajien määrään vaikutti merkittävästi ukrainalaisten mahdollisuus hakea kotikuntaa vuoden maassa olon jälkeen. Maan sisäisessä muuttoliikkeessä vain kolme Keski-Suomen kuntaa sai muuttovoittoa ja koko maakunnan tasolla päädyttiin muuttotappioon (-334). Luonnollinen väestömuutos oli vahvasti miinuksella (-1 179). Syntyneiden määrä ylitti kuolleiden määrän vain kahdessa kunnassa.

Joutsan väkiluku väheni 100 henkilöllä ja oli vuoden 2023 lopussa 4 071. Joutsassa keskimääräinen työttömyysaste kasvoi 1,63 prosenttia. Vuoden 2023 työttömyysasteen keskiarvo oli 12,33 prosenttia.

1.1.5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan taloudellinen liikkumavara on kaventunut viime vuosien aikana ja tulevat vuodet ovat haasteellisia mm. vuosikatteen pitämiseksi positiivisena. Vuoden 2023 positiivinen tulos antaa liikkumatilaa, mutta lähivuosien taloushaasteet ennen muuta sote-uudistuksen myötä laskeneiden verotulo- ja valtionosuustilistysten vuoksi pitää taloudelliset haasteet ajankohtaisina. Valtionosuusuudistus on suunniteltu valtion toimesta vuodesta 2026 alkaen. Joka tapauksessa TE-uudistuksen rahoitus kunnille muuttaa valtionosuuksia 1.1.2025 alkaen.

Talouden tasapainottamistoimenpiteitä tuleville vuosille on talousarviossa 2024 kuvattu olevan muun muassa omaisuuden myyminen, henkilöstösäästötavoitteet ja verotulojen kasvu. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kiinteistöstrategian 13.6.2022.

Vuoden 2025 alusta työllisyysalueet siirtyvät kuntien hoidettavaksi yli 20 000 työllisestä muodostuville kuntien yhteistoiminta-alueille ja suurelta osin valtion työntekijät TE-keskuksista, KEHA-keskuksista ja ELY-keskuksista siirtyvät näille alueille hoitamaan työllisyydenhoidon tehtäviä. Murros nykyisestä mallista hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistoiminta-alueiden yhteistyöhön perustuvaan malliin on merkittävä ja siirtoaikataulu erityisen haastava. Joutsa kuuluu Jämsän kaupungin ympärille rakennettuun Eteläisen Keski-Suomen Työllisyysalueeseen.

1.1.6. Kunnan henkilöstö

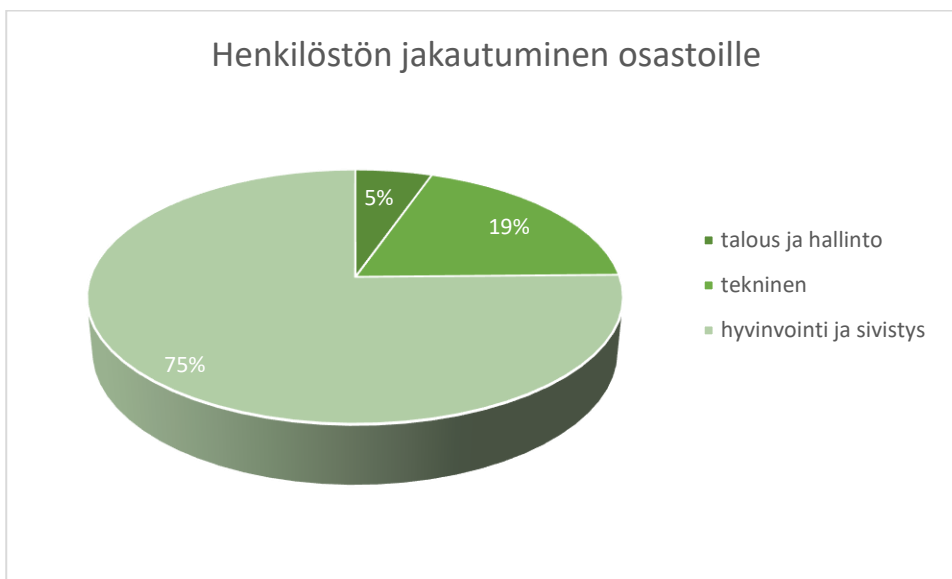
Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2023 oli kaikkiaan 188 henkilöä. Edellisenä vuonna henkilöstön määrä oli 265 henkilöä, joten verrattuna edelliseen vuoteen on kunnan kokonaishenkilöstömäärä vähentynyt 77 henkilöllä. Henkilöstövähennys johtuu henkilöstön siirrosta Keski-Suomen Hyvinvointialueelle. Henkilöstömenot vuonna 2023 sisältäen palkat ja luottamustoimipalkkiot sivukuluineen olivat 6 246 686,17 euroa (TP22 12 198 875 euroa) eli 44,3 prosenttia (TP2022 31,7 prosenttia) toimintakuluista. Kunnan henkilöstömenot pienenevät 48,8 prosenttia. Edellisenä vuonna kasvua oli 1,6 prosenttia. Henkilöstömenojen pienenemistä ja sen suurempaa osuutta toimintakuluista selittää hyvinvointialueuudistus. Vuonna 2023 kunnan suurin toimiala on ollut sivistystoimi, jossa on myös hyvin henkilöstövaltainen kustannusrakenne.

Kunta laatii vuosittain erillisen henkilöstökertomuksen.

Henkilöstökulut €	Vuosi 2023
Luottamushenkilöiden palkkiot	84 474,59
Vakinaisten palkat	4 734 831,55
Määräaikaisten palkat	1 022 073,94
Tunti- ja urakkapalkat	33 942,94
Sijaisten palkat	232 828,02
Erilliskorvaukset	171 712,33
Asiantuntijapalkkiot	0
Työllistämistukipalkat	64 866,79
Veloitetyöllistettävät	6 771,52
Siviilipalvelusmiesten palkat	0
Jaksotetut palkat	38 190,56
Sairausvakuutuskorvaukset	55 177,28
Tapaturmavakuutuskorvaukset	3 297,25
Muut henkilöstömenojen korvaukset	8 150,42
Henkilöstösivukulut	1 489 641,05
YHTEENSÄ	7 736 327,22

Henkilöstön osuus osastoittain koko henkilöstöstä 31.12.2023:

1.1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Joutsan kunnalla ei tällä hetkellä ole merkittäviä rahoitus- ja vahinkoriskejä. Konsernijaosto on 28.3.2022 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, joka sisältää katsauksen kunnan merkittävimpiin riskitekijöihin. Lainojen korkosuojauksia on tarkastettu. Euroopan matala korkotaso jäi historiaan Venäjän aloitettua hyökkäyssotansa Ukrainassa keväällä 2022. Kunnan lainojen korkotasoon vuonna 2023 nousevilla

koroilla oli merkittävä vaikutus. Kunnan vakuutuksista vastaa IF Vahinkovakuutus Oyj ja Pohjola Vakuutus Oy ja vakuutukset tarkistetaan vuosittain.

Oheneva organisaatio ja varahenkilöiden puute on riski ja epävarmuustekijä, mikä on korostunut koronaepidemian jälkeen. Henkilöstön keski-ikä ollessa korkea tulee haasteita jaksamisen tukemiselle ja ammattitaidon ylläpitämiselle. Osa-aikaisten työntekijöiden määrä on kasvanut ja tulevina vuosina on jäämässä suuria määriä henkilöstöstä eläkkeelle. Avoimeksi tulleiden virkojen ja toimien täyttäminen kelpoisuusehdot täyttävillä henkilöillä on osoittautunut paikoin haasteelliseksi.

Kunnan väestö ikääntyy ja alhainen syntyvyys tuo mukanaan haasteita ja muutospainetta palvelutuotantoon. Muilta osin palveluiden laajuutta tulee tarkastella ja toimintaa sopeuttaa tarpeen mukaan.

1.2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan tarkoitus on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Joutsan kunnan hallintosäännöllä on luotu puitteet kunnan toimintaan, ja kunnan sisäistä toimintaa ohjaavat ohjeistukset, sekä turvallisuussuunnitelmat ovat ajan tasalla. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja kunnanhallituksen alaisuudessa toimii konsernijaosto, jonka tehtävä on hoitaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kunnassa.

Kunnassa laaditaan tietotilinpäätös vuodelta 2023. Tietoturvariskeihin on varauduttu tietoturvaohjeella ja kunnassa toimii tietoturvyöryhmä, sekä henkilöille järjestetään koulutusta.

Kunnan talouden seuranta perustuu valtuuston hyväksymään talousarvioon sekä toteutumisen seuranta tilinpäätökseen. Toimielimet vastaavat oman hallinnonalan toteutumisesta ja raportoivat kunnanhallitukselle mahdollisista muutoksista.

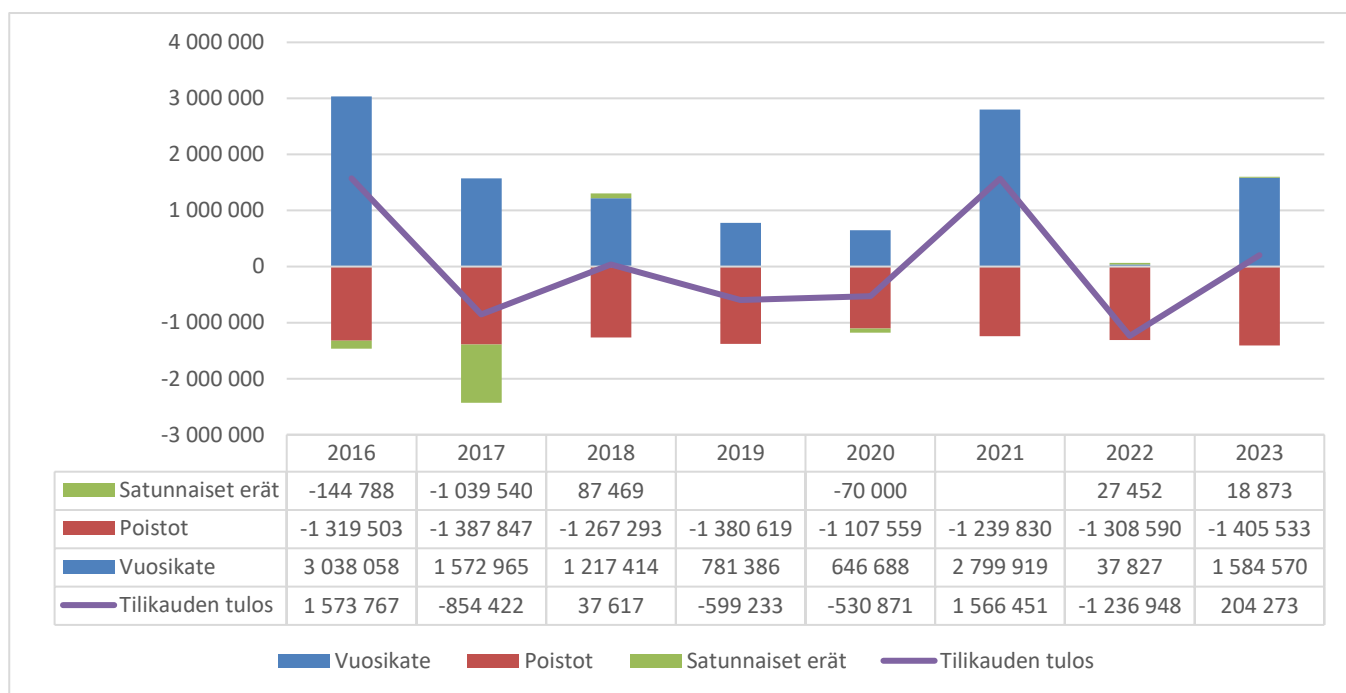
Hallintokunnat vastaavat omasta sopimustoiminnastaan ja sopimuksia on tallennettu sähköiseen asiahallintajärjestelmään seurannan ja valvonnan parantamiseksi.

Kunnan vakuutusriskit kartoitetaan vuosittain yhdessä vakuutusyhtiöiden kanssa.

1.3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Vuoden 2023 talousarviossa vuosikate oli 1 680 615 euroa ylijäämäinen ja tilikauden tulos 143 458 euroa ylijäämäinen.

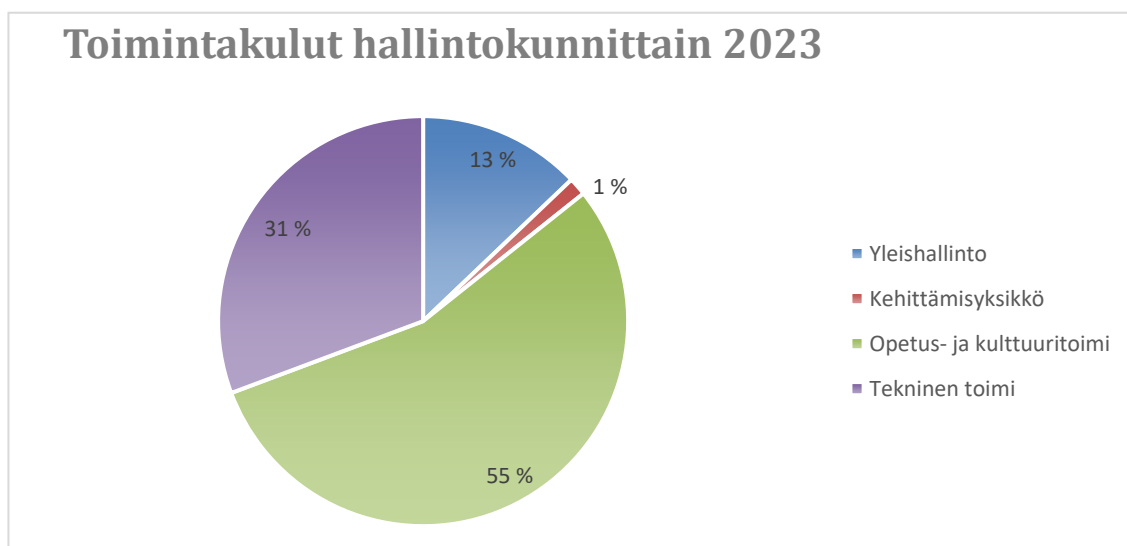
Toteutuneessa tilinpäätöksessä toimintatuotot alittuivat 307 596,85 euroa ja toimintakulut 165 738,10 euroa. Toimintakate heikkeni talousarvioon nähden 125 661 euroa. Vuosikatteen muodostui 1 584 570,02 euroa ja poistojen, sekä arvonalentumisten jälkeen tilikauden tulos on 197 909,28 euroa ylijäämäinen. Poistoeron vähennyksen jälkeen tilikauden ylijäämä on 204 272,52 euroa.

TOIMINTAKATE, VEROT JA VALTIONOSUUDET

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kunnan toimintakatteeksi muodostui -9 967 046,00 euroa (TP 2022 -33 433 651 euroa). Talousarviossa vuoden 2023 toimintakate oli -9 841 385 euroa. Suurin toimintakateen muutos talousarvioon nähden oli teknisessä toimessa, jossa toimintakate parani 40,22 prosenttia eli 319 720,93 euroa. Sivistystoimessa toimintakate parani 194 034,45 euroa eli 2,2 prosenttia. Kehittämisyksikössä toimintakate parani 32,4 % eli 102 147,94 €. Yleishallinnossa toimintakate heikkeni 97 347,87 € eli 8,8 %.

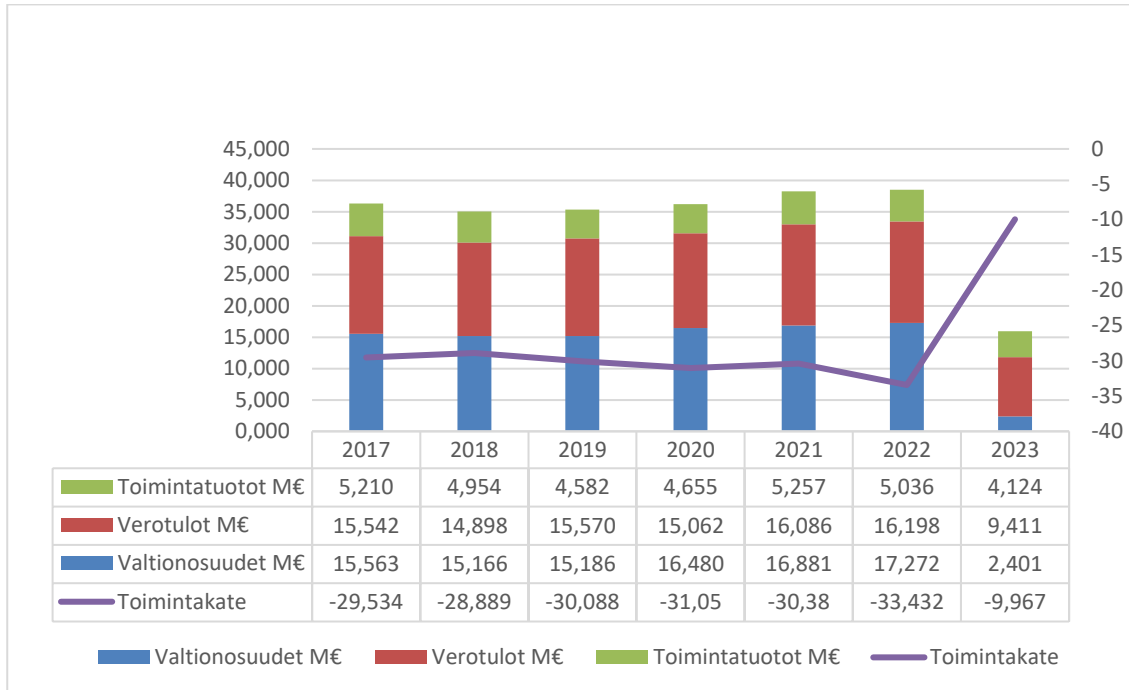
Toimintatuotot olivat 4 124 318,15 euroa ja vähenivät edellisvuoteen nähden 911 745,50 euroa, 18,1 prosenttia. Talousarvioon nähden toimintatuotot alittuivat 307 596,85 eurolla.

Tilivuodelle 2023 kirjautui kunnallisveroa 6 142 988,97 euroa (TP 2022 11 988 418 €). Kunnallisveron määrä laski 5 845 429,03 euroa, 48,8 prosenttia ja ylittyi talousarvioon nähden 259 988,97 euroa. Yhteisöveroa kertyi 1 405 337,55 euroa (TP 2022 2 536 467 €), laskua 44,6 prosenttia ja kiinteistöveroa 1 862 699,87 € (TP 2022 1 853 479 €), nousua 0,5 prosenttia.

Kunnan saamat valtionosuudet laskivat edellisvuodesta 14 871 406,81 euroa eli 86,1 prosenttia.

Rahoituskuluja kirjattiin tuottojen jälkeen -260 186,97 euroa ja ne vähenivät edellisvuodesta 261 117,82 euroa ja ylittivät talousarvion 289 686,97 eurolla. Suurimmat kulut tulivat lainojen korkokuluista.

LAINAMÄÄRÄ

Kunnan lainat olivat vuoden 2023 lopussa 17,9 M€, joka on 4 408 € asukasta kohden. Kunnan lainamäärä laski 211 tuhatta € vuoteen 2022 verrattuna. Konsernin lainat olivat 22,2 M€ eli 7 849 euroa/asukas (7 655 euroa/asukas).

KORKOKULUT

Korkokuluja kirjattiin 492 282,97 euroa, mikä vastaa 2,74 prosenttia kokonaislainamäärästä. Edellisvuonna korkokuluja kirjattiin 320 497 euroa.

INVESTOINNIT

Investointimenojen toteutuma oli 830 tuhatta euroa ja myynnin arvot olivat 44 000,00 euroa. Nettoinvestoinnit olivat 790 tuhatta euroa.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2023 1000 eur	2022 1000 eur	2021 1000 eur	2020 1000 eur	2019 1000 eur
Muut toimintatuotot	4 124	5 036	5 257	4 655	4 582
Valmistus omaan käyttöön	16	61	17	35	6
Toimintakulut	-14 107	-38 531	-35 655	-35 741	-34 675
Toimintakate	-9 967	-33 434	-30 381	-31 051	-30 087
Verotulot	9 411	16 198	16 086	15 062	15 570
Valtionosuudet	2 400	17 272	16 881	16 480	15 186
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	4	16	53	28	4
Muut rahoitustuotot	231	314	235	207	190
Korkokulut	-492	-320	-62	-64	-67
Muut rahoituskulut	-4	-9	-12	-14	-13
Vuosikate	1 584	38	2 800	646	781
Poistot ja arvonalentumiset	-1 406	-1 309	-1 240	-1 107	-1 381
Satunnaiset erät	19	27	0	-70	0
Tilikauden tulos	198	-1 243	1 560	-530	-599
Poistoeron lis.(-), väh.(+)	6	6	6	6	17
Rahastojen lis.(-), väh.(+)	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	204	-1 237	1 566	-524	-582

TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut,%	29,3	13,1	14,8	13,0	13,2
Vuosikate/Poistot, %	112,7	2,9	225,8	58,4	56,6
Vuosikate, eur/asukas	389,23	9,06	656,64	150,57	178,56
Asukasluku 31.12.	4071	4174	4264	4295	4376

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista: $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun vuosikatteen tunnusluvun arvo on 100 % oletaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Nämä väittämät pitävät paikkansa vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

1.4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022	2021	2020	2019
	1000 eur	1000 eur	1000 eur	1000 eur	1000 eur
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	578	289	382	343	423
Aineelliset hyödykkeet	24 530	25 460	23 318	22 228	19 102
Sijoitukset	5 177	6 006	6 515	6 486	6 530
Pysyvät vastaavat yht.	30 285	31 755	30 215	29 057	26 055
Toimeksiantojen varat	139	151	146	147	133
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	4	4	17	29	43
Lyhytaikaiset saamiset	643	1 387	1 716	1 256	1 276
Rahat ja pankkisaamiset	529	1 654	948	737	110
Vaihtuvat vastaavat yht.	1 176	3 045	2 681	2 022	1 429
VASTAAVAA	31 600	34 951	33 042	31 226	27 617
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Peruspääoma	5 603	5 847	5 847	5 847	5 847
Arvonkorotusrahasto	400	400	399	399	399
Muut omat rahastot	328	328	328	328	328
Ed.tilik.yli-/alijäämä	2 924	4 161	2 605	3 259	3 841
Tilikauden yli-/alijäämä	204	-1 237	1 566	-524	-582
Oma pääoma yht.	9 459	9 499	10 745	9 309	9 833
Poistoero ja vapaaeht. varaukset	16	22	29	35	41
Pakolliset varaukset	463	463	387	23	23
Toimeksiantojen pääomat	1 366	1 564	1 570	1 599	1 477
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen	15 757	2 632	3 319	4 457	5 813
Lyhytaikainen	4 539	20 771	16 991	15 802	10 429
Vieras pääoma yht.	20 296	23 403	20 310	20 259	16 242
VASTATTAVAA	31 600	34 951	33 042	31 226	27 617

TUNNUSLUVUT:

	2023	2022	2021	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	30,1	27,5	32,9	30,2	36,1
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	126,5	59,9	52,4	55,1	45,2
Velat ja vastuut % käyttötuloista	128,0	60,2	52,8	45,3	45,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 128	2 924	4 171	2 735	3 259
Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas	718	701	978	637	745
Lainakanta 31.12., 1000 €	17 948	18 158	15 893	16 604	12 489
Lainakanta 31.12., € / asukas	4 408	4 350	3 727	3 866	2 854
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	952	978	927	956	965
Asukasmäärä	4071	4174	4264	4295	4376

TASEEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Omavaraisuus-%: $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) /$
(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus-%: $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
(Käyttötulot muodostuvat toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötal.valtionosuuksista.)

verotulot + valtionosuudet)

Lainakanta 31.12.: $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Liittymismaksut ja}$
muut velat)

Lainasaamiset 31.12.: Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022	2021	2020	2019
	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	1 584	38	2 800	646	781
Satunnaiset erät	19	27	0	-70	0
Tulorah.korj.erät, myyntivoitot/tappiot	-42	69	-101	-5	7
Tulorah.korjauserät, pakollinen varaus	0	0	234	0	0
Yhteensä	1 561	134	2 933	571	788
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-830	-2 899	-2 423	-4 193	-1 984
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	11	0	53
Investointien myyntitulot	44	40	116	12	34
Siirrot toimeksiantojen varoihin	0	0	0	0	0
Yhteensä	-786	-2 859	-2 296	-4 180	-1 896
Toiminnan ja investointien rahavirta	775	-2 725	637	-3 609	-1 108
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-2				-23
Antolainasaamisten vähennykset	17	7		76	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 125	0	0	772	51
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	163	-1 135	-2 311	-1 356	-1 531
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13 500	3 400	1 600	4 700	2 800
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 703	1 158	286	44	-1 614
Rahoituksen rahavirta	-1 900	3 430	-425	4 236	-317
Rahavarojen muutos	-1 125	705	212	627	-1 425
Rahavarat 31.12.	529	1 654	949	737	110
Rahavarat 1.1.	1 654	949	737	110	1 535

TUNNUSLUVUT:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €

	-6 030	-6046	-4812	-3452	3228
Investointien tulorahoitus, %	190,9	1,3	115,5	15,4	39,4
Lainanhoitokate	1,28	0,25	1,15	0,41	0,53
Kassan riittävyys, pv	4,5	13,9	8,5	6,6	1,0
Asukasmäärä 31.12.	4071	4174	4264	4295	4376

TUNNUSLUKUJEN**LASKENTAKAAVAT:**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta: Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus %: $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate: $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$.

Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys pv: $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

1.5. KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	<i>1000 eur</i>	%	MENOT	<i>1000 eur</i>	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	4 124	14,0	Toimintakulut	14 108	48,8
Verotulot	9 411	31,9	- Valmistus omaan käyttöön	-16	-0,1
Valtionosuudet	2 401	8,1	Korkokulut	492	1,7
Korkotuotot	4	0,0	Muut rahoituskulut	4	0,0
Muut rahoitustuotot	232	0,8	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot	19	0,1	Tulorahoituksen korjauserät		0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-42	-0,1	+/- Pakollisten varausten muutos		0,0
Pysyvien vast.h. myyntivoitot		0,0	- Pysyvien vast.h. myyntitappiot		0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet inv.menoihin		0,0	Käyttöomaisuusinvestoinnit	830	2,9
Pysyvien vastaavien luov.tulot	44	0,1	Pysyvien vastaavien luov.tappiot		0,0
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähenn.	17	0,1	Antolainasaamisten lisäykset	2	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 288	45,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	13 500	46,7
Oman pääoman lisäykset	0	0,0	Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	29 498	100,0	Kokonaismenot yhteensä	28 920	100,0

Täsmäytys: Kokonaistulot - Kokonaismenot = 29498 - 28929 = 578

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = [-1125] - [-1703] = 578

1.6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistetty konsernitilinpäätökseen	Yhdistetty kpl
Tytäryhteisöt:	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	8
Muut yhtiöt	2
Kuntayhtymät	3
Osakkuusyhtiöt	3
Yhteensä	18

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnanhallitus antaa tarvittaessa ohjeita kuntaa eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanhallitus on vuosittain antanut kunnan valitsemille yhtiökokousedustajille ohjeen yhtiöiden hallitusten valinnasta.

Joutsan valtuusto hyväksyi kunnan konserniohjeen.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Joutsan Liikekeskus Oy toiminta lakkasi 27.2.2023.

Koy Joutsan Talouskeskus on selvitystilassa. Tilikauden aikana Joutsan kuntaan ostettiin 100 %:n omistusosuus.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä purkautui ja sen toiminnot siirrettiin Keski-Suomen Hyvinvointialueelle 1.1.2023. Hyvinvointialueen siirtyminen pienensi oman pääoman avaavan taseen saldoja.

Joutsan kunta liittyi Sateenkaaren koulun kuntayhtymään vuonna 2022, kuntayhtymä on yhdistelty vuoden 2023 tilinpäätökseen ensimmäistä kertaa.

1.6.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan konserniin kuuluvat yhteisöt valitsevat pääsääntöisesti saman tilintarkastajan kuin peruskunta, jolloin yhteydenpito on sujuvampaa. Kunnan tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja tytäryhtiöiden toiminnasta.

Konserniyhteisöt ovat pääsääntöisesti lähettäneet esityslistansa/ pöytäkirjansa kunnalle.

1.6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

JOUTSAN KUNTAKONSERNI

	2023 1000 eur	2022 1000 eur	2021 1000 eur	2020 1000 eur	2019 1000 eur
Toimintatuotot	6 830	16 279	14 417	13 260	13 111
Toimintakulut	-16 960	-48 296	-45 243	-44 512	-43 624
Osuus osakkuusyht.voitosta/tap.	20	16	9	18	108
Toimintakate	-10 110	-32 001	-30 817	-31 234	-30 405
Verotulot	9 369	16 151	16 026	15 000	15 502
Valtionosuudet	3 531	18 373	17 974	17 594	16 212
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	26	16	53	28	4
Muut rahoitustuotot	252	399	339	208	198
Korkokulut	-602	-477	-190	-144	-150
Muut rahoituskulut	-12	-16	-19	-20	-19
Vuosikate	2 453	2 445	3 366	1 432	1 342
Poistot ja arvonalentumiset	-2 139	-2 745	-2 402	-2 078	-2 166
Satunnaiset erät	19	186	180	-70	0
Tilikauden tulos	333	-114	1 144	-716	-824
Tilinpäätössiirrot	0	1	15	-1	0
Tilikauden verot	-17	-12	-18	-8	-3
Laskennalliset verot	-13	-11	3	4	4
Vähemmistöosuudet	4	23	28	19	40
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	307	-113	1 172	-702	-783

TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut,%	40,3	33,7	31,9	29,8	30,1
Vuosikate/Poistot, %	114,7	89,1	140,1	68,9	61,9
Vuosikate, eur/asukas	602,55	585,71	789,28	333,42	306,67
Asukasluku 31.12.	4071	4174	4264	4295	4376

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista: $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun vuosikatteen tunnusluvun arvo on 100 % oletaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Nämä väittämät pitävät paikkansa vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

JOUTSAN KUNTAKONSERNI

	2023	2022	2021	2020	2019
	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	598	1 140	1 391	1 271	980
Aineelliset hyödykkeet	33 231	41 415	40 760	40 368	36 626
Sijoitukset	2 313	2 595	2 603	2 418	2 509
Pysyvät vastaavat yht.	36 142	45 149	44 754	44 057	40 115
Toimeksiantojen varat	241	389	255	178	118
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus	30	133	135	145	90
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	4	4	17	30	43
Lyhytaikaiset saamiset	1 141	3 706	2 914	2 010	2 227
Rahoitusarvopaperit	0	6	179	377	0
Rahat ja pankkisaamiset	2 447	3 471	2 588	3 023	2 864
Vaihtuvat vastaavat yht.	3 622	7 320	5 833	5 585	5 224
VASTAAVAA	40 005	52 858	50 842	49 820	45 457
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Peruspääoma	5 603	5 847	5 847	5 847	5 847
Arvonkorotusrahasto	400	400	400	400	400
Muut omat rahastot	2 440	2 437	2 780	2 737	2 496
Ed.tilik.yli-/alijäämä	2 688	1 654	499	1 267	2 289
Tilikauden yli-/alijäämä	307	-113	1 171	-703	-783
Oma pääoma yht.	11 438	10 224	10 697	9 548	10 249
Vähemmistöosuudet	483	565	582	604	624
Poistoero ja vapaaeht. varaukset	0	0	0	0	0
Pakolliset varaukset	463	363	316	347	354
Toimeksiantojen pääomat	1 617	1 802	1 678	1 627	1 454
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen	20 348	16 381	17 920	18 318	19 752
Lyhytaikainen	5 656	23 523	19 649	19 376	13 024
Vieras pääoma yht.	26 004	39 904	37 569	37 694	32 776
VASTATTAVAA	40 005	52 858	50 842	49 820	45 457

TUNNUSLUVUT:

	2023	2022	2021	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	28,7	19,5	21,2	19,3	22,7
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	131,0	77,9	77,0	81,5	72,4
Velat ja vastuut % käyttötuloista	134,8	80,4	79,6	82,0	72,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 995	1 541	1 670	564	1 506
Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas	378	369	392	132	344
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	22 289	31 953	30 480	31 290	26 163
Konsernin lainakanta € / asukas	5 475	7 655	7 148	7 285	5 979
Konsernin lainasaamiset 31.12.,1000 €	0	96	39	68	70
Asukasmäärä	4071	4174	4264	4295	4376

TASEEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Omavaraisuus-%: $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) /$

(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus-%: $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

verotulot + valtionosuudet)

Velat ja vastuut % käyttötuloista: $(\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12.: $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Liittymismaksut ja muut velat})$

Lainasaamiset 31.12.: Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

JOUTSAN KUNTAKONSERNI

	2023	2022	2021	2020	2019
	1000 eur	1000 eur	1000 eur	1000 eur	1000 eur
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 453	2 445	3 366	1 432	1 342
Satunnaiset erät	19	186	179	-70	0
Tilikauden verot	-17	-12	-18	-9	-3
Tulorahoituksen korjauserät	-19	-391	-142	-36	-73
Yht.	2 436	2 228	3 385	1 317	1 266
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-876	-3 186	-3 954	-6 314	-4 980
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	11	11		55
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutust.	54	91	960	216	296
Yht.	-822	-3 084	-2 983	-6 098	-4 629
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 614	-856	402	-4 781	-3 363
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-2	0	0	0	14
Antolainasaamisten vähennykset	2	0	0	76	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 135	212	1 575	1 330	2 762
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-372	-2 131	-3 087	-1 822	-2 019
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13 438	3 392	702	5 614	2 301
Oman pääoman muutokset	95	34	40	40	60
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 664	63	-218	85	-431
Rahoituksen rahavirta	-2 244	1 570	-988	5 323	2 687
Rahavarojen muutos	-629	714	-586	542	-676
Rahavarat 31.12.	2 447	3 477	2 768	3 332	2 954
Rahavarat 1.1.	3 100	2 763	3 354	2 790	3 540

TUNNUSLUVUT:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-6 984	-10 195	-13 553	-12 323	-4 013
Investointien tulorahoitus, %	278,6	76,7	85,1	22,7	27,3
Lainanhoitokate	2,37	1,12	1,09	0,80	0,69
Kassan riittävyys, pv	22,2	23,5	19,6	22,5	19,3

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta: Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus %: $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate: $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$.

Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys pv: $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamisesta koskevista toimenpiteistä:

Joutsan kunnan tilikauden tulos on 204 272,52 €.

	2023	2022
Tilikauden tulos	197 909,28	-1 243 311,22
Poistoeron muutos	6 363,24	6 363,24
Tilikauden yli-/alijäämä	204 272,52	-1 236 947,98

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 204 272,52 € siirretään yli-/alijäämättilille.

Taseen kertynyt ylijäämä vuoden lopussa on 3 128 697,84 €, eikä tasapainottamisohjelmaa tarvitse tehdä.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tilinpäätöksessä vuosikatteeksi muodostui 1 584 570,02 euroa, joka alitti talousarvion 96 044,98 eurolla eli 5,7 %:lla. Vuosikate oli vuoteen 2022 verrattuna 1 546 743,13 euroa parempi. Poistojen ja arvonalentumisten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 204 272,52 euroa. Tilikaudelta syntynyt ylijäämä oli talousarviota 60 814,52 euroa parempi.

Toimintatuotot olivat 4 124 318,15 euroa. Heikoiten toimintatuotoista toteutuivat vuokratuotot, jotka alittuivat talousarvioon nähden 374 192,53 eurolla. Myös tuet ja avustukset toteutuivat talousarviota 28 863,22 € heikommin. Muut toimintatuotot toteutuivat talousarviota paremmin.

Toimintakuluja muodostui -14 107 561,94 euroa ja ne alittivat talousarvion 165 738,10 eurolla. Euromääräisesti suurin alitus kohdistui henkilöstökuluihin, jotka alittuivat 285 102,78 eurolla. Suurin euromääräinen toimintakulujen ylitys kohdistui muihin toimintakuluihin, jonka ylitys vuodelta 2023 oli 123 365,77 euroa. Kokonaisuudessa toimintakulut pienenevät 1,2 prosenttia, 165 738 euroa talousarvioon nähden.

Toimintakate ylittyi talousarvioon nähden 125 661 eurolla. Suurin toimintakatteen muutos tapahtui teknisessä toimessa, jossa toimintakate heikkeni 40,22 prosenttia eli 319 720,93 euroa. Sivistystoimessa toimintakate parani 194 034,45 euroa eli 2,2 prosenttia. Kehittämisyksikössä toimintakate parani 32,4 % eli 102 147,94 €. Yleishallinnossa toimintakate heikkeni 97 347,87 € eli 8,8 %.

Sivistystoimi alitti talousarvion toimintakulujen osalta 183 421,48 eurolla. Suurin alitus kohdistui vapaa-aikatoimeen, joka alitti toimintakulunsa 119 161 €. Toimintatuotot ylittyivät sivistystoimessa 10 612,67 €.

Tekninen toimi alitti talousarvion toimintakulujen osalta 58 048,71 eurolla. Suurin alitus kohdistui puistoihin ja yleisiin alueisiin, joissa toimintakulut olivat 61 270 € talousarviota pienemmät. Toimintatuotot alittuivat teknisessä toimessa 393 967,43 eurolla.

Yleishallinto ylitti talousarvion toimintakulujen osalta 220 178,30 €. Toimintatuotot ylittyivät 122 830,43 €. Kehittämisyksikkö alitti talousarvion toimintakulujen osalta 116 461,23 €. Toimintatuotot alittuivat 14 313,29 €.

Henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 7 736 327,22 euroa ja ne alittivat talousarvion 285 102,78 eurolla. Henkilöstökulut pienenevät vuoden 2022 toteutuneisiin nähden 4 462 547,48 eurolla. Vuoden 2023 aikana palkkoihin kohdistui 1.6.2023 lukien työehtosopimuksen mukainen 2,2 prosentin yleiskorotus sekä merkittävä paikallisesti sovittu järjestelyerä, ja kertaerä.

Verotulot olivat 9 411 026,39 euroa ja ylittivät talousarvion 282 026,39 eurolla. Laskua tapahtui yhteisöveron määrässä, joka jäi 126 662,45 euroa talousarviosta. Kiinteistöveron tuotto ylittyi talousarvioon nähden 85 699,87 euroa. Kunnallisveroa tilitettiin kunnalle kaikkiaan 6 142 988,97 euroa ja se ylitti talousarvion 259 988,97 eurolla. Yhteisöveron jako-osuutta korotettiin 10-prosenttiyksiköllä koronaepidemian heikentäessä

kuntataloutta ja se laskettiin jälleen koronaan edeltäneelle tasolle vuonna 2022. Yhteisöveron määrään muutokset vaikuttavat muutosta seuraavan kahden verovuoden ajan.

Valtionosuudet olivat 2 400 776,60 euroa ja ylittivät talousarvion 100 276,60 eurolla.

Rahoituskuluja kirjattiin tuottojen jälkeen -260 186,97 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta 261 117,82 euroa ja ylittivät talousarvion 289 686,97 eurolla. Suurimmat kulut tulivat lainojen korkokuluista.

Investointien toteutuma oli 790 226 euroa ja investointimenot 834 227 euroa, investoinnit jäivät 2 551 774 euroa talousarviosta. Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin kaikkiaan 1 405 533,44 euroa.

2.1. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

2.1.1 YLEISHALLINTO

Yleishallinnon strategisina tavoitteina vuodelle 2023 oli henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen, vakavaraisuus ja yleinen hyvinvoinnin edistäminen. Vuoden aikana toteutettiin työhyvinvointikysely, jonka tuloksia verrattiin myös edellisiin vuosiin. Talousarvion toteutumista seurattiin aktiivisesti. Osallistava budjetointi toteutettiin jälleen vuonna 2023. Työtä jatketaan vuoden 2024 aikana.

Sisältää vaalit, valtuuston ja kunnanhallituksen, tarkastustoimen, keskustoimiston, yhteispalvelupisteen, kunnallisverotuksen, muun yleishallinnon, sekä TYHY –toiminnan ja kunnan myöntämät yleisavustukset.

Vaalit

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit.

Valtuusto ja kunnanhallitus

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokouspalkkiot, kokousjärjestelyt, tilakustannukset.
Kunnanjohtajan palkkaus- ja muut kulut.

Tarkastustoimi

Tarkastuslautakunnan tehtävä on valmistella valtuuston päätettävät kunnan hallinnon ja talouden tarkastamista koskevat asiat sekä arvioida toiminnallisten ja taloudellisen tavoitteiden toteutumista. Kunnan tilintarkastusta hoitaa Mikkelin Tilintarkastus Oy.

Keskustoimisto ja yhteispalvelupiste

Keskustoimisto hoitaa valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan sihteeritoiminnat, keskusarkiston, puhelinvaihteen sekä yhteispalvelupisteen. Yhteispalvelupiste hoitaa sopimusten perusteella Kelan etäpalvelun, Verohallinnon, ja Digi- ja väestötietoviraston palvelut.

Muu yleishallinto

Sisältää jäsenmaksut Keski-Suomen liitolle 49 840,00 euroa.

Lisäksi muuhun yleishallintoon kirjataan ay- ja työsuojelutoiminnan kustannukset.

Yleishallinnon eläkemenoperusteiset KuEL –maksut -778,50 ovat euroa.

TYHY –toiminta

Kunnan henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen, määrärahan käyttöä koordinoi TYHY – ryhmä. Tilikauden käyttö oli 29 091,31 euroa.

Kunnallisverotus

Kunnan osuus valtiolle maksettavista verohallinnon kustannuksista oli 43 187,84 euroa.

Vastuuhenkilöt: Talous- ja hallintojohtaja Matias Penttinen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Yleinen hallinto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	70 185	68 010	95 151	27 141	139,9
Toimintakulut	-819 544	-1 175 510	-1 314 487	-138 977	111,8
Toimintakate	-749 359	-1 107 500	-1 219 337	-111 837	110,1
Poistot	-12 022	-12 020	-12 022	-2	100,0
Tilikauden tulos	-761 381	-1 119 520	-1 231 359	-111 839	110,0

Erittely yleishallinnon nettomäärärahoista:

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Vaalit	-6 231	-2 210	-4 372	-2 162	197,8
Kunnanvaltuusto	-37 120	-28 700	-43 991	-15 291	153,3
Tarkastustoimi	-14 691	-13 660	-12 823	837	93,9
Kunnanhallitus	-224 526	-223 970	-261 413	-37 443	116,7
Maanpuolustusjuhlat	-27 236	0	0	0	0,0
Baana-22 harjoitus	-1 604	0	0	0	0,0
Joutopäivät	0	-30 000	-23 792	6 208	
Työmarkkinatuen kuntaosuudet	0	0	-333 204	-333 204	
Keskustoimisto ja yhteispalv.piste	-172 841	-183 440	-206 533	-23 093	112,6
Työllisyys		-340 910	-1 248	339 662	
Kunnallisverotus	-102 149	-108 080	-55 536	52 544	51,4
Toimikunnat	-385	-500	-432	68	
Muu yleishallinto	-77 069	-109 360	44 286	153 646	-40,5
HVA-siirtymä	0	0	-77 895	-77 895	100,0
Löytöeläintoiminta	0	0	-5 432	-5 432	100,0
Ympäristöterveyshuolto	0	0	-991	-991	100,0
Terveys- ja elintarvikevalvonta	0	0	-52 520	-52 520	100,0
Eläinlääkintähuolto	0	0	-140 639	-140 639	100,0
Tyhy-toiminta	-45 403	-35 370	-29 091	6 279	82,2
Eläkemaksut, KuEL-eläkeperust.	-40 490	-43 820	779	44 599	-1,8
Yhteensä	-749 744	-1 120 020	-1 204 848	-84 828	107,6

Taloushallinnon palvelut

Vastuuhenkilö: Talous-hallintojohtaja Matias Penttinen

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Taloustoimisto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	532 954	468 340	564 030	95 690	120,4
Toimintakulut	-534 736	-468 340	-549 541	-81 201	117,3
Toimintakate	-1 782	0	14 489	14 489	-100,0

Tunnusluvut

Kirjanpidon viennit	161 879	148 000	43 042	-104 958	29,1
---------------------	---------	---------	--------	----------	------

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Taloustoimisto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Laskentatoimi					
- tositteet lkm	33 369	23 584	23 737	153	100,6
- à-hinta €	5,41	6,46	7,47	1,01	115,6
Yhteensä €	180 407	152 300	177 273	24 973	116,4
Henkilöstöhallinto					
- palkkalaskelmat lkm	8 000	3 782	3 248	-534	85,9
- à-hinta €	17,72	30,94	42,90	11,96	138,7
Yhteensä €	141 797	117 020	139 343	22 323	119,1
Atk-palvelut					
- Office-lisenssit lkm	306	1 044	979	-65	93,8
- à-hinta €	599,74	167,09	217,86	50,77	130,4
Yhteensä €	183 520	174 450	213 289	38 839	122,3
Asuntojen vuokraus					
- vuokrattavat huoneistot lkm	109	98	98	0	100,0
- à-hinta €	197,20	199,69	200,25	0,56	100,3
Yhteensä €	21 495	19 570	19 625	55	100,3
Yhteensä €	527 218	463 340	549 529	86 189	118,6

YLEISHALLINTO JA TALOUSTOIMISTO YHTEENSÄ

Yleishallinto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	603 139	536 350	659 180	122 830	122,9
Toimintakulut	-1 354 280	-1 643 850	-1 864 028	-220 178	113,4
Toimintakate	-751 141	-1 107 500	-1 204 848	-97 348	108,8
Poistot	-12 022	-12 020	-12 022	-2	0,0
Tilikauden tulos	-763 163	-1 119 520	-1 216 870	-97 350	108,7

2.1.2. KEHITTÄMISYKSIKKÖ

Sisältää elinkeinotoimen, hankkeet, maaseututoimen ja maatalouslomituksen.

Elinkeinotoimi

Elinkeinokoordinaattori on ollut opintovapaalla 1.8.2023 lukien. Elinkeinokoordinaattorin tehtäviä on jaettu kunnanjohtajalle ja viestintäsuunnittelijalle. Vuoden aikana elinkeinotoimi oli mukana aikaisempien vuosien tapaan yritysten sijoittumis- ja kehittämisneuvotteluissa sekä viestinnässä yrittäjähdistysten ja eri sidosryhmien välillä. Yrittäjyyden toimintaedellytyksiä tuettiin tarjoamalla edelleen yrittäjien käyttöön kunnan omaa yritysseteliä ja aloittavien yrittäjien kannustinta. Elinvoimapöytä toimi keväällä aktiivisesti, mutta syksyllä oli taukoa luottamushenkilövalintojen vuoksi. Paikallisten yritysten laajaa palveluvalikoimaa tuotiin esiin lähialueiden asukkaille suunnatulla ”Kaikki palvelut Joutsasta” -teemaisella kampanjalla. Joutsan alueen mahdollisuuksia yrittäjille tuotiin esiin uudella aluetta esittelevällä videolla. Yrittäjyyskasvatus toteutui osana koulujen toimintaa. Etätyöpiste oli edelleen vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden käytettävissä.

Kuntamarkkinoinnissa jatkettiin Joutsan esille nostamista elinvoimaisena asuin- ja yrittäjyysympäristönä, kampanjat näkyivät myös valtakunnallisten digitaalisten medioiden sivuilla maantieteellisesti laajalla alueella mm. Etelä-Suomessa. Kunta tilasi Niina Backmanilta Instagram-tarinoita Joutsasta eri vuodenaikoina. Vuoden aikana toteutettiin kolme tarinaa. ” Joutsaisasti” -teeman lanseeraamista jatkettiin, asumisen markkinointia toteutettiin mm. nostamalla esiin asukastarinoita natiivimainonnan keinoin ja google ads-näkyvyys oli ympärivuotista. Dronekuvauksia käytettiin mm. tonttimarkkinoinnin tueksi.

Aloittavien yrittäjien neuvontapalvelut tuotti KS-Yritysidea. Yhteistyösopimus Jyväskylän kaupungin alaisen Visit Jyväskylän -palveluyksikön kanssa jatkui sisältäen kotimaan matkailu- ja tapahtumamarkkinointia, matkailuneuvontaa sekä yleistä imagomainontaa.

Kirkonkylän osayleiskaava hyväksyttiin. Keski-Suomen maakuntakaava hyväksyttiin joulukuussa 2023. Maakuntakaava sisältää mahdollisia tuulipuistoalueita, joista yksi on sijoitettu Höystösensuolle, Leivonmäelle. Kunnassa on toiminut keskustan kehittämisyöryhmä, joka suunnittelee uusia toimintoja purettavan liikekeskuksen paikalle sekä laajemmin Yhdystie – Länsitie – Rantatie – Keskustie -alueelle.

Maaseututoimi

Maaseututoimi on toteutettu vuoden 2013 alusta lukien seudullisena, Laukaan kunta toimii isäntäkuntana. Maatalouslomituksen hoitaa Sysmän kunta, mutta vanhat Joutsan kuntaan kohdistuvat eläkevastuut laskutetaan Sysmän kunnalta. Toimistotilavuokra jää Joutsan kunnan maksettavaksi.

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja Harri Nissinen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Kehittämisyksikkö	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	14 909	14 500	187	-14 313	1,3
Toimintakulut	-280 283	-329 700	-213 239	116 461	64,7
Toimintakate	-265 374	-315 200	-213 052	102 148	67,6
Poistot	0	0	0	0	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-265 374	-315 200	-213 052	102 148	67,6

Erittely nettomäärärahoista:

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Elinkeinotoimi	-148 584	-208 050	-137 349	70 701	66,0
Hanketoiminta	-36 436	-46 000	-39 389	6 611	85,6
Joutopäivät	-20 004	-2 230	-23 792	-21 562	-100,0
Maaseututoimi	-40 826	-42 120	-38 033	4 087	90,3
Maatalouslomitus	-4 386	-2 230	1 223	3 453	-54,8
Eläkemaksut, KuEL-eläkeperust.	-15 138	-16 800	298	17 098	-1,8
Yht.	-265 374	-359 550	-237 041	122 509	65,9

2.1.3 SIVISTYSTOIMI

2020–2025 Kuntastrategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2023

Tavoite	Toimenpide
– Joutsalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Peruspalvelujen toimivuudesta saatu palaute • Itsearviointi
– Ennaltaehkäisevä kuntalaisten toimintakyvyn vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvoinnin ja terveyden indikaattoritiedot väestöstä • TEAvisari-tulosten paraneminen • Hyte-kertoimen taso
– Osallistuvat kuntalaiset ja vapaa-ajanasukkaat	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistavien kyselyiden ja tapahtumien määrä • Kumppanuuspöydän toimintaan osallistuminen

Peruspalvelujen osalta hyvinvointialueet ottivat vastuun terveys- ja sosiaalipalveluista. Kunnan tehtäviin jäivät sivistystoimen peruspalvelut sekä teknisen toimen osalta entiset vastuut. Varhaiskasvatuksen osalta painetta palvelun lisäämiseen tuotti kunnassa toimiva vastaanottokeskus. Tähän palvelutarpeeseen ei pystytty vastaamaan suositusten mukaisesti, vaan palvelut tarjottiin oman kunnan asukkaille lain mukaan. Perusopetukseen valmistava opetus alkoi ja sen volyyymi kasvoi syksyllä 2023 huomattavaksi.

Hyvinvointi- ja sivistystoimelle osoitettiin valmisteltavaksi vuoden aikana aloitteita, jotka koskivat ikäihmisten hyvinvointipalveluja sekä tukea digitaalisten taitojen kehittämiseen ja hyödyntämiseen. Aloitteet käsiteltiin vuoden aikana loppuun.

Kunnan toiminnoissa panostettiin TEA-viisari kyselyjen tuottaman tiedon pohjalta toimintamallien kehittämiseen. Kunnan johdon ja kulttuurin osalta tulosten voi olettaa kohentuvan. Tulokset tästä selviävät myöhemmin arviointien valmistuttua.

Kunnan toimesta kutsuttiin koolle kumppanuuspöytä neljä kertaa vuoden 2023 aikana.

Järjestöyhdyshenkilöt oli nimetty ja heidän yhteystietonsa ovat saatavilla kunnan verkkosivuilla. Hyvinvointikysely päätettiin toteuttaa vuonna 2024.

Hyvinvointikertomuksessa 2022 päivitettiin väestön terveystietoja. Kouluterveyskyselyn tulokset käsiteltiin hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa sekä nuorisovaltuustossa. Liikuntaneuvontapalvelu jatkui kunnan omana toimintana. Liikunnan sekä harrastamisen edistämiseen on haettu ja saatu hankerahoitusta.

HALLINTO

Talousarvion sisältö:

Sivistystoimen hallinnon kustannukset: hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan kokouspalkkiot ja matkakorvaukset. Hyvinvointi- ja sivistysjohtajan ja toimistosihteerin palkkakustannukset.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen koordinoinnin vastuut on selkeytetty ja ne toimivat arjessa.	Hyvinvointikoordinaattorin tehtävä Vuotuinen hyvinvointiraportti ja suunnitelma	Tehtävä täytetty. Raportti toteutettu monialaisesti	Raportti ja suunnitelma laadittu
Hallinnolliset tehtävät hoidettu määräajassa	Kokousten ja päätösten aikataulus	Hallinnolliset tehtävät hoidettu määräajassa	Tehtävät hoidettu määräajassa hallinnon osalta

Vastuuhenkilö: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Opetustoimen hallinto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	166 908	185 080	191 387	6 307	103,4
Toimintakulut	-166 908	-185 080	-191 387	-6 307	103,4
	0	0	0	0	

VARHAISKASVATUS

Vuonna 2023 varhaiskasvatuksessa oli n. 110 lasta. Esiopetuksessa kevätlukukaudella oli 30 lasta (16 lasta vuonna 2016 syntyneitä ja 14 lasta vuonna 2017 syntyneitä) ja syyslukukaudella 17 lasta (vuonna 2017 syntyneet).

Varhaiskasvatuksen henkilöstön työvuorosuunnittelu aloitettiin vuoden 2023 alussa Daisy-järjestelmässä. Työntekijöiden sijaisjärjestelyt tuottivat erityisesti haastetta, ja tarvetta sijaisille oli monesti useassa yksikössä yhtäaikaaisesti.

Pitkäaikainen varhaiskasvatuksen päällikkö Annikki Lehto siirtyi eläkkeelle. Sijaisena toimi varhaiskasvatuksen varajohtaja Heidi Juutilainen. Varhaiskasvatuksen päällikön virkaan valittu Päivi Sutinen toimi tehtävässä kolmen viikon ajan. Alkaen 6.11.2023 tehtävää on hoitanut vt. varhaiskasvatuksen päällikkönä Karoliina Heikkonen.

Talousarvion sisältö:

Varhaiskasvatukseen kuuluvat perhepäivähoito (kotona työskentelevät perhepäivähoitajat sekä ryhmäperhepäivähoito), päiväkodit ja esiopetus Joutsan taajaman osalta.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kaikille alle kouluikäisille lapsille varhaiskasvatuslain mukaisesti	Kaikille varhaiskasvatuspaikkaa hakeneille lapsille myönnetään paikka varhaiskasvatuslain mukaisesti	Määräaikaan tehty varhaiskasvatuksen hoitopaikkapäätökset	Päätöksen on tehty määräajassa
Varhaiskasvatuksen pedagogiikan kehittäminen	Koulutusten järjestäminen henkilökunnalle	Koulutuspäivien määrä / vuosi / työntekijä. Uusien toimintamallien käyttöönotto	Esiopetuksen osalta yhteiskoulutuksia koulun kanssa sekä omaehtoisia koulutuksia

Liikkuva varhaiskasvatusohjelman juurruttaminen varhaiskasvatukseen	Liikuntakoulutuksiin ja hankkeisiin osallistuminen, liikuntaneuvojan palveluiden hyödyntäminen	Liikunnallisten ideoiden käyttöönotto, aktiivisen liikunnan lisääminen päivittäin	Liikuntaneuvonta vieraili yksiköissä. Ulkopuolisen asiantuntijan käyttöä (mm. hiihdon opetusta)
Työhyvinvoinnin edistäminen	Tilaratkaisut, ryhmien pienentäminen	Työhyvinvointikyselyt, koulutukset	Työhyvinvointikyselyyn osallistuminen, palautteiden käsittely yksiköissä. Varhaiskasvatuksen oma työhyvinvointitapahtuma.

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen päällikkö Annikki Lehto

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Varhaiskasvatus	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	210 589	181 100	114 783	-66 317	63,4
Toimintakulut	-1 538 180	-1 667 510	-1 673 003	-5 493	100,3
Toimintakate	-1 327 591	-1 486 410	-1 558 219	-71 809	104,8
Poistot	-2 822	-2 440	-2 322	118	95,2
Tilikauden tulos	-1 330 412	-1 488 850	-1 560 542	-71 692	104,8

Tunnusluvut:

Läsnäolopäivät	171 723	20 360	17 975
Perhepäivähoitokodit	2	1	1
Perhepäivähoitopaikat	7	4	4
Ryhmäperhepäiväkodit	4	4	3
Ryhmäperhepäivähoitopaikat	44	40	44
Ryhmäperhepäivähoid. olevat lapset	40	40	40
Päiväkotihoidopaikat	72	60	60
Päiväkotihoidossa lapsia, perushoito	42	58	58
Päiväkotihoidossa lapsia, esiopetus	34	20	24
Kotihoidontukea saavat perheet	17	16	22

Kotihoidontukea saavat perheet

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarvot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Perhepäivähoito					
- läsnäolopäivät	692	860	648	-212	75,3
- à-hinta €	80,01	60,19	150,15	89,97	249,5
Yhteensä €	55 369	51 760	97 300	45 540	188,0

Varhaiskasvatus jatkuu	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Perhepäiväkoti Keltasirkku					
- läsnäolopäivät	2 128	2 200	2 238	38	101,7

- à-hinta €	91,16	98,31	92,56	-5,75	94,1
Yhteensä €	193 989	216 290	207 153	-9 137	95,8
Perhepäiväkoti Koskikara					
- läsnäolopäivät	1 009	1 800	1 098	-702	61,0
- à-hinta €	92,82	62,33	102,05	39,72	163,7
Yhteensä €	93 659	112 200	112 056	-144	99,9
Perhepäiväkoti Koivukumpu					
- läsnäolopäivät	3 629	3 700	2 735	-965	73,9
- à-hinta €	111,33	73,03	87,04	14,01	119,2
Yhteensä €	404 024	270 200	238 045	-32 155	88,1
Päiväkoti Taikametsä					
läsnäolopäivät	670	6 000	6 752	752	112,5
á-hinta €	23,32	68,58	77,88	9,30	113,6
Yhteensä €	15 623	411 500	525 870	114 370	127,8
Päiväkoti Esikot					
- läsnäolopäivät					
- à-hinta €	7 484	5 800	4 504	-1 296	77,7
Yhteensä €	27,36	39,00	38,25	-0,75	98,1
	204 800	226 210	172 289	-53 921	76,2
Erillismäärärahat:					
Lasten kotihoidon tuki €	86 912	84 000	97 300	13 300	115,8
2 v. esiopetuksen kokeilu €	92 857	137 910	66 019	-71 891	47,9
Ostopalvelut	25 557	17 700	3 287	-14 414	18,6
Yhteensä €	1 184 430	1 116 270	927 429	-188 841	83,1

PERUSOPETUS

Perusopetuksen koulut ovat Joutsan yhtenäiskoulu (luokat 1-9) ja Kurkiauran koulu (luokat 1-6). Esiopetusta annetaan koulukeskuksen C-rakennuksessa päiväkotiki Esikoissa (varhaiskasvatus) sekä Kurkiauran koulussa.

Joutsan kunta on mukana OKM:n toteuttamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Kokeilu kestää vielä toukokuun 2024 loppuun (alkoi elokuussa 2021).

Joutsan kunnan perusopetuksen tavoitteena on perusopetuslain 2 ja 3 §:ien mukaan yhteistyössä kotien kanssa tukea oppilaiden kasvua ihmisyhteisen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Opetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita perusopetuslain säädösten mukaisesti. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Joutsan kunnan koulukuljetusten myöntämisessä ja järjestämisessä noudatetaan perusopetuslain 32 §:ssä määriteltyjä perusteita. Perusopetuslain lisäksi koulukuljetusten myöntämisessä noudatetaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan hyväksymiä tarkentavia perusteita joutsalaisille oppilaille (hyväksytty 20.6.2023).

Iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukaan kunta voi järjestää ja hankkia tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa (48 b §). Joutsan yhtenäiskoulun iltapäivätoiminta (Reppu) toteutettiin Joutsan seurakunnalta hankittuna ostopalveluna. Ohjaajien mukainen laskutus tapahtuu toteutuneiden tuntien mukaan. Joutsan kunta perii käyttömaksut sekä saa toiminnan järjestämiseen osoitettua valtionosuutta. Kurkiauran koululla on järjestetty aamu- ja iltapäivätoimintaa kunnan omana toimintana. Toiminnasta vastaavat koulunkäynninohjaajat.

Koululaisten kesätoiminta

Koululaisille järjestettiin päivätoimintaa kesällä 5.6. – 7.7.2023, arkipäivisin klo 9-15. Koululaisten päivätoiminnan ohjaajina toimivat kunnan koulunkäynninohjaajat sekä kunnan palkkaamia nuoria kesätyöntekijöitä aikuisten ohella. Toiminnan rahoitukseen kunnanhallitus myönsi rahastovaroja.

Kotikuntakorvausmenot ja -tulot

Maksut ja korvaukset vuodelle 2023 perustuivat oppilasmääriin 31.12.2021 tilanteesta. Suurimmat kotikuntakorvausmenot ovat Toivakan ala- ja yläkouluun sekä Luhangan kunnan alakouluun. Suurimmat kotikuntakorvaustulot ovat Luhangan kunnan yläkoulun oppilaista. Lastensuojelulain mukaisesti sijoitettujen perusopetuksen oppilaiden opetuksen kustannuksia voi koulutuksen järjestäjäkunta laskuttaa lakiin perustuen oppilaan kotikunnalta. Talousarviossa oli varauduttu edellisten vuosien perusteella muilta kunnilta saatavaan korvaukseen sekä muille kunnille maksettaviin korvauksiin kuntaan sijoitettujen oppilaiden osalta.

Joutsan yhtenäiskoulu

Yhtenäiskoulussa oli tilastointipäivänä 20.9.2023 254 oppilasta joista alakoulussa 133 ja yläkoulussa 121. Henkilöstöä yhtenäiskoulussa oli 49.

OKM:n ja OPH:n hankkeista saatiin koulun arkeen ja oppilaiden kohtaamiseen mm. lisää henkilöstöä. Koulupalmentaja ja koulutsemppari osoittautuivat tärkeiksi oppilaiden kouluarkea tukeviksi henkilöiksi. Koulupalmentajan tehtävä vakinaistettiin hankkeen loppupuolella. Hankkeista saadut resurssiopettajan ja koulunkäynninohjaajan työpanokset toivat tukea tuentarpeisille oppilaille.

Vuoden 2023 aikana jatkettiin luotua koulunmäen strategiaa, jossa hyvinvoinnilla on iso rooli. Hyvinvointia tarkasteltiin niin oppilaiden, huoltajien kuin henkilökunnan tasolla. Vuoden 2023 aikana valmistui myös koulunmäen hyvinvointisuunnitelma, jossa pääpainona on toistemme kunnioittava kohtaaminen. Syksyllä 2023 aloitettiin hyvinvointitaitojen opettamisen jokaisella luokka-asteella, uuden hyvinvointitaitojen opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Yhtenäiskoululla oli kansainvälistä toimintaa ranskalaisten oppilaiden ja heidän opettajien vierailun merkeissä helmikuussa sekä espanjalaisen opettajan viikon vierailun aikana joulukuussa.

Valmistavan perusopetuksen käynnistyminen vuoden 2023 alussa toi useimpiin yhtenäiskoulun luokkiin integrointeja. Integroinnit toteutuivat lähinnä taito- ja taideaineisiin, matematiikkaan ja englantiin.

Talousarvion sisältö:

Yhtenäiskoulun kustannuspaikalle kuuluvat **Yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulu lk 1-9.**

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Hyvinvoinnin näkyminen koulun arjessa	Hyvinvointi-tiimi, hyvinvointi valinnaisaineena, teemaviikot ja teemapäivät, hyvinvointikoulutusta henkilöstölle, hyvinvointikansio oppilaille ja henkilöstöllä	Kysely keväällä	Keväällä toteutettiin hyvinvointikysely henkilöstölle ja koulun ulkoinen arviointi huoltajille.

Yhteisöllisyyden vahvistaminen	Yhteistyö perusopetuksen ja lukiokoulutuksen välillä, yhteistyö yhtenäiskoulun ja Kurkiauran välillä, pienet tapahtumat, yhdessä tekeminen	Toteutuneet tapahtumat ja yhteistyöhetket	Toteutui kv-hankkeen myötä, jossa mukana lukiolaisia ja perusopetuksen oppilaita. Yhtenäiskoulun ja Kurkiauran välinen yhteistyö toteutui yhteisten tapahtumien myötä ja yhteisen keskustelun kautta. Pieniä tapahtumia mm. yrittäjyyskurssilaisten myötä.
Oppilaiden osallisuuden kehittäminen	Koulutus, oppilaat itse toteuttamassa asioita, oppilaiden aito kuunteleminen ja kohtaaminen, tukioppilas-, oppilaskunta- ja vihreälipputoiminta	Oppilaiden tekemät aloitteet ja toiminta	Täältä tullaan hanke ja koulutus oppilaille. Tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminta

Vastuuhenkilöt: yhtenäiskoulun ja lukion rehtori Ulpu Silvasti

Kurkiauran koulu

Kurkiauran koulun vuosi 2023 oli edellisen vuoden tapaan uudelleen järjestäytymisen aikaa. Maaliskuun lopussa päättyi pitkäaikaisen koulunkäynninohjaajan yli 30 vuotta kestänyt palvelusuhde. Erityisopettaja sekä pitkäaikainen luokanopettaja eläköityivät vuoden aikana. Myös esi- ja alkuopetuksen opettaja siirtyi virkavapaalle syksystä 2023 alkaen vuodeksi. Tehtäviin löytyi työhön sitoutuneet sijaiset ja jatkajat. Erityisopetus on tavoitteena stabiloida varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteisviralla ensi lukuvuodesta alkaen. Syksyllä 2022 koulunkäynninohjaaja aloitti Gradiassa aamu- ja iltapäiväohjaajan sekä koulunkäynninohjaajan pätevyitysmikoulutuksen, josta hän valmistui 2023. Rekrytoinnin kautta hänet valittiin vakituisen tehtävään. Määräaikaisena oli lisäksi palkattu toinen ohjaaja. Ohjaajien tarvetta tukee koulussa järjestettävä aamu- ja iltapäivätoiminta. Kielten sekä lukuvuoden alusta elämäkatsomustiedon opetuksesta vastasi kunnan kiertävä kieltenopettaja. Koulun henkilöstössä on ollut muutamana viime vuosina tiedossa olleita merkittäviä muutoksia. Nyt tilanne on alkanut vakiintumaan suunnitellulla tavalla.

Koulun oppilasmäärä oli keväällä 40 ja syksyllä 39 (yksi heistä kotiopetusoppilas). Esikoululaisia oli keväällä 3 ja syksyllä 6. Oppilaita osallistui elämäkatsomustiedon opetukseen. Vastaanottokeskuksen entisistä oppilaista 3 kävi viime syyslomasta alkaen keskiviikkoisin Kurkiauran koulussa oppitunneilla mukana ja heidät integroitiin Kurkiauran oppilaksi kuluva vuoden alusta. Valmistavasta opetuksesta on näillä näkymin myös jatkossa tulossa hyvää tukea koulun oppilasmäärään; esim. ensi lukuvuoden alussa oppilasmäärä on lähes 50 oppilasta, toki siinä on huomioitava erityisen hyvillä mielin mittava eskarijoukko eli 7 esikoululaista. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistui keväällä 6 ja syksyllä 6 lasta.

Talousarvion sisältö:

Kurkiauran koulun toiminta sisältyy esiopetus ja opetus alakoulun luokilla 1-6.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kotiseututietouden lisääminen ja lähiluonnon tehokkaampi hyödyntäminen	Oppitunnit ulkona, retket koulun lähialueille sekä Leivonmäen kansallispuistoon. Leivonmäen historiaan tutustuminen ja merkkipäivien huomioiminen, esim. osallistumalla juhlallisuuksiin	Syksyllä ja keväällä retket lähiseudulle/opettajat. Em. yhdistetään hyvinvointi- ja yhteisöllisyysteemaa	Retket toteutettu koulun lähiympäristöön ja kansallispuistoon. Osallistuttu mahdollisuuksien mukaan erityisesti Leivonmäellä järjestettyihin tilaisuuksiin, mm. oppilas- ja opettajaedustus kunnan itsenäisyyspäivän juhlassa. 5.-6.lk tulossa keväällä tutustuminen kotiseututalo Simolaan. Koulun ympäristön liikuntapaikat ja luonto olivat aktiivisessa käytössä. Joutsan harrastamisen mallin eräkerho aloitti toimintansa syksyllä. Keväällä oli eräkerhon alustusta mm. Jyrki Ilmosen vierailun kautta. Hyvinvointitunnit kiinteänä osana viikkotunteja. Tapahtuminen järjestäminen ja niiden tarjoaminen koko kylälle. Tapahtumista uutisointi esim. paikallislehdessä.
Lukuinnostuksen lisääminen	Innostavien lukukokemusten tarjoaminen, lähikirjaston hyödyntäminen, lukupassien johdonmukainen käyttö ja lukuinnostuksen palkitseminen	Lainauspisteen aktiivinen käyttö, lukutunnit, lukupassien ym. kontrollijärjestelmien käyttö/opettajat	Lainauspisteen käyttö perjantaisin. Lukutunnit, lukupäiväkirjat.
Iltapäivien harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen	Joutsan kunnan harrastamisen malli, yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden mm. 4H kanssa sekä Puulan seutuopiston toiminta	Kerhotoiminta alkaa vko 36 ja jatkuu läpi lukuvuoden	Jatkui ja jatkuu erittäin monipuolisena. Osallistuminen aktiivista.

TVT -taitojen parantaminen	Näppistaituri, konekannan uusiminen ja kiinteän laajakaistan käyttöönotto. Tarvittavien ohjelmistojen hankinta	Avustusrahan hakeminen konekannan uusimiseen syyskuussa/M. Virtanen ja T. Nikkanen, Näppistaiturin aktiivikäyttö, valokuitu koulun saataville/M. Virtanen ja MPY	AV/mediavälineistöä on uusittu, mm. uudet näytöt 5.-6 - ja 3.-4. -luokkiin. Näppistaituri, scratch -sovellukset, valokuitu jne. aktiivikäytössä.
Musiikkivälineistön hankinta/ajanmukaistaminen	Äänentoisto- ym. laitteiston hankinta	Yhteistyössä Joutsan Nuorisotoimen kanssa/T. Nikkanen ja K. Kosunen	Opeleekio sekä Sinikka Lahti luovuttivat kalustonsa koulun käyttöön.

Vastuhenkilö: koulunjohtaja Tero Nikkanen

Perusopetukseen valmistava opetus

Joutsan koulukeskuksen yhteydessä käynnistettiin vuoden 2023 alussa esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajalapsille tarkoitettu perusopetukseen valmistava opetus. Opetustilana oli kansalaisopiston käytössä olleet luokkatilat osoitteessa Jousitie 54 B. Oppilaiden määrä vaihteli valmistavassa opetuksessa runsaasti. Syyskuussa 2023 oppilaiden määrä oli suurimmillaan yli 50. Tähän vaikutti osaltaan myös se, että opetukseen hyväksyttiin mukaan oppilaita, jotka olivat iältään sen ikäisiä, että heillä koulupolku veisi toisen asteen opintoihin. Perusteena tälle oli kielen oppiminen, koska heikko suomen kielen taito tulisi olemaan todennäköisenä esteenä toisen asteen koulutukseen pääsemiseen.

Valmistavassa opetuksessa annetaan perusopetukseen valmistavan opetuksen valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaista opetusta 900-1000 tuntia oppilaan iän mukaisesti. Joutsan kunnan perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma hyväksyttiin hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 21.2.2023. Valmistavan opetuksen jakson jälkeen oppilas siirtyy pääsääntöisesti perusopetuksen oppilaaksi. Valmistavasta opetuksesta pyritään integroimaan oppilaita perusopetukseen sellaisissa oppiaineissa, missä opiskelu onnistuu vaillinaisellakin kielitaidolla.

Vastuhenkilöt: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, koulukeskuksen rehtorit

Perusopetuksen oppilaat kouluittain 31.12.2023 tilanteessa

Koulu	esi-opetus	I lk	II lk	III lk	IV lk	V lk	VI lk	oppilaita yhteensä 0-6
Kurkiauran koulu	6	3	8	6	6	4	5	38
Yhtenäiskoulu alakoulu	17 (Esikot)	16	19	34	22	21	22	151 ml. Esikot
oppilaita yht. alakoulut ja esiopetus	23	19	27	40	28	25	27	189
	VII lk	VIII lk			IX lk		oppilaita	
Yhtenäiskoulu yläkoulu	41	40			41		122	

(Lähde: Primus -oppilashallintojärjestelmä)

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Perusopetus	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	498 862	456 700	471 212	14 512	103,2
Toimintakulut	-4 451 439	-5 143 716	-5 161 816	-18 100	100,4
Toimintakate	-3 952 577	-4 687 016	-4 690 604	-3 588	100,1
Poistot	-3 131	-2 270	-2 191	79	96,5
Tilikauden tulos	-3 955 707	-4 689 286	-4 692 795	-3 509	100,1

Tunnusluvut:

Oppilaat	330	304	311	7	102,3
Opetustunnit	27 562	27 417	27 417	0	100,0

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan yhtenäiskoulu 1-6					
- perusopetustunnit	12 182	12 293	12 293	0	100,0
- à-hinta €	146,07	151,87	160,21	8,34	105,5
Yhteensä €	1 779 398	1 866 946	1 969 478	102 532	105,5
Joutsan yhtenäiskoulu 7-9					
- perusopetustunnit	11 794	11 476	11 315	-161	98,6
- à-hinta €	143,74	158,31	165,77	7,46	104,7
Yhteensä €	1 695 251	1 816 720	1 875 664	58 944	103,2
Kurkiaan koulu					
- perusopetustunnit	3 586	3 648	3 562	-86	97,6
- à-hinta €	165,89	184,27	185,26	0,99	100,5
Yhteensä €	594 892	672 220	659 907	-12 313	98,2
Erillismäärärahat:					
Lasten iltapäivätoiminta	38 832	41 000	37 168	-3 832	90,7
Koululaisten kesätoiminta	1 072	9 650	1 380	-8 270	14,3
Kotikuntakorvauskustann.	291 635	327 170	327 169	-1	100,0
Lastensuojelulain muk. korv.	18 756	25 000	41 331	16 331	165,3
Projektit	26 728	15 360	27 549	12 189	0,0
Perusopetukseen valmistava op	594	361 700	215 448	-146 252	
Muut ostopalvelut	1 004	10 220	8 721	-1 499	85,3
Yhteensä €	4 448 161	5 145 986	5 163 815	17 829	100,3

Nettokustannukset / oppilas

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan yhtenäiskoulu 1-6 luokat	10 866	11 625	14 512	2 887	124,8
Joutsan yhtenäiskoulu 7-9 luokat	13 024	13 959	15 300	1 341	109,6
Kurkiaan koulu	13 414	16 520	16 537	16	100,1
Yhteensä	13 792	13 145	15 107	1 962	114,9

LUKIO-OPETUS

Lukiossa opiskeli tilastointipäivänä 20.9.2023 57 opiskelijaa. Uusia lukiolaisia aloitti 18. STT:n lukiovertailussa keväällä Joutsan lukio sijoittui viidenneksi, mutta kirjoitustulokset olivat edelleen myös absoluuttisesti Keski-Suomen keskiarvoa paremmat. Kevään kirjoitustulokset edelleen vahvistivat kuvaa Joutsan lukiosta laadukasta opetusta tarjoavana yleislukiona. Kesäkuussa valmistui Joutsan lukiosta 25 uutta ylioppilasta ja syksyllä valmistui yksi ylioppilas.

Paikallisina painoituksina olivat keväällä 2023 liikunta ja hyvinvointi, kansainvälisyys ja uutena LUMA eli luonnontieteet. Syksyllä paikallisina painoituksina olivat liikunta, hyvinvointi ja kansainvälisyys. Lukiossa lähiopetusta antoi yhteensä 17 opettajaa, kurssimäärän ollessa viimevuosien kaltainen. Kurssien määrä on pysynyt samansuuntaisena useamman vuoden. Kurssimäärällä saadaan tarjottua kirjoitettavien aineiden kurssit omana opetuksena sekä huomioimaan opiskelijoiden muita valintoja hyvin.

Lukion arjessa näkyi myös hankkeet, joista EU:n LfE toi tullessaan uudistetut näytöt luokkiin ja avustuksesta ostettua 3D-tulostinta päästiin testaamaan Keski-Suomen lukioiden korkeakouluviikolla huhtikuussa.

Kansainvälisyystoiminta jatkui ja muutaman vuoden tauon jälkeen saatiin sekä vieraita Ranskasta että vierailtiin Ranskassa. Osana hyvinvointipainotusta lukiossa aloitti ensimmäistä lukuvuotta hyvinvointitutoreita, jotka toivat hyvinvointiteemaa osaksi lukiolaisten arkea.

Talousarvion sisältö

Lukio-opetusta tarjotaan Joutsan ja naapurikuntien opiskelijoille. Kaikki opiskelijat saavat yo-tutkinnon suoritettua.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Tasokkaat oppimistulokset	Laadukas perustoiminta, tuki- ja erityisopetus	Ylioppilaskirjoitusten tulokset, kurssiarvosanat	STT:n lukiovertailussa viides sija. Kirjoitustulokset Keski-Suomen keskiarvoa paremmat
Lukion vetovoiman lisääminen	Markkinointia jatketaan kotikunnassa ja lähikunnissa, lukiossa toimii markkinointitiimi	Uusien opiskelijoiden määrä	Uusia opiskelijoita 18
Painoalueiden kehittäminen	Liikunta ja hyvinvointi painoaluetta kehitetään, uusi painopiste luma käynnistyy, kv-toimintaa elpyy koronan jälkeen	Painoaluetoimintaa osallistuvien opiskelijoiden määrä, opiskelijatytyväisyys	Painoalueiden kehittäminen jatkui ja opiskelijoiden osallistuminen toteutui hyvin.

Vastuuhenkilö: yhtenäiskoulun ja lukion rehtori Ulpu Silvasti

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Lukio	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	49 715	14 620	53 331	38 711	364,8
Toimintakulut	-863 203	-923 390	-941 187	-17 797	101,9
Toimintakate	-813 488	-908 770	-887 856	20 914	97,7
Poistot	-565	-410	-395	15	96,4
Tilikauden tulos	-814 053	-909 180	-888 251	20 929	97,7
Opiskelijat	65	65	57	-8	87,7

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Lukio					
- opetustunnit lkm	5 208	5 290	4 826	-464	91,2
- à-hinta €	164,01	174,63	195,02	20,39	111,7
Yhteensä €	854 162	923 800	941 187	17 387	101,9
Erillismäärärahat:					
projektit	9 606	0	0	0	
Yhteensä €	863 768	923 800	941 187	17 387	101,9

Lukion valtionosuudet

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Valtionosuudet, Opetushallitus	674 895	653 941	678 424	24 483	103,7
Nettokustannukset	-814 053	-909 180	-888 251	20 929	97,7
Omavastuu	-139 158	-255 239	-209 827	45 412	82,2
Valtionosuudet/oppilas	9 973	10 061	11 902	11 902	1 842
Nettokustannukset/oppilas	-13 056	-13 987	-15 583	-15 583	-1 596
Omavastuu/oppilas	-3 084	-3 927	-3 681	-3 681	246

Ammatillinen opetus

Ammatillisten oppilaitosten kustannukset muodostuvat pääosin lakkautettujen koulutuskuntayhtymien eläkemenoperusteisista eläkemaksuista ammatillisissa oppilaitoksissa ja musiikkioppilaitoksissa. Lisäksi määrärahavaraus on sisältänyt kuntaosuuden Keski-Suomen koulutuskuntayhtymän oppilaista. Kustannuspaikalta maksetaan myös ammatillisissa oppilaitoksissa olevien joutsalaisten opiskelijoiden saamat koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kustannukset koulupsykologi- ja kuraattoripalveluiden kustannukset kuuluvat hyvinvointialueelle, koska oppilas- ja opiskelijahuollon järjestäminen on sen vastuulla.

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Ammatillinen opetus	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintakulut	-2 770	-2 920	-61	2 859	2,1

PUULAN SEUTUOPISTO (Puulan seutuopistolautakunta)

Joutsan kunta on Puulan seutuopiston ylläpitäjäkunta ja opiston sijaintikunta. Muut sopimuskunnat ovat Kangasniemi ja Toivakka. Opiston sivutoimipiste sijaitsee Kangasniemen kunnassa. Opetustuntien määrästä päättävät vuosittain yhteistyökuntien kunnanhallitukset vahvistamalla oman kuntansa opetustuntimäärän. Puulan seutuopiston opistolautakunta vastaa opiston toiminnasta. Opetus on maksullista.

Puulan seutuopisto järjesti toiminta-alueellaan 8996 opetustuntia. Toteutunut opetustuntimäärä nousi edellisvuodesta. Opetustarjonta suunniteltiin vastaamaan kuntien tilaamaa 10 400 opetustuntimäärää. Osa opetuksesta toteutettiin etäopetuksena. Joutsan kunnan tilaama opetustuntimäärä oli 3600 opetustuntia, joista toteutui 2854 opetustuntia. Kuntien tilaamien kurssien lisäksi, opisto järjesti myyntipalvelukursseina

436 opetustuntia. Opetuspalveluja ostivat Kotokunta oy, Espericare oy hoivakoti Soivakka ja Joutsan palvelukoti.

Uusia kurssi-ideoita pyrittiin toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja jo toimiville kursseille järjestettiin jatkoa. Opetustarjonta oli tavoitteen mukaisesti monipuolista ja kohdentui eri-ikäisille kuntalaisille. Kurseja toteutettiin kymmenissä eri opetuspaikoissa eri puolilla kuntaa. Tarjonta oli laajaa ja kattavaa niin keskustajaajamissa kuin kyläkunnissakin. Netto-opiskelijamäärä oli 1644, josta joutsalaisia oli 522 netto-opiskelijaa. Tämä kertoo monipuolisen opetustarjonnan vakiintuneesta suosiosta ja toiminnan laajasta vaikuttavuudesta. Nykyisellä opetusresurssilla saavutetaan Joutsassa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen oleelliset tavoitteet. Kehitettävää on edelleen miesten, ja erityisesti nuorten miesten, osallistumisaktiivisuudessa. Taiteen perusopetuksessa toteutui kaikkiaan 1295 opetustuntia. Opetukseen osallistui yhteensä 100 oppilasta.

Opiston kurssit tuottavat useita esiintyviä ryhmiä musiikin, sanataiteen, teatterin ja tanssin saralle. Kevätlukukaudella pidettiin kevätjuhla Leivonmäellä ja Kangasniemellä sekä järjestettiin näytelyt Toivakassa ja Kangasniemellä. Syyslukukaudella toteutettiin runo-, teatteri- ja musiikkiesityksiä. Musiikkikoulun matineat pidettiin Joutsassa ja Toivakassa. Lucian päivän konsertti oli Joutsan kirkossa. Joutsan naiskuoro, Naiskuoro Niemettäret, runo- ja teatteriryhmä esiintyivät Joutsassa ja Kangasniemellä. Esiintymisiä oli myös mm. Kangasniemen itsenäisyyspäivän juhlassa.

JAKE-hanke ja Erasmus + -hankkeet päättyivät. Seitsemän kansalaisopiston yhteinen laatu- ja kehittämishanke ”Oppimisverkostosta eteläsavolaista synergiaa” alkoi toukokuussa 2023. Opetushallituksen rahoittama ja Jyväskylän kansalaisopiston koordinoima Osaavat opisto III – hanke jatkui.

Opistolautakunta piti 5 kokousta ja päätti hallintosäännön mukaan lautakunnalle kuuluvista asioista. Vakituista henkilöstöä oli 3 opettajaa, 2 toimistotyöntekijää ja rehtori. Kädentaitojen opettaja oli toimivapaalla koko vuoden. Tuntiopettajia oli noin 90.

Talousarvion sisältö

Monipuolisen opetustarjonnan järjestäminen eri-ikäisille kuntalaisille

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Monipuolinen ja laadukas kurssitarjonta	Kurssitoivekyselyt ja asiakaspalautekyselyt ja/tai haastattelut, tilastot	Osallistujamäärä	Oppilasmäärä: Joutsa 522 Toivakka 296 Kangasniemi 622
Kaikenikäisten hyvinvoinnin edistäminen	Kurssien tarjoaminen vauvasta vaariin, erityisesti nuoret ja ikääntyvät huomioiden	Osallistujien ikäjakauma	0-29 v. 307 30-44 v. 191 45-59 v. 285 60 v. ja yli 739
Terveiden, mielenterveyden ja jaksamisen edistäminen	Kurssitarjonnassa jokaisessa kunnassa on liikuntaa, terveyttä ja mielenterveyttä edistäviä luentoja ja ryhmiä	Tilastot – Kurssien toteutuminen eri kunnissa Hyvinvoiva kuntalainen	Kurssien toteutumisprosentit: Joutsa 105 % Toivakka 121 % Kangasniemi 116 %
Kurssien määrän lisääminen, korona-aikana syntyneen hyvinvointivajeen paikkaaminen	Suunnitellaan Joutsaan noin 150 kurssia (Kangasniemelle 160, Toivakkaan 70)	Kurssien määrä ja toteutumisprosentti suhteessa suunniteltuihin kursseihin	Toteutuneet kurssit: Joutsa 157 Toivakka 85 Kangasniemi 186
Opetustunnit toteutetaan opiston toimintakuntien vahvistaman tilauksen mukaisesti	Toteutetaan Joutsassa yhteensä 3600 opetustuntia (Kangasniemellä 4800, Toivakassa 2000)	Toteutuneiden opetustuntien määrä	Joutsa 2854 + 428 (myyntipalvelukurssit) Toivakka 1838 + 8 (myyntipalvelukurssi) Kangasniemi 4304

Taiteen perusopetuksen suosio säilyy hyvänä. Taidekoulun toiminnan kehittäminen Joutsassa	Oppilasmäärä lisääntyy ja suoritteita kertyy. Konsertteja ja näyttelyitä järjestetään myös virtuaalisesti	Opintosuoritteiden määrä. Musiikkikoulun konserttien ja taidekoulun näyttelyiden määrä	TPO: Mk/Tk Joutsa 229/122 Toivakka 215/291 Kangasniemi 0/439 Konsertit 4 Näyttelyt 4
---	---	--	---

Vastuuhenkilö: seutuopiston rehtori Mirka Savolainen alkuvuosi 2023, rehtori Kari Kropsu loppuvuosi 2023

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Puulan seutuopisto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	323 235	321 300	341 794	20 494	106,4
Toimintakulut	-785 880	-701 580	-705 880	-4 300	100,6
Toimintakate	-462 646	-380 280	-364 086	16 194	95,7

Tunnusluvut:

Kansalaisopiston opetustunnit

Joutsa	2344	2950	2503	-447	84,8
Kangasniemi	3535	4300	3865	-435	89,9
Toivakka	1293	1510	1332	-178	88,2

Taidekoulun opetustunnit

Joutsa	182	150	122	-28	81,3
Kangasniemi	536	500	439	-61	87,8
Toivakka	311	290	291	1	100,3

Musiikkikoulun opetustunnit

Joutsa	409	500	229	-271	45,8
Toivakka	234	200	215	15	107,5

Opetustunnit yhteensä

Joutsa	2935	3600	2854	-746	79,3
Kangasniemi	4071	4800	4304	-496	89,7
Toivakka	1838	2000	1838	-162	91,9
Yhteensä	8844	10400	8996	-1 404	86,5

Opiskelijamäärä /brutto

Opiskelijamäärä /brutto	3506	4000	3439	-561	86,0
-------------------------	------	------	------	------	------

Opiskelijamäärä /netto

Opiskelijamäärä /netto	1717	2100	1644	-456	78,3
------------------------	------	------	------	------	------

Kansalaisopisto, opetus €/tunti, nt

Kansalaisopisto, opetus €/tunti, nt	49,26	45,14	47,70	3	105,7
-------------------------------------	-------	-------	-------	---	-------

Musiikkikoulu, opetus €/tunti, nt

Musiikkikoulu, opetus €/tunti, nt	59,17	63,44	74,74	11	117,8
-----------------------------------	-------	-------	-------	----	-------

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Kansalaisopisto ja Taidekoulu					
- opetustunnit lkm	8 201	9 700	8 552	-1 148	88,2
- à-hinta €	86,77	79,85	88,77	8,92	111,2
Yhteensä €	711 608	774 560	759 132	-15 428	98,0
Musiikkikoulu					
- opetustunnit lkm	643	700	444	-256	63,4
- à-hinta €	77,63	80,73	95,30	14,58	118,1
Yhteensä €	49 918	56 510	42 315	-14 195	74,9
Erilliset kustannukset:					
Atk-luokka	24 354	7 960	3 087	-4 873	38,8
Yhteensä €	785 880	839 030	804 535	-34 495	95,9

Valtionosuudet	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Laskennalliset opetustunnit	6 762	6 762	8 552	1 790	126,5
à €/tunti	89,48	89,48	72,50	-17	81,0
Laskennallinen peruste	605 064	605 064	620 019	14 955	102,5
Valtionosuus-%	57	57	57	0	100,0
Valtionosuus €	344 886	344 886	353 411	8 524	102,5

MUU OPETUS JA KULTTUURITOIMI

Kirjasto

Vuosi 2023 oli isojen muutosten aikaa. Alkaen 2.1. palveluaikoja supistettiin pääkirjastossa 8 h / vk pienentyneen henkilöstömäärän takia. Lauantain palveluaika loppui kokonaan ja torstain ja perjantain palveluaika lyheni 2 h.

Kirjastonhoitaja sanoutui irti tehtävästään ja hänen tilalleen palkattiin uusi kirjastonhoitaja, joka aloitti 1.8. Uuden kirjastonhoitajan työnkuva on samanlainen kuin edellisen eli Leivonmäen lähikirjasto on hänen vastuullaan.

Jyväskylän kirjastoauto Martti alkoi pysähtyä Rutalahdessa yhdellä pysäkillä 1.9. alkaen joka toinen viikko. Ensimmäisillä käynneillä asiakkaita oli paljon, mutta kävijämäärä hiipui vuoden loppua kohti.

Talousarvion sisältö

Kirjasto on monipuolinen kulttuuritalo ja se toimii kulttuurin ja tiedon jakamisen yksikkönä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kirjaston henkilökunta on pienentynyt, kun yksi henkilö on eläköitynyt syksyllä 2022. Vuoden aikana toteutetaan tästä johtuvat muutokset: aukioloajat, toimintatavat,	Tilannetta on seurattu syksyllä 2022 sen jälkeen, kun henkilökunnan määräksi jäi 4 henkilöä. Tämän pohjalta tehdään päätökset. Esim.	Palveluajan aukiolotuntien määrä, vinkkausten määrä, tapahtumien määrä	Pääkirjaston palveluaika on supistunut 8 h / vk. Vinkkauksia on jatkettu, mutta vasta syyskaudella, eikä kaikille luokille pystytty tarjoamaan vinkkausta.

osallistuminen kirjaston ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan	vinkkauksien tarjoaminen kouluille saattaa vähentyä ja omatoimiaukioloaika lisääntyä		Tapahtumien määrässä ei ole isoja muutoksia
Kirjasto osallistuu koulujen harrastusmallitoimintaan, etenkin Kurkiauran koululla	Voidaan järjestää esim. ääneenlukutuokioita	Tuokioiden määrä ja osallistumisinnostus	Kirjastonhoitajan sanoutuessa irti ei ollut mahdollisuutta tähän
Digitorttoiminta jatkuu pääkirjastossa	Ollaan vapaaehtoisten digitutoreiden tukena ja tarjotaan kirjastosta tilat viikoittaisille neuvontatunneille	Digitutoreiden neuvontapäivien /tuntien määrä	Aktiivisten tutoreiden määrä on laskenut alun jälkeen, mukana toiminnassa oli vain 2 – 3 aktiivia, mutta palvelua pystyttiin silti tarjoamaan
Kotipalvelun aktivoiminen	Tarjotaan edelleen kotipalvelua ja yritetään tavoittaa uusia asiakkaita	Palvelun käyttäjien määrä	Kotipalvelua käyttää erittäin suppea joukko. Koronataulun jälkeen käynnit seniorien päivätoimintakeskuksessa jatkuivat ja lisäksi oli muutama yksittäinen asiakas
Yhteistyö koulujen kanssa	Tarjotaan lapsille ja koululaisille kirjastonkäytönopetusta ja vierailuja kirjastoon	Opetustuntien ja vierailujen määrä	Kaiken kaikkiaan kirjastonkäytönopetuksessa käyvien luokkien määrä on vähentynyt huippuajoista. 7-luokkalaiset kävivät opetuksessa, samoin nuorimpien oppilaiden luokat

Vastuuhenkilö: kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö Nina Kuikka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Kirjasto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	5 213	1 130	4 655	3 525	412,0
Toimintakulut	-338 676	-322 760	-317 224	5 536	98,3
Toimintakate	-333 464	-321 630	-312 569	9 061	97,2

Tunnusluvut:

Lainat/asukas	9	10	11	1	110,0
Fyysiset käynnit/asukas	8	7	9,85	2,85	140,7
Kirjahankinnat/1000 asukas	344	300	287	-13	95,7
Lainaja/asukasluku, %	30	28	31	3	110,7
Kokoelmat 31.12.	52 329	53 000	52 250	-750	98,58
Kirjastojen aukiolotunnit:					
Joutsan pääkirjasto	2153	2000	1797	-203	89,9
Leivonmäen lähikirjasto	789	700	754	54	107,7
Yht.	2942	2700	2551	-149	94,5

Kirjastoauto Martti 7 pysähdyskertaa yht. 3 h

Palveluaika: pääkirjasto 1797 h, Leivonmäen lähikirjasto 754 h, yhteensä 2551 h
Omatoimiaika: pääkirjasto 4002 h, Leivonmäen lähikirjasto 3755 h, yhteensä 7757 h

Kaikki aukiolo yhteensä 10 308 h.

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Kirjastot					
- aukiolotunnit	2 942	2 700	2 551	-149	94,5
- à-hinta €	103,16	106,58	111,37	4,79	104,5
Yhteensä €	303 492	287 760	284 111	-3 649	98,7
Erillismäärärahat					
Kirjastoaineisto	35 185	35 000	33 113	-1 887	94,6
Yhteensä €	338 676	322 760	317 224	-5 536	98,3

Elokuvatoiminta

Joutsan Kinon toiminta on osaltaan kulttuurista ja hyvinvointia edistävää. Vastuhenkilö ja koneenkäyttäjät saavat palkkion esitettävien elokuvien mukaan. Muutoin toimitaan talkoilla mm. kioskissa. Kinon koneenkäyttäjien päivitetty palkkioperusteet on hyväksytty hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 20.6.2023.

Yleisö palasi Joutsan Kinoon koronavuosien jälkeen. Katsojia näytöksissä kävi 3433 henkeä. Ohjelmisto oli monipuolinen ja tarjosi katsottavaa erilaisille ryhmille. Suosituin genre oli kotimainen draama, jota kävi katsomassa n. 40 % katsojista. Yleisön suosikki oli Kuolleet lehdet, josta järjestettiin kaksi ylimääräistä näytöstä ja katsojamäärä oli 377. Koko perheelle sopivia elokuvia esitettiin 15 ja niissä oli yhteensä 632 katsojaa.

Elokuvia on esitetty pääsääntöisesti viikonloppuna sekä iltapäivänäytöksinä tiistaisin tai keskiviikkoisin. Tiedotuksessa ollaan panostettu sosiaaliseen mediaan (Facebook ja Instagram) ja maksuttomiin tapahtumakalentereihin.

Yhteistyössä Mäntyharjun Kinon kanssa järjestettiin elokuun alussa Ilokuvafestivaali, jonka suosituin elokuva oli ennakkonäytöksessä ollut Barbie. Festivaalilla kävivät ohjaajavieraina Petri Kotwica ja Riitta Rask. Festivaalin kävijöistä tehtiin pienimuotoinen kysely.

Talousarvion sisältö

Kino sisältää kunnan oman elokuvatoiminnan.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Katsojamäärän palauttaminen v 2020 tasolle. Tavoite asetettu luottaen, että katsojat palaavat koronapandemian jälkeen	Perinteisen tiedottamisen lisäksi tehostaa edelleen sosiaalisen median hyödyntämistä. K-Supermarketin tilassa tiedottamista jatketaan yhteisnäytössä joutsalaisten yritysten kanssa	Katsojatilaston ja talouden seuraaminen eri näytöntö- ja ohjelmistotyypeittäin	Katsojamäärä saavutettiin. Tilaston ja talouden seuraaminen toteutui. Sosiaalisen mediassa tiedottamista tehostettiin ja Facebookin lisäksi perustettiin Instagram-tili. Lisättiin tiedotusta maksuttomilla tapahtumakanavilla
Sopivien ja kiinnostavien elokuvien löytyminen erilaisille katsojaryhmille	Yhteistyön jatkaminen hyväksi koettujen käytäntöjen avulla. Uusien yhteistyökumppaneiden hakeminen	Yhteistyönä järjestettävien tilaisuuksien ja niissä käyneiden katsojien tilastointi ja tulosten arviointi	Järjestettiin näytöksiä mm. tyhy-toimintana ja erityisryhmille.

Lasten ja nuorten elokuvanäytösten ja katsojamäärien ylläpito	Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulutoimen sekä nuorisotoimen kanssa	Tilastot ja raportoiva arviointi	Koulukino näytöksiä järjestettiin 4 kpl ja tavoitteet toteutuivat.
Elokuvatoiminnan taloudellisuus ja työn rationalisointi	Suunnitella ja toteuttaa rinnakkainen Ilokuvafestivaali -niminen tapahtuma	Ohjelmiston monipuolisuus. Katsojalukujen ja talouden toteutuman arviointi.	Ohjelmisto oli monipuolinen. Ilokuvafestivaali toteutettiin yhteistyössä Mäntyharjun kanssa.

Vastuuhenkilö: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Kinon vastaava hoitaja: Eero Peltoniemi

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Elokuvatoiminta	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	27 251	16 500	26 849	10 349	162,7
Toimintakulut	-91 286	-55 930	-71 395	-15 465	127,7
Toimintakate	-64 036	-39 430	-44 546	-5 116	113,0
Poistot	0	-20	0	20	0,0
Tilikauden tulos	-64 036	-39 450	-44 546	-5 096	112,9

Tunnusluvut:

Esitettävien elokuvien lukumäärä	59	55	91	36	165,5
Elokuvanäytäntöjä	186	150	212	62	141,3
Elokuviissa kävijöitä	2818	3500	3433	-67	98,1
Keskimäärin kävijöitä/näytäntö	15	23	16	-7	69,6

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarvot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Elokuviien esitys					
- elokuvanäytökset lkm	186	150	212	62	141,3
- ä-hinta €	490,79	373,00	336,77	-36,23	90,3
Yhteensä €	91 286	55 950	71 395	15 445	127,6
Nettohinta / näytös	-344,28	-263,00	-210,12	52,88	79,9

Muu yleinen kulttuuritoimi

Kulttuuritoimessa toimi 1.1. – 17.7. työharjoittelija, joka siirtyi palkkatuella työllistetyksi 1.8. alkaen. Vuoden aikana hän kartoitti mahdollisia hankerahoituksia, kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttajia sekä oli kunnan tuki Haihatukselle Joutopäivien ja Joutoviikon järjestämisessä.

Kulttuuritoimelle tarjottiin HAMA-rahoituksen kautta edullisia taidetyöpajoja, joiden järjestämistä vuonna 2024 alettiin selvittää. Muuten kulttuuritoimi on ollut hyvin pienimuotoista. Trio Amore piti konsertin ja Keski-Suomen museon kanssa jo pitkään mietittyä yhteistyötä kokeiltiin striimatulla taideluennolla, joka ei yleisöä Joutsassa kiinnostanut. Museoyhteistyötä oli myös taidekonservaattori Veera López-Lehdon suorittama kunnan omistamien taideteosten kuntoarviointi.

Talousarvion sisältö

Kulttuuritoimi sisältää kulttuuriyöryhmän sekä kulttuuriavustukset.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kulttuuriyöryhmä jatkaa aktiivisesti toimintaansa	Kokoukset n. 6 / v	Kokousten ja osallistujien määrä	Aktiivisia osallistujia on n. puolet ryhmän jäsenistä. Alettiin miettiä kokousten määrän vähentämistä.
Kulttuurikasvatuksen opetussuunnitelma (Kops) on kokonaisuudessaan toiminnassa	Vastuuhenkilöt on nimetty, toteutusajankohdat päätetty	Kopsiin osallistuvat luokat	Muutamia yksityiskohtia on vielä tarkemmin sopimatta.
Vähävaraisten kulttuuritukilippujen jakoa jatketaan yhdessä seurakunnan diakoniatyön ja kunnan sosiaalitoimen kanssa	Lippuja aletaan jakaa jo alkuvuodesta, jolloin mahdollisten käyttökohteiden määrä lisääntyy	Jaettujen / laskutettujen lippujen määrä	Hyvinvointialue ei osallistu kulttuuritukilippuasiaan mitenkään eli lippujen jakaminen oli yksin seurakunnan vastuulla. Ainoana käyttökohteena oli Kino.
Vuonna 2022 kokeiltu Kulttuurikytyi saa jatkoa ja hankitaan lastenteatteriesitys	Kulttuurikytyi toteutetaan uusiin kohteisiin; teatteriryhmiltä tulee tarjouksia, valitaan yksi	Osallistujien määrä	Kulttuurikytyi tehtiin Rutalahden suuntaan ja osallistujia oli 20, heissä oli monta ukrainalaista eli tämä palveli myös kotouttamistarkoituksessa. Lastenteatteria ei toteutettu.
Itsenäisyysjuhla järjestetään perinteisenmallisena Leivonmäellä, jatketaan kunnan kulttuuripalkinnon jakamista	Hankitaan esiintyjät juhlaan, kysytään kuntalaisilta ehdotuksia palkittavaksi	Yleisön määrä	Juhla pidettiin Leivonmäellä ja yleisöä oli yli 100 henkilöä eli reilusti enemmän kuin useana edellisena vuonna. Ensimmäistä kertaa juhla striimattiin. Kulttuuripalkinto myönnettiin Cafe Meijerinliiterille
Järjestetään veteraanipäivä	Mietitään päivän konsepti – onko muuta kuin seppeleenlasku	Osallistujien määrä	Järjestettiin vain seppeleenlasku

Vastuuhenkilö: kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö Nina Kuikka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Muu yleinen kulttuuritoimi	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-46 120	-39 020	-44 282	-5 262	113,5
Toimintakate	-46 120	-39 020	-44 282	-5 262	113,5

VAPAA-AIKATOIMI

Vapaa-aikatoimi suunnittelee, kehittää ja tukee kunnassa harrastettavaa liikunta- ja nuorisotoimintaa.

Tavoitteena on turvata kuntalaisille mahdollisimman monipuolinen liikunta- ja nuorisotoimen harrastustarjonta sekä kaikki ikäluokat huomioiva palveluverkosto.

Vapaa-aikatoimi sisältää liikuntatoimen, liikuntaneuvonnan, liikuntahallin, uimahallin, muut sisä- ja ulkoliikunta-alueet, nuorisotoimen, etsivä nuorisotyön, nuorisovaltuustotoiminnan ja nuorisotilatoiminnan.

Liikuntatoimi

Vapaa-aikatoimen yhdistysavustuksia jaettiin liikuntaseuroille ja nuorisoyhdistyksille yhteensä 40 000 euroa. Kuntoliikunnan suurimmat tapahtumat olivat Leivonmäen uimahallin uinti- ja vesivoimistelutoiminnot kevät- ja syyskauden ajan.

Leivonmäen uimahalli oli kesäaikaa lukuun ottamatta 16 tuntia viikossa. Joutsan ja Leivonmäen uimahallin kuntosali oli avoinna arkisin klo 7-21.30 ja viikonloppuisin klo 7-20.

Joutsan liikuntahallin käyttöaste oli hyvä. Halli on arkisin koululaisryhmien käytössä aamu- ja iltapäivät ja illan klo 16.00–21.30 vuorot pääsääntöisesti liikuntaseurojen käytössä. Viikonloppuvuoroilla hallissa järjestettiin turnauksia/otteluita, jonka lisäksi vuoroja käytettiin myös normaaleina vakiovuoroina.

Hyvinvointia liikunnasta -hankkeen puitteissa järjestettiin liikuntaneuvontaa ja suosittuja matalankynnyksen liikuntaryhmiä. Leivonmäen uimahallilla toimi kahdeksan vesivoimistelun viikkoryhmää, joista kuusi oli tarkoitettu ikäihmisille ja kaksi ryhmä työikäisille. Loppuvuodesta saatiin yksi uusi työikäisten vesivoimisteluryhmä käyntiin. Lisäksi Joutsan liikuntahallilla järjestettiin ikäihmisille suunnattua liikuntaa kerran viikossa hallikävelyn merkeissä. Joutsassa ja Leivonmäellä toimivat Liikettä niveliin -liikuntaryhmät sekä kuntosaliryhmät. Kesäaikana uimalassa järjestettiin järvijumppaa. Joutsan uimalan kesäaikaista käyttöä valvoi kaksi aluevalvojaa.

Nuorisotoimi

Kesäleirit järjestettiin yhdessä seurakunnan kanssa Pekkasten leirikeskuksessa.

Joutsan Nuorisovaltuuston kanssa tehtiin yhteistyötä nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi Joutsassa. Nuorisokahvila oli avoinna kesäaikaa lukuun ottamatta 13h/viikko. Nuorisokahvilassa kävi ajalla 9.1.2023-22.12.2023 3749 nuorta.

Joutsan Etsivä nuorisotyö - hanke sai Aluehallintovirastolta avustusta. Etsivä nuorisotyön hanke toimi ajalla 1.11.2022–31.10.2023 ja jatkohanke alkoi 1.11.2023. Työ on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää työtä. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat, jotka ovat vaille koulutusta, työpaikkaa tai ovat vaarassa syrjäytyä.

Uutena hankkeena ja työmuotona käynnistettiin koulunuorisotyö, osa-aikaisena koulunuorisotyöntekijänä toimi Sini Pykkänen.

Talousarvion sisältö

Vapaa-aika- ja nuorisotoimen palveluihin kuuluvat liikuntapaikat, liikuntahalli ja uimahalli, Nuorisokahvila, etsivä nuorisotyö sekä liikunta- ja nuorisojärjestöjen tukeminen avustuksilla.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan avulla	Liikuntapaikat pidetään maksuttomina tai edullisina käyttää. Järjestetään liikuntaneuvontaa ja monipuolista terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa	Liikuntapaikkojen ja tapahtumien kävijämäärät	Osallistuminen uusiin matalan kynnyksen liikuntaryhmiin on ollut hyvällä tasolla. Liikuntapaikat ovat olleet maksuttomia tai edullisia käyttää.
Tarjotaan liikuntaneuvontaa palvelua ja kehitetään toimintaa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa	Haetaan jatkorahoitusta Hyvinvointia liikunnasta -hankkeelle, poikkihallinnollinen ja monialainen yhteistyö	Hankehakemus/avustuserä Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät	Liikuntaneuvontahanke toteutui uuden hankerahoituksen myötä ja toimintaa kehitettiin.
Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen	Uuden nuorisovaltuuston valitseminen. Nuorten kuuleminen nuorisotapahtumissa, kouluilla ja nuorisotiloilla	Nuorisovaltuusto on valittu ja nimetty edustajat lautakuntiin ja muihin toimielimiin	Uusi nuorisovaltuusto on nimetty ja valittu edustajat toimielimiin.

Etsivän nuorisotyön toiminnan jatkuminen. Tarjotaan ohjausta ja tukea koulutuksen tai työelämän ulkopuolella oleville nuorille sekä autetaan heitä arjen haasteissa	Hankehakemus etsivään nuorisotyöhön. Pienryhmätoiminnan järjestäminen.	Hankehakemus/avustusmääräraha. Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	Hankehakemus tehty ja saatu avustusmääräraha. Etsivällä nuorisotyöllä oli 34 asiakasta.
---	--	---	---

Vastuuhenkilö: vapaa-aikatoimen päällikkö Kari Kosunen

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Vapaa-aikatoimi	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	178 657	239 780	222 811	-16 969	92,9
Toimintakulut	-769 565	-940 110	-820 949	119 161	87,3
Toimintakate	-590 907	-700 330	-598 139	102 192	85,4
Poistot	-3 794	-3 040	-2 656	384	87,4
Tilikauden tulos	-594 701	-703 370	-600 794	102 576	85,4

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarvot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan liikuntahalli					
- aukiolotunti	2 050	2 500	2 450	-50	98,0
- à-hinta €	83,58	74,65	72,42	-2,23	97,0
Yhteensä €	171 329	186 630	177 430	-9 200	95,1
Leivonmäen uimahalli					
- aukiolotunti	870	1 020	1 020	0	100,0
- à-hinta €	117,35	133,89	91,23	-42,66	68,1
Yhteensä €	102 095	136 570	93 058	-43 512	68,1
Nuorisokahvila					
- aukiolotunti	480	490	494	4	100,8
- à-hinta €	55,79	50,00	55,67	5,67	111,3
Yhteensä €	26 777	24 500	27 500	3 000	112,2
Liikunta-alueet	282 988	315 330	272 168	-43 162	86,3
Muu liikunta- ja nuorisotyö	106 695	197 000	159 435	-37 565	80,9
Erillismäärärahat					
Etsivä nuorisotyö -projekti	41 114	43 120	51 369	8 249	119,1
Avustukset yhteisöille	42 360	40 000	42 645	2 645	106,6
Yhteensä €	773 359	943 150	823 605	-119 545	87,3

JOUKKOLIIKENNE

Joukkoliikenteen määrärahoilla on järjestetty asiointiliikennettä kunnan eri alueilla. Lisäksi joukkoliikenteen määrärahoja on käytetty myös maksamaan Joutsan kunnan maksuosuus Joutsa-Jyväskylä-Joutsa välillä kulkevasta linja-autovuorosta, joka ei enää säilyisi ilman kunnan osallistumista kuluihin. Asiointiliikenteen tarkoituksena on palvella sitä käyttäviä asiakkaita mahdollisimman hyvin huomioimalla asiakkaiden tarpeet ja aikataulut asiointiliikenteen suunnittelussa.

Talousarvion sisältö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Pitää asiointiliikenne toiminnassa, saada käyttäjämääriä nostettua ja palveltua asiakkaita mahdollisimman hyvin	Tarkastellaan reittien toimivuus ja aikataulut. Muokataan reittejä käyttäjätarpeen mukaisesti. Pyritään tuomaan palvelun saatavuus asiakkaille paremmin tietoon	Asiointiliikenteellä on edelleen käyttäjien ja käyttäjämäärät nousevat	Asiointiliikenteen reittejä on arvioitu ja seurattu vuoden aikana. Osalla reiteistä käyttäjämäärät ovat vähentyneet erinäisistä palvelusta johtumattomista syistä. Osalla reiteistä aktiivisten käyttäjien määrä on lisääntynyt.
Varmistaa Joutsa-JyväskyläJoutsa työ-/koulumatkat mahdollistavan liikennöinnin jatkuminen	Sitoudutaan osallistumaan kuluihin ELY:n maksuosuuksien mukaisesti. Pyritään varmistamaan vuoron jatkuminen sopimuskauden jälkeenkin	Joutsa-Jyväskylä-Joutsa työ-/koulumatkat mahdollistava julkinen linja-autovuoro on toiminnassa	Linja-autovuoro on edelleen toiminnassa ja ELY kilpailutti loppuvuodesta 2023 myös reitille seuraavan toimijan, joten reitin jatko on turvattu seuraavan toimikauden ajaksi.

Vastuhenkilö: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Joukkoliikenne	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-53 887	-64 050	-44 014	20 036	68,7
Toimintakate	-53 887	-64 050	-44 014	20 036	68,7

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN JA KOORDINOINTI

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu hyvinvointialueuudistuksen jälkeenkin kuntien lakisääteisiin tehtäviin (kuntalaki 410/2015 § 1 ja 37, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 § 6). Tätä tehtävää toteutetaan yhteistyössä alueiden vastaavien toimijoiden kanssa. Joutsan kunnassa tarkasteltiin hyvinvointi- ja sivistysosaston mahdollisuuksia selvittää laajasta tehtäväkentästä ja laadullisesti riittävästä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen raportoinneista sekä tilannekatsauksista. Kunnanhallitus päätti perustaa 26.9.2022 hyvinvointikoordinaattorin tehtävän 1.1.2023 alkaen.

Hyvinvointikoordinaattorin tehtävänkuvaan sisältyy laajan ja vuosittaisen hyvinvointikertomuksen kokoaminen yhdessä hyvinvointityöryhmän kanssa, hyvinvointisuunnitelman kokoaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen viestintä, keskeisen indikaattoritiedon seuranta, yhteistyö alueen toimijoiden suuntaan, järjestöyhteistyö mm. kumppanuuspöydän koordinointi ja valmistelutehtävät, hyvinvointituvan toiminnan koordinoiminen, vanhus- ja vammaisneuvoston asialistan kokoaminen ja koollekutsuminen, - ehkäisevän päihdetyön koordinoitivastuu, työllisyydenhoito kunnassa, valmistautuminen tuleviin te-uudistuksiin ja yhdyshenkilönä toimiminen yleishallinnon alaisuudessa.

Hyvinvointityöryhmässä on mukana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen paikallisia toimijoita johtajista asiakastyötä tekeviin ammattilaisiin. Hyvinvointityöryhmä toimii valmistelevana ja toimeenpanevana ryhmänä mm. hyvinvointisuunnitelma ja -raportointi. Ryhmän koollekutsujana ja esittelijänä toimii hyvinvointi- ja sivistysjohtaja.

Ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavaksi toimielimeksi on nimetty hyvinvointi- ja sivistyslautakunta (khal 26.9.2022). Työryhmän tehtäväalueeseen kuuluu päihdehaittojen ehkäisyn lisäksi mielenterveyteen,

peliongelmiin, lähisuhdeväkivaltaan ja syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä osa-alueita. Työryhmän kokoonpano on käsitelty hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 9.5.2023. Ryhmän koollekutsujana toimii hyvinvointikoordinaattori.

Kunnalla on myös velvollisuus ottaa vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto mukaan kunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan kaikissa asioissa, jotka koskevat ikääntyneitä tai vammaisia henkilöitä. Vanhus- ja vammaisneuvostossa esittelijänä toimii hyvinvointikoordinaattori. Neuvosto kokoontui vuonna 2023 neljä kertaa.

Talousarvion sisältö

Hyvinvointikoordinaattorin palkkakustannukset (80 %), vanhus- ja vammaisneuvoston kokouspalkkiot ja matkakulut, hyvinvointityöryhmä, ehkäisevän työn työryhmä ja muut toimintaan liittyvät kulut

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Ennaltaehkäisevä kuntalaisten toimintakyvyn vahvistaminen	Hyvinvoinnin ja terveyden indikaattoritiedot väestöstä TEAviisaritulosten seuranta Hyte-kertoimen taso kohoa	-	Indikaattoritietoja ei ole saatavilla vuodesta 2023 ennen tilinpäätöksen valmistumista. TEA-viisarin, Hyte-kertoimen ja muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvien indikaattoritulosten arviointi suoritetaan vuosittaisessa hyvinvointikertomuksessa.
Laadukas suunnitelma ja -kertomustyö	Hyvinvointisuunnitelma ja kertomukset suuntaavat toimia ja antava tietoa päätöksentekoon	-	Vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen vuosiraportti ja vuosien 2023-25 hyvinvointisuunnitelma hyväksytty valtuustossa 18.12.2023. Laadittu aikataulu suunnitelma ja -kertomustyölle vuodesta 2025 alkaen.
Järjestöyhteistyö toimii	Kumppanuuspöydän jatkuvuus, järjestöfoorumit, vanhus- ja vammaisneuvosto	-	Työnkuvia tarkennettu ja sovittu, että hyvinvointikoordinaattori toimii esittelijänä ja koordinoijana kumppanuuspöydässä ja vanhus- ja vammaisneuvostossa sekä toimii yhdistysyhdyshenkilönä alueellisessa osallisuus- ja kumppanuusverkostossa.

Vastuhenkilö: Hyvinvointikoordinaattori Johanna Pajunen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Hyvinvointityö	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Muutos-%
Toimintatuotot	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-6	-106 910	-110 473	3,3
Toimintakate	-6	-106 910	-110 473	3,3

RAVINTOHUOLTO

Ravintohuolto siirtyi kunnan teknisen osaston alaisuudesta hyvinvointi- ja sivistysosastolle vuoden 2023 talousarviossa.

Ravintohuollon palvelua tuotetaan koulukeskuksen keittiössä. Keittiössä valmistetaan aterioita koulutoimelle ja varhaiskasvatukselle. Tavoitteena koulukeskuksen keittiöllä on suunnitella, valmistaa ja laittaa tarjolle varhaiskasvatuksen- ja kouluruokailusuositusten mukaisia ateriakokonaisuuksia erityisruokavaliot huomioiden.

Vastuuhenkilö: ravitsemushuollon päällikkö Anna-Mari Lahtinen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Ravintohuolto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 016 336	353 320	433 886	80 566	122,8
Toimintakulut	-1 016 323	-353 320	-382 216	-28 896	108,2
Toimintakate	13	0	51 670	51 670	-100,0
<i>Ateriamäärät:</i>	90 305	0	98 658	98 658	100,0
Koulukeskuksen keittiö	90 305	0	98 658	98 658	100,0

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat (sisäiset):

Menoarviot	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Koulukeskuksen keittiö					
- ateriat	90 305	87 386	98 658	11 272	112,9
- ä-hinta €	3,43	4,01	3,87	-0,14	96,5
Yhteensä €	310 035	350 320	381 806	31 486	109,0

Tuotekuvaukset

Ateriat = suoritteet

Suoritteet ovat eri toimipisteissä eri kokoisia ja koostumukseltaan erilaisia. Suorite on kuitenkin laskettu niin, että ne olisivat keskenään vertailukelpoisia. Esim. koulukeskuksessa lämmin ruoka, salaatti, juoma ja näkkileipä = alakoululaisilla ½ suorite ja yläkoululaisilla sekä lukiolaisilla = 1 suorite. Varhaiskasvatuksessa aamupala, lounas ja iltapäivän välipala = 1 suorite. Kuljetus ei sisälly aterian hintaan.

Koulukeskuksen keittiö

Koulukeskuksen keittiössä valmistetaan ja toimitetaan kouluaterioita *Joutsan yhtenäiskoulun ja lukion sekä Kurkiauran koulun* oppilaille ja opettajille erityisruokavaliot huomioiden. Vuoden 2023 alusta lähtien myös valmistavan opetuksen oppilaat kuuluvat ruokailijavahvuuteen. Tämä selittää valtaosin suoritelmäärässä tapahtuneen kasvun. Esikoulun, yhtenäiskoulun, lukion ja valmistavan opetuksen oppilaiden ja opettajien ruokailu tapahtuu koulun ruokasalissa ja ruoka otetaan linjastosta. Yhtenäiskoulun oppilaille pyritään tarjoamaan päivittäin myös välipalaa, jonka kustannukset sisältyvät kouluruoan hintaan. *Iltapäiväkerhoihin Reppuun ja Kurkiauran koululle* toimitetaan välipalatarvikkeet tilausten mukaan. Lukion liikuntavalmennuksen aamupala on tarjolla maanantai- ja perjantai aamuisin.

Päiväkotit Taikametsään sekä ryhmäperhepäiväkoteihin Koivukumpuun, Keltasirkuun ja Koskikaraan toimitetaan lämmin lounasruoka lisäkkeineen sekä aamu- ja välipalatarvikkeet tilausten mukaan. Myös esikoululaisten aamupala- ja välipalatarvikkeet toimitetaan koulukeskuksen keittiöstä.

SIVISTYSTOIMEN ELÄKEMAKSUT

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Muutos-%
Tasausmaksu				
Yhteensä	-104 873	-110 160	1 957	-101,8

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 460 430	1 416 210	1 426 823	10 613	100,7
Toimintakulut	-9 212 793	-10 263 136	-10 079 715	183 421	98,2
Toimintakate	-7 752 363	-8 846 926	-8 652 892	194 034	97,8
Poistot	-10 311	-8 180	-7 565	615	92,5
Tilikauden tulos	-7 762 674	-8 855 106	-8 660 457	194 649	97,8

2.1.4. TEKNINEN TOIMI

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto vastaa teknisen osaston vastuulle kuuluvien toimintojen yleisjohdosta, toiminnan kehittämisestä ja suunnittelusta.

Hallinto käsittää osaston johdon, työnjohdon, kiinteistöjen teknisen isännöinnin, metsäomaisuuden isännöinnin sekä osaston toimistosihteerin tehtäviä.

Osastolla on yksi toimielin, tekninen lautakunta. Tekninen lautakunta johtaa ja kehittää alaistaan palvelualueetta ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa. Tekninen lautakunta vastaa lupapalveluista.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Arttu Mönkölä

Tekninen hallinto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	279 664	291 570	271 487	-20 083	93,1
Toimintakulut	-279 661	-291 570	-271 487	20 083	93,1
Toimintakate	3	0	0	0	0,0

Yhdyskuntasuunnittelu

Sisältää maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen sekä mittaus- ja paikkatietopalvelut. Toiminnan tavoitteena on tehokas, ekologinen ja turvallinen sekä viihtyisä elinympäristö. Kaavoituksella edistetään kunnan elinvoimaa.

Vuoden 2023 aikana on kaavoituksessa ollut käynnissä Joutsan kirkonkylän osayleiskaavan laatiminen. Lisäksi kaavoituksessa on ollut myös muita yksittäisiä kaavahankkeita. Joutsan kirkonkylän osayleiskaava valmistelu jatkui koko vuoden 2023.

Vuoden 2020 aikana maakuntakaavaa on lähdetty valmistelemaan Keski-Suomen liiton toimesta. Maakuntakaavan valmistelu on jatkunut myös vuoden 2023 aikana. Maakuntakaava 2040 päivitys on hyväksytty maakuntavaltuuston päätöksellä 8.12.2023. Päätös ei ole lainvoimainen.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Arttu Mönkölä

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Yhdyskuntasuunnittelu	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-32 846	-91 120	-47 983	43 137	52,7
Toimintakate	-32 846	-91 120	-47 983	43 137	52,7

Liikenneväylät

Sisältää rakennuskaavateiden, kaavateiden, kevyen liikenteenväylien, muiden teiden ja venereittien kunnossapidon, valaistuksen sekä yksityistieavustukset.

Bitumistabilointia ja asfalttipäällystyksiä tehtiin Joutsassa kaavateille kokonaisuudessaan investointiohjelman mukaisesti sekä muotoiltiin ja korjattiin luiskia kyseisillä kohdilla.

Ajorata- ja suojiemerkintöjä korjattiin ajoratamaalilla.

Katujen halkeamia ja painaumuja tasoitettiin valuasfaltilla Joutsan taajamassa.

Katujen ja kevytväylien vapaa aukkojen, näkemien raivauksia tehtiin.

Kunnan hoidettavia katuja, teitä ja kevyen liikenteen väyliä on yhteensä noin 47,8 km,

Joutsan alueella on maaliikenneväyliä n. 40,7 km ja Leivonmäen alueella n. 7,1 km.

Maaliikenneväylien talvikunnossapidosta hoidettiin noin 62 % kunnan omalla kalustolla.

Loput 38 % hoidettiin yrittäjien toimesta kokonaisurakalla sekä lähes kaikki piha-alueet että pienet kohteet ostopalveluna.

Vuoden 2023 aikana tehtiin päällystapaikkauksia ja muita kunnossapitoon liittyviä ylläpito-korjauksia asemakaava-alueiden liikenneväylillä sekä venereittien tarkistukset ja tarvittavat väylämerkkien korjaukset.

Vastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö Pinja Weijo

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Liikenneväylät	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	2 220	0	0	0	-100,0
Toimintakulut	-394 674	-478 690	-437 151	41 539	91,3
Toimintakate	-392 454	-478 690	-437 151	41 539	91,3
Poistot	-193 068	-348 110	-180 144	167 966	51,7
Tilikauden tulos	-585 522	-826 800	-617 294	209 506	74,7

Erittely nettomenoista:

Katujen kunnossapito	-406 632	-613 730	-438 404	175 326	71,4
Tievalaistus (sis. vain sähkön)	-56 263	-86 400	-56 263	30 137	65,1
Valtatie 4 liittymät, poistot	-46 667	-46 670	-46 667	3	100,0
Yksityistieavustukset	-75 961	-80 000	-75 961	4 039	95,0
Yht. 80.000 €	-585 522	-826 800	-617 294	209 506	74,7

Puistot ja yleiset alueet

Puistoja hoidettiin hyväksytyin hoitosuunnitelman mukaisesti.

Viheralueiden ylläpito tehtiin omana työnä.

Pitkospuiden tarkastuksia ja korjauksia tehtiin Myllykoskella.

Kirkonkylän taajamasta poistettiin skeittiramppi turvallisuussyistä.

Vastuuhenkilöt: Rakennuspäällikkö Pinja Weijo, puistot ja viheralueet sekä muut yleiset alueet,

Tekninen johtaja Arttu Mönkölä, taajamametsät ja metsät

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

Puistot ja yleiset alueet	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	20 535	0	25 459	25 459	100,0
Toimintakulut	-193 136	-229 680	-168 410	61 270	73,3
Toimintakate	-172 601	-229 680	-142 951	86 729	62,2
Poistot	-34 553	-33 580	-28 004	5 576	83,4
Tilikauden tulos	-207 154	-263 260	-170 955	92 305	64,9

Ympäristönsuojelu

Kunnan ympäristönsuojelu tuotti kunnan asukkaille, yrityksille ja yhteisöille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäväalueeseen kuuluvia palveluja. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen teki hylättyjen ajoneuvojen siirto- ja romutus päätökset. Työmuotoja olivat esimerkiksi lupa-asioiden ratkaiseminen, jätehuollon ja maa-ainesten oton valvonta, ohjaus, neuvonta ja lausuntojen antaminen. Palvelu tuotettiin yhteistyössä Luhangan kunnan kanssa. (Luhangan kunta 40 % ja Joutsa 60 % ympäristötarkastajan kustannuksista) Vuonna 2023 valmistui Joutsan kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitys. Haja-asutuksen jätevesijärjestelmien valvonta aloitettiin Joutsan, Pekkasen, Matoharjun ja Harjunkankaan pohjavesialueilta. Teknisessä lautakunnassa käsiteltiin aloite Rutapohjan kanavan säännöstelypadon korvaamiseksi pohjapadolla. Aloite hyväksyttiin. Kunnalla on hankkeessa mm. luvan hakijan rooli. Ympäristötarkastaja osallistui valmistelijana Joutsan kunnan jätehuollon järjestämistä koskevaan päätöksen tekoon. Länsitie 7:n purkamisen yhteydessä tapahtuneen öljyvahingon hoidosta aiheutuneet kustannukset ohjattiin ympäristönsuojelun kustannuspaikalle.

<u>Tunnuslukuja:</u>	<u>2023</u>
Ympäristöluvut	3 kpl
Maa-ainesluvut	2 kpl
Yhteiskäsittelyluvut (maa-aines ja ympäristölupa)	1 kpl
Ympäristöasioihin liittyvät muut päätökset	23 kpl
Lausunnot, vastineet	14 kpl

Vastuuhenkilö: Ympäristötarkastaja Marika Masalin-Weijo

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

Ympäristönsuojelu	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	18 523	20 000	26 800	6 800	134,0
Toimintakulut	-53 521	-66 070	-57 514	8 556	87,1
Toimintakate	-34 998	-46 070	-30 714	15 356	66,7

Rakennusvalvonta

Toimintaan sisältyy maankäyttö- ja rakennuslain mukainen rakennuslupamenettely ja rakennusvalvonta.

Rakennus- ja poikkeamislupien esittelijänä toimii rakennustarkastaja.

Rakennusrekisterivirheiden ja puuttuvien rekisteritietojen korjausta jatkettiin.

Joutsan kunta aloitti yhteistyön Luhangan kunnan kanssa rakennustarkastajan palveluiden järjestämisessä. Rakennustarkastaja toimii Luhangan alueella yhden päivän viikossa.

Vastuuhenkilöt: Rakennustarkastaja Risto Salonen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Rakennusvalvonta	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	33 772	31 000	53 300	22 300	171,9
Valmistus omaan käyttöön	2 582	0	4 694	4 694	-100,0
Toimintakulut	-149 139	-162 750	-169 597	-6 847	104,2
Toimintakate	-112 786	-131 750	-111 603	20 147	84,7

Rakennusvalvonnan tunnusluvut

Rakennusluvut	56	51	45
Toimenpideluvat	49	44	54
Toimenpideilmoitukset	54	12	10
Poikkeamisluvat	10	8	3
Muut luvat	17	38	22
Yhteensä	186	153	134

Vesihuolto

Toiminnasta vastaa Joutsan Vesihuolto Oy.

Joutsan kunnan vesihuolto yhtiöitettiin vuoden 2017 alusta alkaen.

Vastuuhenkilöt: Toimitusjohtaja Teijo Mäkinen Joutsan Vesihuolto Oy
Tekninen johtaja, kunnan yleinen vesihuollon kehittäminen

Joutsan kirkonkylän jätevedenpuhdistamo vastaa Joutsan kirkonkylän, Leivonmäen taajaman, Kivisuon-, Uimaniemen-, Tammihaara-Savenahon-, Pappisen- ja Pohjois-Hartolan vesiosuuskuntien sekä Luhangan kunnan jätevesien puhdistuksesta. Rutalahden alueen jätevedet johdetaan Toivakan kunnan jätevedenpuhdistamolle.

Joutsan, Leivonmäen ja Rutalahden viemäriverkot kuuluvat kunnalle. Runkoputkilinjat Joutsan-Leivonmäki, Joutsan-Luhangan raja, Toivakan raja - Rutalahti, Leivonmäki-Selänpohja, Oravakivi-Joutsan sekä Leivonmäen taajaman putkisto jäivät yhä Joutsan kunnan omistukseen. Edellä mainitut verkostot vuokrattiin Joutsan Vesihuolto Oy:lle.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Arttu Mönkölä

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

Vesi- ja viemärihuolto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	96 386	93 000	88 132	-4 868	95
Toimintakulut	-42	0	0	0	0,0
Toimintakate	96 343	93 000	88 132	-4 868	94,8
Poistot	-96 386	-95 030	-98 818	-3 788	104,0
Tilikauden tulos	-42	-2 030	-10 686	-8 656	526,4

Toimintatulot käsittävät jätevedenpuhdistamon ja verkoston vuokratuloja.

Jätehuolto

Joutsan kunnan alueella on kiinteistökohtainen jätteidenkeräys. Jätteenkuljetus perustuu kiinteistönomistajan ja kuljetusliikkeen väliseen sopimukseen. Kunta hyväksyy käsittelypaikat.

Kunta osti jäteasemapaalvelut Lassila & Tikanoja Oy:ltä. Jäteasemalla on järjestetty vaarallisten jätteiden vastaanotto. Pakkausmuovin keräys yhteistyössä Ringin kanssa. Kierrätyspisteen toiminta jatkui S-marketin piha-alueella Ringin ylläpitämänä maanpäällisissä säiliöissä.

Kunnan ylläpitämiä hyötyjätepisteitä on 4 kpl: Rutalahti, Mieskonmäki, Marjotaipale ja Havumäki. S - Marketin ja Leivonmäen hyötyjätepisteet ovat siirtyneet Rinki Oy:n hallintaan. Kaikissa hyötyjätepisteissä on lasin, paperin, pienmetallin ja keräyskartongin syväkeräys-astiat. Kaikissa 4:ssä hyötyjätepisteessä on hoitosopimukset urakoitsijoiden kanssa.

Biojäte toimitettiin Lassila & Tikanojan toimesta kunnan alueelta Mustankorkean jätekeskukseen.

Jätelain mukaan jätehuollon kustannukset on katettava maksutuotoilla.

Joutsan kunta perii jätemaksua, jolla katetaan jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta, hyötykierrätyspisteiden ylläpidosta, vaarallisten jätteiden keräyksestä, muovinkeräyksestä sekä risu- ja puutarhajätteiden keräyksestä aiheutuvista kustannuksista. Tämä perusmaksu on asuntokohtainen ja sitä kerätään vakituisilta ja vapaa-ajankäytössä olevilta asunnoilta käyttötarkoituksesta riippumatta. Maksu määräytyy 1.1. omistusoikeuden mukaan.

Poistotekstiilin keräys järjestettiin UFFN:n toimesta vuoden 2023 aikana.

Joutsan kunta päätti olla liittymättä kunnalliseen jätehuolto-yhtiöön.

Vastuuhenkilö: Rakennuspäällikkö Pinja Weijo

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

Jätehuolto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	150 757	143 000	152 185	9 185	106,4
Toimintakulut	-188 113	-164 590	-156 167	8 423	94,9
Toimintakate	-37 356	-21 590	-3 982	17 608	18,4
Poistot	-1 832	-1 560	-1 557	3	99,8
Tilikauden tulos	-39 188	-23 150	-5 539	17 611	23,9

Maa- ja metsätilat

Metsiä hoidettiin metsätaloussuunnitelman mukaisesti.
Vuonna 2023 metsiä käsiteltiin suunnitelmien mukaan seuraavasti:

Taimikoita hoidettiin 24 hehtaaria.
Kasvatushakkuisiin ja metsän uudistamisiin liittyvää ennakkoraivausta tehtiin 24 hehtaaria.
Metsää uudistettiin 7,12 hehtaaria.

Metsää käsiteltiin hakkuin 26 hehtaaria, joista kasvatushakkuita oli 26 hehtaaria ja päätehakkuita 0 hehtaaria.
Puuta korjattiin yhteensä 2250 m³.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Arttu Mönkölä

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

Maa- ja metsätilat	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	184 077	301 900	163 848	-138 052	54,3
Toimintakulut	-31 401	-70 910	-55 168	15 742	77,8
Toimintakate	152 675	230 990	108 680	-122 310	47,0

Toimitila- ja vuokrauspalvelut

Toimintaan sisältyy kiinteistöjen ja rakennusten suunnittelu, rakentaminen, rakennuttaminen ja hallinto ja hoito.

Kunnan omassa käytössä olevien tilojen lämmityksestä, sähköstä, vedestä, jätevedestä, jätehoidosta, ulkopuolisista kunnossapitopalveluista sekä poistoista aiheutuvat menot siirretään tiloja käyttäville yksiköille sisäisinä vuokrina.

Tähän kokonaisuuteen sisältyvät myös vuokralle annetut asunnot, teollisuushallit ja muut rakennukset ja huoneistot.

Asuntojen vuokrausaste vuoden lopussa oli 93%.

Kurkiauran koululla parannettiin yläpohjan lämmöneristystä.
Kunnan kiinteistöstrategian mukaisesti aloitettiin kiinteistöjen myyntiä.

Huoltokirjatoiminnan kehittäminen jatkui.

Kiinteistöjen ylläpitotehtävissä käytettiin ostopalveluita omien resurssien tukena.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Arttu Mönkölä ja tekninen isännöitsijä Petri Laitinen

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

Toimitila- ja vuokrauspalvelut	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	3 091 654	3 844 601	3 437 986	-406 615	89,4
Toimintakulut	-2 264 833	-2 577 950	-2 701 774	-123 824	104,8
Toimintakate	826 821	1 266 651	736 212	-530 439	58,1
Poistot ja arvonalentumiset	-955 089	-1 040 827	-1 064 668	-23 841	102,3
Tilikauden tulos	-128 268	225 824	-328 455	-554 279	-145,4

ERITTELY TOIMITILOISTA:

Omassa käytössä olevat

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 736 452	2 079 883	1 931 312	-148 571	92,9
Toimintakulut	-1 250 026	-1 324 430	-1 404 537	-80 107	106,0
Toimintakate	486 425	755 453	526 775	-228 678	69,7
Poistot ja arvonalentumiset	-565 500	-580 620	-606 678	-26 058	104,5
Tilikauden tulos	-79 075	174 833	-79 903	-254 736	-45,7

Sisältää kunnan omassa palvelutuotannossa olevat rakennukset. Kustannukset siirretään sisäisinä vuokrina käyttäjille toteutuneiden menojen mukaisesti.

Asuinrakennukset ja -huoneistot

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	319 462	358 470	359 805	1 335	100,4
Toimintakulut	-346 402	-318 040	-377 047	-59 007	118,6
Toimintakate	-26 940	40 430	-17 242	-57 672	-42,6
Poistot ja arvonalentumiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	-26 940	40 430	-17 242	-57 672	-42,6

Sisältää 3 asuinrakennusta ja 108 vuokrattavaa huoneistoa 22 eri kohteessa.

Teollisuushallit

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	220 904	224 700	218 252	-6 448	97,1
Toimintakulut	-118 370	-177 620	-192 487	-14 867	108,4
Toimintakate	102 534	47 080	25 766	-21 314	54,7
Poistot	-160 909	-156 667	-146 841	9 826	93,7
Tilikauden tulos	-58 375	-109 587	-121 075	-11 488	110,5

Sisältää teollisuushallit: Lasa-halli, Rametko-halli, Kirvestien halli, Köysitien halli ja Leivonmäen Yritystalo.

Muut rakennukset

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	814 836	1 181 548	928 617	-252 931	78,6
Toimintakulut	-550 035	-757 860	-727 704	30 156	96,0
Toimintakate	264 802	423 688	200 913	-222 775	47
Poistot ja arvonalentumiset	-228 680	-303 540	-311 148	-7 608	102,5
Tilikauden tulos	36 122	120 148	-110 235	-230 383	-91,7

Sisältää rakennukset: Paloasema, Leivonmäen paloasema-rivitalo, Joutsan terveyskeskus, Leivonmäen terveysasema, Ympäristöterveydenhuollon rakennus, Jukola, Joutoranta ja Havumäen kerhotalo.

Laitoshuolto

Laitoshuolto hoitaa kunnan eri kiinteistöjen ylläpito- ja perussiivouksia sekä kiinteistöjen tarkkailua. Lisäksi laitoshuolto hoitaa ruoanjakelun Kurkiauran koululla ja kunnanvirastojen kahvitukset.

Palveluja myytiin kunnan kiinteistöyhtiöille ja Joutsan Vesihuolto Oy:lle

Vastuhenkilö: Laitoshuollon päällikkö Jaana Saarela

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Laitoshuolto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	387 655	439 760	431 861	-7 899	98,2
Toimintakulut	-387 655	-439 760	-431 861	7 899	98,2
Tilikauden tulos	0	0	0	0	

Mittarit

Siivottavat kiinteistöt kpl	28	26	29	3	111,5
Siivottavat kiinteistöt m2	14 945	13 100	15 075	1 975	115,1
Työtunnit yhteensä	14 765	14 700	15 516	816	105,6

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Siivouspalvelu					
- tunnit	14 625	14 512	14 776	264	101,8
- à-hinta €	25,25	28,78	27,83	-0,95	96,7
Yhteensä €	369 281	417 708	411 216	-6 492	98,4
Ruoanjakelu					
- tunnit	618	686	702	16	102,3
- à-hinta €	25,25	28,78	27,83	-0,95	96,7
Yhteensä €	15 605	19 746	19 537	-209	98,9
Kahvitus					
- tunnit	68	80	38	-42	47,5
- à-hinta €	25,25	28,83	27,83	-1,00	96,5
Yhteensä €	1 717	2 306	1 058	-1 248	45,9
Yhteensä tunnit	15 311	15 278	15 516	238	101,6
Yhteensä €	386 603	439 760	431 810	-7 950	98,2

Huoltoryhmä

Huoltoryhmä tuottaa kaikille kunnan hallinnonaloille tuki-, kiinteistöpito-, rakentamis-, korjaus- ja konepalveluita. Palveluja myytiin Kiinteistö Oy Joutsan vuokra-asunnoille, Keski-Suomen Hyvinvointialueelle ja Joutsan Vesihuolto Oy:lle.

Huoltoryhmän tunnit koostuvat normaalitunneista, pakollisista päivystyksistä, varallaolosta ja talvihoitotöistä sekä äkillisistä kunnossapito-, korjaus- ja huoltotöistä ja investoinneille tehdystä töistä.

Huoltoryhmälle kertyi tunteja yhteensä 15243 joista sisäisenä laskutuksena palvelujen käyttäjille 6709 lisäksi ulkopuolisille myytyjä tunteja 2682.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Arttu Mönkölä

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Huoltoryhmä	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	694 304	789 120	828 360	39 240	105,0
Valmistus omaan käyttöön	58 312	0	11 503	11 503	-100,0
Toimintakulut	-747 286	-784 900	-836 130	-51 230	106,5
Toimintakate	5 330	4 220	3 734	-486	88,5
Poistot	-5 330	-4 220	-3 731	489	88,4
Tilikauden tulos	0	0	0	0	

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat (sisäiset):

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Huoltotyö					
- tunnit	14 887	17 430	13 417	-4 013	77,0
- à-hinta €	34,23	33	31,47	-2,01	94,0
Yhteensä €	509 567	583 540	422 233	-161 307	72,4
Traktorityö					
- tunnit	933	990	966	-24	97,6
- à-hinta €	64,96	57	80,35	23,35	141,0
Yhteensä €	60 588	56 430	77 618	21 188	137,5
Kuorma-autotyö					
- tunnit	1 015	935	806	-129	86,2
- à-hinta €	70,41	70	66,74	-3,26	95,3
Yhteensä €	73 573	65 450	53 792	-11 658	82,2
Yhteensä tunnit	16 834	705 420	15 189	-690 231	2,2
Yhteensä €	643 729	705 420	553 644	-151 776	78,5

Ravintohuolto

Ravintohuollon palveluja tuotetaan kunnan alueella kahdessa eri paikassa; terveyskeskuksen ja koulukeskuksen keittiöissä.

Ravintohuollossa suunnitellaan, valmistetaan ja pakataan ravitsemussuositusten mukaisia aterioita erityisruokavaliot sekä ruoan rakenne ja annoskoot huomioiden. Aterioita toimitetaan kunnan eri toimipisteisiin sekä seututerveyskeskuksen Joutsan toimipisteen tarpeisiin.

Vastuhenkilö: Ravitsemispäällikkö Anna-Mari Lahtinen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Ravintohuolto	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 016 336	353 320	433 886	80 566	122,8
Toimintakulut	-1 016 323	-353 320	-382 216	-28 896	108,2
Toimintakate	13	0	51 670	51 670	-100,0

Ateriamäärät:

Koulukeskuksen keittiö	90 305	0	98 658	98 658	100,0
Yhteensä	90 305	0	98 658	98 658	100,0

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat (sisäiset):

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Koulukeskuksen keittiö					
- ateriat	90 305	87 386	98 658	11 272	112,9
- à-hinta €	3,43	4,01	3,87	-0,14	96,5
Yhteensä €	310 035	350 320	381 806	31 486	109,0
Yhteensä ateriat	163 328	87 386	98 658	11 272	112,9
Yhteensä €	892 078	350 320	381 806	31 486	109,0

Teknisen toimen eläkemaksut

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Eläkemenoperusteinen KuEL	-58 638	-61 110	1 085	62 195	-1,8
Yhteensä	-58 638	-61 110	1 085	62 195	-1,8

TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	5 975 881	6 307 271	5 913 304	-393 967	93,8
Valmistus omaan käyttöön	60 894	0	16 198	16 198	-100,0
Toimintakulut	-5 797 267	-5 772 420	-5 714 371	58 049	99,0
Toimintakate	239 508	534 851	215 130	-319 721	40,2
Poistot ja arvonalentumiset	-1 286 257	-1 523 327	-1 376 921	146 406	90,4
Tilikauden tulos	-1 046 765	-988 476	-1 161 791	-173 315	117,5

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	8 054 359,37	8 274 331,00	7 999 493,38	-274 838	96,7
Valmistus omaan käyttöön	60 894	0	16 198	16 198	-100,0
Toimintakulut	-16 644 624	-18 009 106	-17 871 353	137 753	99,2
Toimintakate	-8 529 370	-9 734 775	-9 855 662	-120 887	101,2
Poistot	-1 308 590	-1 543 527	-1 396 508	147 019	90,5
Tilikauden tulos	-9 837 960	-11 278 302	-11 252 169	26 133	99,8

2.1.5. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, ulkoinen/sisäinen

YHTEENVETO OSASTOITTAIN

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
YLEISHALLINTO					
Toimintatuotot	603 138,92	536 350,00	659 180,43	122 830,43	122,90
Toimintakulut	-1 354 280,31	-1 643 850,00	-1 864 028,30	-220 178,30	113,39
Toimintakate	-751 141,39	-1 107 500,00	-1 204 847,87	-97 347,87	108,79
Poistot	-12 022,08	-12 020,00	-12 022,08	-2,08	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-763 163,47	-1 119 520,00	-1 216 869,95	-97 349,95	108,70
KEHITTÄMISYKSIKKÖ					
Toimintatuotot	14 909,08	14 500,00	186,71	-14 313,29	1,29
Toimintakulut	-280 283,09	-329 700,00	-213 238,77	116 461,23	64,68
Toimintakate	-265 374,01	-315 200,00	-213 052,06	102 147,94	67,59
Poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-265 374,01	-315 200,00	-213 052,06	102 147,94	67,59
SIVISTYSTOIMI					
Toimintatuotot	1 460 430,03	1 416 210,00	1 426 822,67	10 612,67	100,75
Toimintakulut	-9 212 792,66	-10 263 136,00	-10 079 714,52	183 421,48	98,21
Toimintakate	-7 752 362,63	-8 846 926,00	-8 652 891,55	194 034,45	97,81
Poistot	-10 310,88	-8 180,00	-7 564,68	615,32	92,48
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 762 673,51	-8 855 106,00	-8 660 456,23	194 649,77	97,80
TEKNINEN TOIMI					
Toimintatuotot	5 975 881,34	6 307 271,00	5 913 303,57	-393 967,43	93,75
Valmistus omaan käyttöön	60 893,68	0,00	16 197,79	16 197,79	-100,00
Toimintakulut	-5 797 267,48	-5 772 420,00	-5 714 371,29	58 048,71	98,99
Toimintakate	239 507,54	534 851,00	215 130,07	-319 720,93	40,22
Poistot ja arvonalentumiset	-1 286 256,91	-1 523 327,00	-1 376 920,76	146 406,24	90,39
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 046 765,01	-988 476,00	-1 161 790,69	-173 314,69	117,53
YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	8 054 359,37	8 274 331,00	7 999 493,38	-274 837,62	96,68
Valmistus omaan käyttöön	60 893,68	0,00	16 197,79	16 197,79	-100,00
Toimintakulut	-16 644 623,54	-18 009 106,00	-17 871 352,88	137 753,12	99,24
Toimintakate	-8 529 370,49	-9 734 775,00	-9 855 661,71	-120 886,71	101,24
Poistot	-1 308 589,87	-1 543 527,00	-1 396 507,52	147 019,48	90,48
Tilikauden yli-/alijäämä	-9 837 960,36	-11 278 302,00	-11 252 169,23	26 132,77	99,77

**KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, ulkoinen/sisäinen
ERITTELY OSASTOITTAIN, TASOT 1-4**

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
YLEISHALLINTO					
<i>Yleishallinto</i>					
Toimintatuotot	70 184,61	68 010,00	95 150,59	27 141	139,9
Toimintakulut	-819 543,91	-1 175 510,00	-1 314 487,19	-138 977	111,8
Toimintakate	-749 359,30	-1 107 500,00	-1 219 336,60	-111 837	110,1
Poistot	-12 022,08	-12 020,00	-12 022,08	-2	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-761 381,38	-1 119 520,00	-1 231 358,68	-111 839	110,0
<i>Taloushallinto</i>					
Toimintatuotot	532 954,31	468 340,00	564 029,84	95 690	120,4
Toimintakulut	-534 736,40	-468 340,00	-549 541,11	-81 201	117,3
Toimintakate	-1 782,09	0,00	14 488,73	14 489	-100,0
YLEISHALLINTO YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	603 138,92	536 350	659 180,43	122 830	122,9
Toimintakulut	-1 354 280,31	-1 643 850,00	-1 864 028,30	-220 178	113,4
Toimintakate	-751 141,39	-1 107 500	-1 204 847,87	-97 348	108,8
Poistot	-12 022,08	-12 020	-12 022,08	-2	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-763 163,47	-1 119 520	-1 216 869,95	-97 350	108,7
KEHITTÄMISYKSIKKÖ					
Toimintatuotot	14 909,08	14 500,00	186,71	-14 313	1,3
Toimintakulut	-280 283,09	-329 700,00	-213 238,77	116 461	64,7
Toimintakate	-265 374,01	-315 200,00	-213 052,06	102 148	67,6
Poistot	0,00	0,00	0,00	0	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-265 374,01	-315 200,00	-213 052,06	102 148	67,6

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, ulkoinen/sisäinen

	Tot 2022	Ta 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
SIVISTYSTOIMI					
Opetustoimen hallinto					
Toimintatuotot	166 907,73	185 080,00	191 387,12	6 307	103,4
Toimintakulut	-166 907,73	-185 080,00	-191 387,12	-6 307	103,4
Toimintakate	0,00	0	0,00	0	
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	210 589,04	181 100,00	114 783,23	-66 317	63,4
Toimintakulut	-1 538 179,75	-1 667 510,00	-1 673 002,50	-5 493	100,3
Toimintakate	-1 327 590,71	-1 486 410,00	-1 558 219,27	-71 809	104,8
Poistot	-2 821,68	-2 440,00	-2 322,24	118	95,2
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 330 412,39	-1 488 850,00	-1 560 541,51	-71 692	104,8
Perusopetus					
Toimintatuotot	498 862,42	456 700,00	471 212,23	14 512	103,2
Toimintakulut	-4 451 439,00	-5 143 716,00	-5 161 815,97	-18 100	100,4
Toimintakate	-3 952 576,58	-4 687 016,00	-4 690 603,74	-3 588	100,1
Poistot	-3 130,56	-2 270,00	-2 191,32	79	96,5
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 955 707,14	-4 689 286,00	-4 692 795,06	-3 509	100,1

KÄYTTÖTALOUDEEN TOTEUTUMINEN, ulkoinen/sisäinen

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Lukio					
Toimintatuotot	49 715,09	14 620,00	53 330,96	38 710,96	364,78
Toimintakulut	-863 203,27	-923 390,00	-941 186,90	-17 796,90	101,93
Toimintakate	-813 488,18	-908 770,00	-887 855,94	20 914,06	97,70
Poistot	-564,60	-410,00	-395,28	14,72	96,41
Tilikauden yli-/alijäämä	-814 052,78	-909 180,00	-888 251,22	20 928,78	97,70
Ammatillinen opetus					
Toimintakulut	-2 769,52	-2 920,00	-61,42	2 858,58	2,10
Puulan seutuopisto					
Toimintatuotot	323 234,69	321 300,00	341 793,93	20 493,93	106,38
Toimintakulut	-785 880,28	-701 580,00	-705 880,28	-4 300,28	100,61
Toimintakate	-462 645,59	-380 280,00	-364 086,35	16 193,65	95,74
Kirjasto					
Toimintatuotot	5 212,91	1 130,00	4 655,05	3 525,05	411,95
Toimintakulut	-338 676,46	-322 760,00	-317 223,66	5 536,34	98,28
Toimintakate	-333 463,55	-321 630,00	-312 568,61	9 061,39	97,18
Elokuvatoiminta					
Toimintatuotot	27 250,68	16 500,00	26 849,17	10 349,17	162,72
Toimintakulut	-91 286,43	-55 930,00	-71 395,22	-15 465,22	127,65
Toimintakate	-64 035,75	-39 430,00	-44 546,05	-5 116,05	112,98
Poistot	0,00	-20,00	0,00	20,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-64 035,75	-39 450,00	-44 546,05	-5 096,05	112,92
Muu opetus- ja kulttuuritoimi					
Toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakulut	-46 119,85	-39 020,00	-44 281,90	-5 261,90	113,49
Toimintakate	-46 119,85	-39 020,00	-44 281,90	-5 261,90	113,49
Vapaa-aikatoimi					
Toimintatuotot	178 657,47	239 780,00	222 810,98	-16 969,02	92,92
Toimintakulut	-769 564,65	-940 110,00	-820 949,48	119 160,52	87,32
Toimintakate	-590 907,18	-700 330,00	-598 138,50	102 191,50	85,41
Poistot	-3 794,04	-3 040,00	-2 655,84	384,16	87,36
Tilikauden yli-/alijäämä	-594 701,22	-703 370,00	-600 794,34	102 575,66	85,42
Joukkoliikenne					
Toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakulut	-53 886,72	-64 050,00	-44 013,67	20 036,33	68,72
Toimintakate	-53 886,72	-64 050,00	-44 013,67	20 036,33	68,72
Hyvinvointi					
Toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakulut	-6,00	-106 910,00	-110 472,90	3,33	103,33
Toimintakate	-6,00	-106 910,00	-110 472,90	3,33	103,33
SIVISTYSTOIMEN ELÄKEMAKSUT/TASAUSMAKSU					
Toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakulut	-104 873,00	-110 160,00	1 956,50	-101,78	-1,78
Toimintakate	-104 873,00	-110 160,00	1 956,50	-101,78	-1,78
SIVISTYSTOIMI YHT.					
Toimintatuotot	1 460 430,03	1 416 210,00	1 426 822,67	10 612,67	100,75
Toimintakulut	-9 212 792,66	-10 263 136,00	-10 079 714,52	183 421,48	98,21
Toimintakate	-7 752 362,63	-8 846 926,00	-8 652 891,85	194 034,15	97,81
Poistot	-10 310,88	-8 180,00	-7 564,68	615,32	92,48
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 762 673,51	-8 855 106,00	-8 660 456,53	194 649,47	97,80

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, ulkoinen/sisäinen

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
TEKNINEN TOIMI					
Tekninen hallinto					
Toimintatuotot	279 663,68	291 570,00	271 486,62	-20 083	93,1
Toimintakulut	-279 660,59	-291 570,00	-271 486,62	20 083	93,1
Toimintakate	3,09	0,00	0,00	0	0,0
Yhdyskuntasuunnittelu					
Toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0	100,0
Toimintakulut	-32 846,34	-91 120,00	-47 982,62	43 137	52,7
Toimintakate	-32 846,34	-91 120,00	-47 982,62	43 137	52,7
Liikenneväylät					
Toimintatuotot	2 220,20	0,00	0,00	0	-100,0
Toimintakulut	-394 673,98	-478 690,00	-437 150,76	41 539	91,3
Toimintakate	-392 453,78	-478 690,00	-437 150,76	41 539	91,3
Poistot	-193 067,93	-348 110,00	-180 143,64	167 966	51,7
Tilikauden yli-/alijäämä	-585 521,71	-826 800,00	-617 294,40	209 506	74,7
Puistot ja yleiset alueet					
Toimintatuotot	20 535,14	0,00	25 458,91	25 459	0,0
Toimintakulut	-193 136,18	-229 680,00	-168 409,84	61 270	73,3
Toimintakate	-172 601,04	-229 680,00	-142 950,93	86 729	62,2
Poistot	-34 552,56	-33 580,00	-28 003,68	5 576	83,4
Tilikauden yli-/alijäämä	-207 153,60	-263 260,00	-170 954,61	92 305	64,9
Ympäristönsuojelu					
Toimintatuotot	18 523,25	20 000,00	26 800,41	6 800	134,0
Toimintakulut	-53 520,79	-66 070,00	-57 514,48	8 556	87,1
Toimintakate	-34 997,54	-46 070,00	-30 714,07	15 356	66,7
Rakennusvalvonta					
Toimintatuotot	33 771,66	31 000,00	53 300,10	22 300	171,9
Valmistus omaan käyttöön	2 581,50	0,00	4 694,30	4 694	-100,0
Toimintakulut	-149 138,70	-162 750,00	-169 597,47	-6 847	104,2
Toimintakate	-112 785,54	-131 750,00	-111 603,07	20 147	84,7
Vesihuolto					
Toimintatuotot	96 385,68	93 000,00	88 132,44	-4 868	94,8
Toimintakulut	-42,40	0,00	0,00	0	-100,0
Toimintakate	96 343,28	93 000,00	88 132,44	-4 868	94,8
Poistot	-96 385,68	-95 030,00	-98 818,23	-3 788	104,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-42,40	-2 030,00	-10 685,79	-8 656	526,4
Jätehuolto					
Toimintatuotot	150 756,78	143 000,00	152 184,50	9 185	106,4
Toimintakulut	-188 113,06	-164 590,00	-156 166,65	8 423	94,9
Toimintakate	-37 356,28	-21 590,00	-3 982,15	17 608	18,4
Poistot	-1 831,56	-1 560,00	-1 556,76	3	99,8
Tilikauden yli-/alijäämä	-39 187,84	-23 150,00	-5 538,91	17 611	23,9

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, ulkoinen/sisäinen

	Tot 2022	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	Käyttö-%
Maa- ja metsätilat					
Toimintatuotot	184 076,51	301 900,00	163 847,85	-138 052,15	54,27
Toimintakulut	-31 401,19	-70 910,00	-55 167,98	15 742,02	77,80
Toimintakate	152 675,32	230 990,00	108 679,87	-122 310,13	47,05
Toimitila- ja vuokrauspalv.					
Toimintatuotot	3 091 654,16	3 844 601,00	3 437 985,97	-406 615,03	89,42
Toimintakulut	-2 264 832,68	-2 577 950,00	-2 701 773,90	-123 823,90	104,80
Toimintakate	826 821,48	1 266 651,00	736 212,07	-530 438,93	58,12
Poistot ja arvonalentumiset	-955 089,14	-1 040 827,00	-1 064 667,53	-23 840,53	102,29
Tilikauden yli-/alijäämä	-128 267,66	225 824,00	-328 455,46	-554 279,46	-145,45
Laitoshuolto					
Toimintatuotot	387 654,55	439 760,00	431 860,75	-7 899,25	98,20
Toimintakulut	-387 654,55	-439 760,00	-431 860,75	7 899,25	98,20
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	0,00	
Huoltoryhmä					
Toimintatuotot	694 303,81	789 120,00	828 360,24	39 240,24	104,97
Valmistus omaan käyttöön	58 312,18	0,00	11 503,49	11 503,49	-100,00
Toimintakulut	-747 285,95	-784 900,00	-836 129,81	-51 229,81	106,53
Toimintakate	5 330,04	4 220,00	3 733,92	-486,08	88,48
Poistot	-5 330,04	-4 220,00	-3 730,92	489,08	88,41
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ravintohuolto					
Toimintatuotot	1 016 335,92	353 320,00	433 885,78	80 565,78	122,80
Toimintakulut	-1 016 323,37	-353 320,00	-382 215,53	-28 895,53	108,18
Toimintakate	12,55	0,00	51 670,25	51 670,25	-100,00
Tekn. toimen eläkemaksut					
Toimintakulut	-58 637,70	-61 110,00	1 085,12	62 195,12	-1,78
TEKNINEN TOIMI YHT.					
Toimintatuotot	5 975 881,34	6 307 271,00	5 913 303,57	-393 967,43	93,75
Valmistus omaan käyttöön	60 893,68	0,00	16 197,79	16 197,79	-100,00
Toimintakulut	-5 797 267,48	-5 772 420,00	-5 714 371,29	58 048,71	98,99
Toimintakate	239 507,54	534 851,00	215 130,07	-319 720,93	40,22
Poistot ja arvonalentumiset	-1 286 256,91	-1 523 327,00	-1 376 920,76	146 406,24	90,39
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 046 749,37	-988 476,00	-1 161 790,69	-173 314,69	117,53
KÄYTTÖTALOUS YHT.					
Toimintatuotot	8 054 359,37	8 274 331,00	7 999 493,38	-274 837,62	96,68
Valmistus omaan käyttöön	60 893,68	0,00	16 197,79	16 197,79	100,00
Toimintakulut	-16 644 623,54	-18 009 106,00	-17 871 352,88	137 753,12	99,24
Toimintakate	-8 529 370,49	-9 734 775,00	-9 855 661,71	-120 886,71	101,24
Poistot ja arvonalentumiset	-1 308 589,87	-1 543 527,00	-1 396 507,52	147 019,48	90,48
Tilikauden yli-/alijäämä	-9 837 960,36	-11 278 302,00	-11 252 169,23	26 132,77	99,77

JOUTSAN KUNTA		TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 1.1.2023-31.12.2023			
ULKOINEN	Toteutuma 2022	TA 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	1 284 335,74	1 185 500	1 190 060,90	4 561	100,4
MAKSUTUOTOT	1 357 640,56	250 500	271 226,27	20 726	108,3
TUET JA AVUSTUKSET	816 057,52	308 400	279 536,78	-28 863	90,6
VUOKRATUOTOT	1 546 043,77	2 687 415	2 313 222,47	-374 192	86,1
MUUT TOIMINTATUOTOT	31 986,06	100	70 271,73	70 172	70271,7
TOIMINTATUOTOT	5 036 063,65	4 431 915	4 124 318,15	-307 596	93,1
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	60 893,68		16 197,79	16 198	-100
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT					
PALKAT JA PALKKIOT	-9 599 543,50	-6 406 390	-6 246 686,17	159 704	97,5
HENKILÖSTÖSIVUKULUT					
ELÄKEKULUT	-2 277 622,11	-1 342 430	-1 313 637,49	28 793	97,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-321 709,15	-272 610	-176 003,56	96 606	64,6
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-2 599 331,26	-1 615 040	-1 489 641,05	125 399	92,2
HENKILÖSTÖKULUT	-12 198 874,76	-8 021 430	-7 736 327,22	285 103	96,4
PALVELUJEN OSTOT					
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-16 228 150,70	-420 570	-440 802,71	-20 233	104,8
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-3 765 397,99	-2 757 440	-2 821 352,63	-63 913	102,3
PALVELUJEN OSTOT	-19 993 548,69	-3 178 010	-3 262 155,34	-84 145	102,6
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 999 659,16	-1 941 930	-1 810 433,26	131 497	93,2
AVUSTUKSET	-3 693 398,25	-653 000	-612 476,92	40 523	93,8
VUOKRAKULUT	-507 308,48	-428 900	-512 773,43	-83 873	119,6
MUUT TOIMINTAKULUT	-137 819,44	-50 030	-173 395,77	-123 366	346,6
TOIMINTAKULUT	-38 530 608,78	-14 273 300	-14 107 561,94	165 738	98,8
TOIMINTAKATE	-33 433 651,45	-9 841 385	-9 967 046,00	-125 661	101,3
VEROTULOT	16 198 364,08	9 192 000	9 411 026,39	219 026	102,4
VALTIONOSUJDET	17 272 183,41	2 300 500	2 400 776,60	100 277	104,4
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT					
KORKOTUOTOT	16 240,84	2 000	4 336,80	2 337	216,8
MUUT RAHOITUSTUOTOT	314 279,25	240 500	231 884,30	-8 616	96,4
KORKOKULUT	-320 497,34	-200 000	-492 282,97	-292 283	246,1
MUUT RAHOITUSKULUT	-9 091,90	-13 000	-4 125,10	8 875	31,7
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	930,85	29 500	-260 186,97	-289 687	-882
VUOSIKATE	37 826,89	1 680 615	1 584 570,02	-96 045	94,3
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 308 589,87	-1 543 527	-1 405 533,44	137 994	91,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 308 589,87	-1 543 527	-1 405 533,44	137 994	91,1
SATUNNAISET ERÄT					
SATUNNAISET TUOTOT	27 451,76		18 872,70	18 873	-100
SATUNNAISET ERÄT	27 451,76		18 872,70	18 873	-100
TILIKAUDEN TULOS	-1 243 311,22	137 088	197 909,28	60 822	144,4
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS	6 363,24	6 370	6 363,24	-7	99,9
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 236 947,98	143 458	204 272,52	60 815	142,4

JOUTSAN KUNTA		TULOSLASKELMALMAN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.12.2023			
TILI	ulkoinen/sisäinen	Toteutuma 2022	TA 2023	Toteuma 2023	käyttö-%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT					
3101	Myyntitulot valtiolta	23 162,81	10 000	25 769,48	257,7
3102	Myyntitulot kunnilta	332 063,27	283 300	284 532,04	100,4
3103	Myyntitulot kuntayhtymiltä	111 298,09		9 460,48	-100
3104	Kotikuntakorvaustulot	301 218,96	305 050	305 052,24	100
3111	Jättemaksut	147 336,15	140 000	146 296,22	104,5
3190	Muut myyntitulot	369 256,46	447 150	418 950,44	93,7
	MYYNTITUOTOT	1 284 335,74	1 185 500	1 190 060,90	100,4
MAKSUTUOTOT					
3203	Vanhainkotimaksut	3 233,20			
3220	Rakennusvalvontamaksut	30 134,20	31 000	37 400,10	120,6
3250	Päivähoitomaksut	82 309,52	60 000	51 176,01	85,3
3251	Asiakasmaksut	1 219 955,10	139 500	152 947,96	109,6
3290	Muut maksut	22 008,54	20 000	29 702,20	148,5
	MAKSUTUOTOT	1 357 640,56	250 500	271 226,27	108,3
TUET JA AVUSTUKSET					
3300	Tuet ja avustukset (muilta)	75 577,67	8 700	39 394,50	452,8
3301	Tuet ja avustukset valtiolta	737 689,81	297 100	235 861,76	79,4
3306	Tuet ja avustukset Kelalta		900		
3320	Palkkatuki			1 282,30	-100
3350	Tuet ja avustukset muilta kunnilta			-601,78	-100
3390	Muut tuet ja avustukset	2 790,04	1 700	3 600,00	211,8
	TUET JA AVUSTUKSET	816 057,52	308 400	279 536,78	90,6
VUOKRATUOTOT					
3401	Asuntojen vuokratulot	329 883,40	359 870	364 319,85	101,2
3402	Muiden rakennusten vuokratulot	1 149 976,76	2 271 145	1 895 595,90	83,5
3403	Maa- ja vesialueiden vuokratulot	11 047,23	1 900	6 391,31	336,4
3490	Muut vuokratulot	55 136,38	54 500	46 915,41	86,1
	VUOKRATUOTOT	1 546 043,77	2 687 415	2 313 222,47	86,1
MUUT TOIMINTATUOTOT					
3521	Vakuutusyht.vahinkovakuutuskorvaukset	13 047,34			
3536	Sakot ja uhkasakot			100,45	-100
3589	Pysyvien vastaavien myyntivoitot	15 873,16		42 371,61	-100
3590	Muut tuotot	3 065,56	100	27 799,67	27799,7
	MUUT TOIMINTATUOTOT	31 986,06	100	70 271,73	70271,7
	TOIMINTATUOTOT	5 036 063,65	4 431 915	4 124 318,15	93,1
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
3701	Valmistus omaan käyttöön	60 893,68		16 197,79	-100
	VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	60 893,68		16 197,79	-100
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT					
PALKAT JA PALKKIOT					
4000	Luottamushenkilöiden palkkiot	-99 607,60	-80 510	-84 474,59	104,9
4010	Vakinaisten palkat	-7 170 453,08	-4 809 630	-4 734 831,55	98,4
4020	Määräaikaisten palkat	-954 681,56	-1 166 000	-1 022 073,94	87,7

4025	Tunti- ja urakkapalkat	-29 179,19	-31 200	-33 942,94	108,8
4040	Sijaisten palkat	-665 497,25	-174 600	-232 828,02	133,3
4050	Erilliskorvaukset	-713 755,75	-142 900	-171 712,33	120,2
4052	Työllistämistukipalkat	-102 784,82		-64 866,79	-100
4053	Velvoitetöyöllistettävät	-3 728,74		-6 771,52	-100
4054	Siviilipalvelumiesten päivärahat	-6 040,90			
4060	Jaksotetut palkat	-39 809,57	-1 550	38 190,56	-2463,9
4090	Sairausvakuutuskorvaukset	176 321,43		55 177,28	-100
4091	Tapaturmavakuutuskorvaukset			3 297,25	-100
4095	Muut henkilöstömenojen korjauserät	9 673,53		8 150,42	-100
	PALKAT JA PALKKIOT	-9 599 543,50	-6 406 390	-6 246 686,17	97,5
	HENKILÖSTÖSIVUKULUT				
	ELÄKEKULUT				
4100	Palkkaperusteiset KuEL-maksut	-1 358 156,27	-826 190	-1 098 461,46	133
4101	Työkyvyttömyyseläkemaksut	-88 636,21	-56 270	-57 590,76	102,3
4102	Eläkemenoperusteiset maksut	-659 202,96	-264 510	5 731,56	-2,2
4110	VEL-maksut	-165 542,09	-195 460	-169 642,79	86,8
4130	Jaksotetut eläkekulut	-6 084,58		6 325,96	-100
	ELÄKEKULUT	-2 277 622,11	-1 342 430	-1 313 637,49	97,9
	MUUT HENKILÖSIVUKULUT				
4150	Työnantajan sosiaaliturvamaksut	-126 392,90	-98 660	-95 890,84	97,2
4160	Työttömyysvakuutusmaksut	-154 089,63	-129 670	-92 087,04	71
4170	Tapaturma- ym vakuutusmaksut	-41 764,86	-44 280	11 582,33	-26,2
4190	Jaksotetut sos.vak.maksut	538,24		391,99	-100
	MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-321 709,15	-272 610	-176 003,56	64,6
	HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-2 599 331,26	-1 615 040	-1 489 641,05	92,2
	HENKILÖSTÖKULUT	-12 198 874,76	-8 021 430	-7 736 327,22	96,4
	PALVELUJEN OSTOT				
	ASIAKASPALVELUJEN OSTOT				
4302	Asiakaspalvelujen osto kunnilta	-415 136,64	-57 700	-44 809,78	77,7
4303	Asiakaspalvelujen osto kuntayhtymiltä	-12 638 255,04			
4304	Asiakaspalvelujen osto muilta	-2 883 123,98	-35 700	-68 824,09	192,8
4305	Kotikuntakorvausmenot	-291 635,04	-327 170	-327 168,84	100
	ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-16 228 150,70	-420 570	-440 802,71	104,8
	MUIDEN PALVELUJEN OSTOT				
4340	Asiantuntijapalvelut	-186 139,16	-211 400	-186 002,64	88
4341	Toimistopalvelut	-4 042,92	-1 100	-2 372,73	215,7
4346	Atk-palvelut	-422 926,13	-299 210	-296 510,74	99,1
4348	Telepalvelujen ostot	-56 032,98	-54 280	-55 226,68	101,7
4350	Rahoitus- ja pankkipalvelut	-4 066,74	-3 600	-10 308,41	286,3
4351	Työvoiman vuokraus	-76 000,13	-35 000	-34 335,77	98,1
4355	Painatukset ja ilmoitukset	-59 180,66	-61 350	-68 714,06	112
4360	Postipalvelujen osto	-9 002,31	-7 220	-6 472,50	89,6
4370	Vakuutukset	-34 558,16	-32 380	-28 035,90	86,6
4380	Puhtaanapitopalvelut	-235 554,06	-191 650	-172 703,89	90,1
4381	Pesulapalvelut	-52 807,02	-700		
4390	Rakennusten rak. ja kunnossapitopalvelut	-181 177,11	-197 500	-151 323,16	76,6
4391	Alueiden rak. ja kunnossapitopalvelut	-275 515,13	-341 540	-342 183,11	100,2

4400	Koneiden ja laitt.rak./kunnossapitolpalv.	-73 642,62	-53 820	-88 048,37	163,6
4410	Majoitus- ja ravitsemispalvelulut	-42 919,24	-26 800	-24 648,10	92
4420	Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-1 144 828,93	-798 400	-774 742,80	97
4430	Sosiaali- ja terveyspalvelut	-96 284,33	-16 000	-4 545,21	28,4
4431	Henkilöstön terveydenhuolto	-38 789,92	-29 500	-20 511,44	69,5
4440	Koulutus- ja kulttuuripalvelujen osto	-126 081,81	-79 140	-112 350,03	142
4445	Koulutuskorvaukset työnantajille			300	-100
4450	Osuus verotuskustannuksiin	-90 037,67	-96 000	-43 187,84	45
4460	Muut yhteistoimintaosuudet	-515 016,74	-191 550	-352 756,36	184,2
4470	Muiden palvelujen osto	-40 794,22	-29 300	-46 672,89	159,3
	MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-3 765 397,99	-2 757 440	-2 821 352,63	102,3
	PALVELUJEN OSTOT	-19 993 548,69	-3 178 010	-3 262 155,34	102,6
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT				
4500	Toimistotarvikkeet	-10 778,38	-9 350	-6 753,51	72,2
4501	Koulutarvikkeet	-23 480,09	-31 500	-28 725,86	91,2
4510	Kirjallisuus	-115 200,27	-106 650	-111 751,73	104,8
4520	Elintarvikkeet	-287 698,44	-113 000	-102 671,94	90,9
4530	Vaatteisto ja tekstiilit	-15 220,02	-17 800	-12 247,89	68,8
4533	Lääkkeet	-12 390,79	-400		
4534	Hoitotarvikkeet	-149 840,65	-2 050	-635,54	31
4550	Puhdistusaineet ja tarvikkeet	-41 593,43	-20 950	-18 381,42	87,7
4560	Poltto- ja voiteluaineet	-40 159,93	-42 500	-49 771,41	117,1
4568	Lämmitys	-486 904,48	-489 300	-527 325,96	107,8
4569	Sähkö	-448 327,75	-709 180	-644 883,22	90,9
4570	Vesi	-24 281,97	-26 450	-52 581,83	198,8
4580	Kalusto	-209 735,70	-206 400	-165 984,58	80,4
4590	Rakennusmateriaali	-50 145,56	-106 800	-9 237,02	8,6
4600	Muu materiaali	-83 901,70	-59 600	-79 481,35	133,4
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 999 659,16	-1 941 930	-1 810 433,26	93,2
	AVUSTUKSET				
4700	Lasten kotihoidon tuki	-86 911,74	-74 000	-97 300,51	131,5
4710	Omaishoidon tuki	-233 042,76			
4721	Täydentävä toimeentulotuki	-28 128,74			
4722	Ehkäisevä toimeentulotuki	-3 852,94			
4724	Kuntouttava työtoiminta	-3 673,42			
4727	Vammaisille annetut avustukset	-152 266,71			
4731	Kotihoidon palvelusetelimenot	-6 861,91			
4732	Palveluasumisen palvelusetelimenot	-2 665 925,11			
4734	Muut palvelusetelimenot		-15 000		
4739	Muut avustukset kotitalouksille	-29 061,28	-43 000	-3 875,00	9
4745	Työmarkkinatuen kuntaosuus	-310 742,30	-330 000	-333 115,79	100,9
4749	Muut avustukset yhteisöille	-172 931,34	-191 000	-178 185,62	93,3
	AVUSTUKSET	-3 693 398,25	-653 000	-612 476,92	93,8
	VUOKRAKULUT				
4810	Maa- ja vesialueiden vuokrat			-432,5	-100
4820	Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-433 348,01	-364 350	-429 934,87	118
4830	Koneiden ja laitteiden vuokrat	-59 317,97	-40 350	-69 484,67	172,2
4890	Muut vuokramenot	-14 642,50	-24 200	-12 921,39	53,4

	VUOKRAKULUT	-507 308,48	-428 900	-512 773,43	119,6
	MUUT TOIMINTAKULUT				
4900	Välilliset verot	-12 879,10	-2 000	-5 464,79	273,2
4910	Välittömät verot	-549,68			
4920	Pysyvien vastaavien myyntitappiot	-19 232,89			
4921	Luottotappiot	-53 930,57	-1 500	-45 842,20	3056,1
4922	Jäsenmaksut	-24 260,31	-26 230	-18 153,72	69,2
4940	Muut kulut	-26 966,89	-20 300	-103 935,06	512
	MUUT TOIMINTAKULUT	-137 819,44	-50 030	-173 395,77	346,6
	TOIMINTAKULUT	-38 530 608,78	-14 273 300	-14 107 561,94	98,8
	TOIMINTAKATE	-33 433 651,45	-9 841 385	-9 967 046,00	101,3
	VEROTULOT				
5001	Kunnan tulovero	11 988 418,44	5 883 000	6 142 988,97	104,4
5100	Kiinteistövero	1 853 478,97	1 777 000	1 862 699,87	104,8
5210	Osuus yhteisöverosta	2 356 466,67	1 532 000	1 405 337,55	91,7
	VEROTULOT	16 198 364,08	9 192 000	9 411 026,39	102,4
	VALTIONOSUUDET				
5600	Peruspalvelujen valtionosuus	13 613 774,76	1 274 350	858 314,49	67,4
5610	Verotuloihin perust. valt.os.tasaus	3 557 418,65	947 360	1 450 349,73	153,1
5701	Opetus- ja kultt.toimen muut valt.osuudet	100 990,00	78 790	92 112,38	116,9
	VALTIONOSUUDET	17 272 183,41	2 300 500	2 400 776,60	104,4
	RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				
	KORKOTUOTOT				
6031	Maksuliikennetilien korkotuotot	0,01		93,29	-100
6041	Muut korkotuotot	16 240,83	2 000	4 243,51	212,2
	KORKOTUOTOT	16 240,84	2 000	4 336,80	216,8
	MUUT RAHOITUSTUOTOT				
6100	Osingot ja osuuspääomien korot	173 448,58	170 000	167 800,00	98,7
6103	Peruspääoman korot kuntayhtymiltä			5 198,58	-100
6130	Viivästyskorkotuotot	15 777,09	10 000	10 494,18	104,9
6170	Muut rahoitustuotot	125 053,58	60 000	48 391,39	80,7
6330	Viivästyskorkotulot		500	0,15	
	MUUT RAHOITUSTUOTOT	314 279,25	240 500	231 884,30	96,4
	KORKOKULUT				
6210	Lainojen korkokulut	-316 539,17	-200 000	-491 871,71	245,9
6240	Maksuliikennetilien korkokulut	-3 958,17		-411,26	-100
	KORKOKULUT	-320 497,34	-200 000	-492 282,97	246,1
	MUUT RAHOITUSKULUT				
6322	Viivästyskorkokulut	-841,11	-1 500	-2 025,10	135
6350	Provisiot ja muut lainanhoitokulut	-2 100,00	-1 500	-2 100,00	140
6380	Muut rahoituskulut	-6 150,79	-10 000		
	MUUT RAHOITUSKULUT	-9 091,90	-13 000	-4 125,10	31,7
	RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	930,85	29 500	-260 186,97	-882
	VUOSIKATE	37 826,89	1 680 615	1 584 570,02	94,3
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
	SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT				
7120	Poistot muista pitkävaikutt.menoista	-92 386,44	-89 580	-116 474,45	130
7130	Poistot rakennuksista	-886 793,42	-979 917	-979 987,91	100

7140	Poistot kiint.rakenteista ja laitteista	-312 113,21	-460 640	-291 968,44	63,4
7150	Poistot koneista ja kalustosta	-17 296,80	-13 390	-17 102,64	127,7
	SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 308 589,87	-1 543 527	-1 405 533,44	91,1
	POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 308 589,87	-1 543 527	-1 405 533,44	91,1
	SATUNNAISET ERÄT				
	SATUNNAISET TUOTOT				
8050	Muut satunnaiset tuotot	27 451,76		18 872,70	-100
	SATUNNAISET TUOTOT	27 451,76		18 872,70	-100
	SATUNNAISET ERÄT	27 451,76		18 872,70	-100
	TILIKAUDEN TULOS	-1 243 311,22	137 088	197 909,28	144,4
	POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS				
8550	Poistoeron vähennys	6 363,24	6 370	6 363,24	99,9
	POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS	6 363,24	6 370	6 363,24	99,9
	TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 236 947,98	143 458	204 272,52	142,4

VALTIONOSUUED 2023

Laskennalliset kustannukset

	Ikärakenne				Muut kriteerit		
	Ikä 0-5	115	8 011	921 258	Sairastavuus	0	0
	Ikä 6	35	8 500	297 483	Työttömyysaste	103	268 044
	Ikä 7-12	210	7 072	1 485 017	Kaksikielisyys		
	Ikä 13-15	127	12 129	1 540 405	Vieraskielisyys	108	181 502
	Ikä 16-	3776	63	236 264	Asukastiheys	5	642 952
	Ikä 19-64	0	0	0	Saaristo-osakunta	265	76 757
	Ikä 65-74	0	0	0	Koulutustausta	167	144 505
	Ikä 75-84	0	0	0			1 313 760
	Ikä 84+	0	0	0			
		4263		4 480 427			1 313 760
Ikärakenne ja muut kriteerit yhteensä						5 794 187	
-omarahoitusosuus						-5 797 382	
						-3 195	
Lisäosat 2023	Syrjäisyys		552 631				
	Työpaikkaomavar.		112 046			664 677	
Vähennykset ja lisäykset							
	Kertaluonteinen vähennys		-7 715				
	Kuntien digitalisaatiokannustimen rahoitus		6 181				
	Aloittavien koulujen rahoituksen vähentäminen		-85				
	Kriisikuntien harkinnan varainen yhdistymisavustus		-4 263				
	Kuntien yhdistymisavustus		-4 263				
	Kuntien yhdistymisavustus		6 906				
	Kunnan rahoitusosuus perus.tpom.tulosta		-141 618				
	Tasauksen neutralisointi		-104 316				
	Eläketukivähennys, "Lex Lindström"		-767				
	Sote uudistuksen muutosrajotin		-193 304				
	Sote-uudistuksen järjestelm.tas		-294 505			-737 750	
= Valtionosuudet ilman veron.perust.tasausta						-76 267	
Verotuloihin perustuva valtionosuuksein tasaus						1 441 166	
=Peruspalvelujen valtionosuus						1 364 899	
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet:							
Perusopetus: muut vammaiset (10)			211 342				
Aamu- ja iltapäivätoiminta (980)			14 524				
Lukiokoulutus (61,1)			678 424				
Puulan seutuopisto (6664)			353 411				
Liikuntatoiminta (4263)			15 193				
Nuorisotyö (773)			3 444				
Kunnan omarahoitusosuus (lukiok.)			-396 885				
Kunnan omarahoitusosuus (amm.k.)			-821 992			57 461	
Kunnan valtionosuusrahoitus 2023						1 422 360	
Verotulomenetysten korvaukset vuosina 2010-2023						943 783	
VALTIONOSUUED YHTEENSÄ V. 2023						2 366 143	
Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset							
Kotikuntakorvausmenot (-)			-327 169				
<u>Kotikuntakorvaustulot (+)</u>			305 052				
Kotikuntakorvaukset, netto			-22 117				
Kunnan valtionosuus, verotulomen. korvaus ja kotikuntakorvaukset 2023						2 344 027	

2.3. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Sitovuustaso valtuustoon nähden on kiinteistöjen osalta hankekohtainen ja muilta osin hankeryhmäkohtainen.

01.01.2023 - 31.12.2023

	Ed.vuosien toteutuma	TA 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama
KIINTEISTÖT:				
9101 MAA-ALUEET				
Investointimenot	-4 050	-500 000	0	500 000
9102 OSAKKEIDEN HANKINTA				
Investointimenot	-20 000	0	-64 945	-64 945
9274 SAKUKO OSASTO JOUSESSA				
Investointimenot	-2 193 535	0	0	0
9357 KÖYSITIEN HALLIN KATTOREMONTTI				
Investoinnit	0	-70 000	-66 234	3 766
9280 VIRASTOTALON KATON UUSIMINEN				
Investoinnit	-838	-100 000	0	100 000
9276 HUUPONHOVIN KÄYTTÖVESIPUTKIREMONTTI				
Investoinnit	0	-110 000	0	110 000
9275 JOUSEN IV-SAN. JA KÄYT.VESI-PUTK. JOUSEN VÄESTÖNSUOJA				
Investoinnit	0	-550 000	0	550 000
9700 MYYNNIT				
Investointitulot		50 000	44 000	-6 000
KIINTEISTÖT YHTEENSÄ				
Investointimenot	-2 218 422	-1 330 000	-131 179	1 198 821
Investointitulot	0	50 000	44 000	-6 000
Nettomeno	-2 218 422	-1 280 000	-87 179	1 192 821

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

01.01.2023 - 31.12.2023

	Ed.vuosien toteutuma	TA 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama
YHDYSKUNTATEKNIikka:				
9408 KAAVATIET				
Investointimenot	-65 716	-785 000	-96 114	688 886
9409 KATUVALAISTUS				
Investointimenot	0	-30 000	-10 336	19 664
9426 HULEVESIALUEIDEN RAKENTAMINEN				
Investointimenot	-1 651	-120 000	-109 024	10 976
9407 PUISTO JA YLEISET ALUEET				

Investointimenot	0	-15 000	-8 587	6 413
9563 LEIVONMÄEN MATONPESUPAIKKA				
Investointimenot	0	-12 000	-21 798	-9 798
9420 Nuoli Oravakivi				
Investointimenot	0	-50 000	0	-50 000
YHDYSKUNTATEKNIikka YHTEENSÄ				
Investointimenot	-67 367	-1 012 000	-245 859	719 526
LIIKUNTA- YM. MUU RAKENTAMINEN:				
9425 LIIKEKESKUSINFRAN PERUS.				
Investointimenot	-5 851	-400 000	-373 448	26 552
9424 KESKUSTA-ALUEEN KEHIT.				
Investointimenot	-4 320	-500 000	-5 668	494 332
LIIKUNTA- JA MUU RAKENTAMINEN YHTEENSÄ				
Investointimenot	-13 396	-900 000	-379 116	520 884
YHDYSKUNTATEKNIikka YHT.				
9564 AURINKOPANEELIT				
Investointimenot	0	-50 000	-49 950	50
9565 SÄHKÖINEN ARKISTOINTI				
Investointimenot	0	-20 000	0	20 000
9604 VESIOSUUSKUNTIEN YHTEISTYÖSELVITYS				
Investointimenot	0	-50 000	-28 122	21 878
YHDYSKUNTATEKNIikkARAKENTAMINEN YHTEENSÄ				
Investointimenot	0	-120 000	-78 072	41 928
LIIKUNTAPAIKKARAKENTAMINEN YHT				
9562 ICEPRO SKATELINE, JÄÄKIEKKOKAUKALO				
Investointimenot	0	-30 000	0	30 000
YHDYSKUNTATEKNIikkARAKENTAMINEN YHTEENSÄ				
Investointimenot	0	-30 000	0	30 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
Investointimenot	-2 299 185	-3 392 000	-834 227	2 557 773
Investointitulot	0	50 000	44 000	-6 000
Nettomeno	-2 299 185	-3 342 000	-790 226	2 551 774

2.4. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 680 615	1 584 570,02	-96 045
Satunnaiset erät		18 872,70	18 873
Tulorahoituksen korjaukset, myynnit		-42 371,61	-42 372
	1 680 615	1 561 071,11	-119 544
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-3 392 000	-830 147,44	2 561 853
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0,00	0
Investointien myyntitulot	50 000	44 000,00	-6 000
	-3 342 000	-786 147,44	2 555 853
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 661 385	774 923,67	2 436 309
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0	-1 800,00	-1 800
Antolainasaamisten vähennykset	0	17066,67	17 067
	0	15 266,67	15 267
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 000 000	13 125 382,00	-874 618
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-684 888	162 730,00	847 618
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 658 000	-13 500 000,00	-2 842 000
	2 657 112	-211 888,00	-2 869 000
Oman pääoman muutokset	0	0,00	0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varat ja pääomat		-184 851,13	
Saamiset		743 955,90	
Korottomat velat		-2 262 315,29	
	0	-1 703 210,52	-1 703 211
Rahoituksen rahavirta	2 657 112	-1 899 831,85	-4 556 944
Rahavarojen muutos	995 727	-1 124 908,18	-2 120 635
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	1 653 761,05	528 852,87	
Rahavarat 1.1.	948 624,76	1 653 761,05	
	705 136,29	-1 124 908,18	

2.5. YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA

	MÄÄRÄRAHAT			TULOARVIOT		
	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA						
YLEISHALLINTO						
Yleishallinto	-1 131 690	-1 315 266	-183 576	68 010	95 151	27 141
Taloushallinto	-468 340	-549 541	-81 201	468 340	564 030	95 690
Yleishallinnon eläkemaksut	-43 820	779	44 599	0	0	0
YLEISHALLINTO YHTEENSÄ	-1 643 850	-1 864 028	-220 178	536 350	659 180	122 830
KEHITTÄMISYKSIKKÖ	-329 700	-213 239	116 461	14 500	187	-14 313

	MÄÄRÄRAHAT			TULOARVIOT		
	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama
SIVISTYSTOIMI						
Opetustoimen hallinto	-185 080	-191 387	-6 307	185 080	191 387	6 307
Varhaiskasvatus	-1 667 510	-1 673 003	-5 493	181 100	114 783	-66 317
Peruskoulut	-5 143 716	-5 161 816	-18 100	456 700	471 212	14 512
Lukio	-923 390	-941 187	-17 797	14 620	53 331	38 711
Ammatillinen opetus	-2 920	-61	2 859	0	0	0
Puulan seutuopisto	-701 580	-705 880	-4 300	321 300	341 794	20 494
Kirjasto	-322 760	-317 224	5 536	1 130	4 655	3 525
Elokuvatoiminta	-55 930	-71 395	-15 465	16 500	26 849	10 349
Muu opetus- ja kulttuuritoimi	-39 020	-44 282	-5 262	0	0	0
Vapaa-aikatoimi	-940 110	-820 949	119 161	239 780	222 811	-16 969
Joukkoliikenne	-64 050	-44 014	20 036	0	0	0
Sivistystoimen eläkemaksut	-110 160	1 957	-102	0	0	0
SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ	-10 156 226	-10 560 585	-404 359	1 800 370	1 882 153	81 783
TEKNINEN TOIMI						
Tekninen hallinto	-291 570	-271 487	20 083	291 570	271 487	-20 083
Yhdyskuntasuunnittelu	-91 120	-47 983	43 137	0	0	0
Liikenneväylät	-478 690	-437 151	41 539	0	0	0
Puistot ja yleiset alueet	-229 680	-168 410	61 270	0	25 459	25 459
Ympäristönsuojelu	-66 070	-57 514	8 556	20 000	26 800	6 800
Rakennusvalvonta	-162 750	-169 597	-6 847	31 000	57 994	26 994
Vesihuolto	0	0	0	93 000	88 132	-4 868
Jätehuolto	-164 590	-156 167	8 423	143 000	152 185	9 185
Maa- ja metsätilat	-70 910	-55 168	15 742	301 900	163 848	-138 052
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	-2 577 950	-2 701 774	-123 824	3 844 601	3 437 986	-406 615
Laitoshuolto	-439 760	-431 861	7 899	439 760	431 861	-7 899

Huoltoryhmä	-784 900	-836 130	-51 230	789 120	839 864	50 744
Ravintohuolto	-353 320	-382 216	-28 896	353 320	433 886	80 566
Teknisen toimen eläkemaksut	-61 110	1 085	62 195	0	0	0
TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ	-5 772 420	-5 714 371	58 049	6 307 271	5 929 501	-377 770
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	-17 902 196	-18 352 223	-450 027	8 658 491	8 471 022	-187 469
TULOSLASKELMAO SA						
Verotulot				9 192 000	9 411 026	219 026
Valtionosuudet				2 300 500	2 400 777	100 277
Korkotuotot				2 000	4 337	2 337
Muut rahoitustuotot				240 500	231 884	-8 616
Korkokulut	-200 000	-492 283	-292 283			
Muut rahoituskulut	-13 000	-4 125	8 875			
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0	18 873	18 873

	MÄÄRÄRAHAT			TULOARVIOT		
	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama
INVESTOINTIOSA						
Maanhankinta ja irtain käyttöomaisuus	-500 000	0	500 000			
Köysitien hallin kattoremontti	-70 000	-66 234	3 766			
Virastotalon katon uus. Huuponhovin	-100 000	0	50 050			
käyttövesiputkiremontti	-110 000	0				
Hulevesialueiden rak. Jousen iv-san. Ja käyt.vesi-putk. Jousen väestönsuoja	-120 000	-109 024	10 976			
-550 000	0	550 000				
Keskusta alueen keh.	-500 000	-5 668	494 332			
Katuvalaistus	-30 000	-10 336	19 664			
Kaavatiet	-785 000	-96 114	688 886			
Liikekeskusinfran perus.	-400 000	-373 448	26 552			
Nuoli Oravakivi	-50 000	0	50 000			
Leivonmäen matonpesupaikka	-12 000	-21 798	-9 798			
Aurinkopaneelit	-50 000	-49 950	50			
Puistot ja yleiset alueet	-15 000	-8 587	6 413			
Vesiosuuskuntien yhteistyöselvitys	-50 000	-28 122	21 878			
Icepro Skateline, jääkiekkokaukalo	-30 000	0	30 000			
Sähköinen arkistointi	-20 000	0	20 000			
Osakkeiden hankinta	0	-64 945	-64 945			

Pysyvien vastaavien myynti				50 000	44 000	-6 000
Investoinnit yhteensä	-3 392 000	-834 227	2 557 773	50 000		-50 000
RAHOITUSOSA						
Antolainasaamisten muutos		-17 067			1 800	1 800
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys			14 000	14 000	13125382,0	
Pitkäaik.lainojen vähennys	-684 888	-162 730	522 158	000	0	
Lyhytaik.lainojen muutos	-10 658 000	-13 500 000				0
Tulorah.korj: pakoll.varaus						-2 120
Vaikutus maksuvalmiuteen				-995 727	-1 124 908	635
YHTEENSÄ	-32 850 084	-33 362 654	-512 570	33 447 764	32 584 193	-863 571

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 190 060,90	1 284 335,74
Maksutuotot	271 226,27	1 357 640,56
Tuet ja avustukset	279 536,78	816 057,52
Vuokratuotot	2 313 222,47	1 546 043,77
Muut toimintatuotot	70 271,73	31 986,06
	<u>4 124 318,15</u>	<u>5 036 063,65</u>
Valmistus omaan käyttöön	16 197,79	60 893,68
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 246 686,17	-9 599 543,50
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 313 637,49	-2 277 622,11
Muut henkilösivukulut	-176 003,56	-321 709,15
Henkilösivukulut yhteensä	<u>-1 489 641,05</u>	<u>-2 599 331,26</u>
	-7 736 327,22	-12 198 874,76
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot	-440 802,71	-16 228 150,70
Muiden palvelujen ostot	<u>-2 821 352,63</u>	<u>-3 765 397,99</u>
	-3 262 155,34	-19 993 548,69
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 810 433,26	-1 999 659,16
Avustukset	-612 476,92	-3 693 398,25
Vuokratulut	-512 773,43	-507 308,48
Muut toimintakulut	<u>-173 395,77</u>	<u>-137 819,44</u>
	-14 107 561,94	-38 530 608,78
Toimintakate	-9 967 046,00	-33 433 651,45
Verotulot	9 411 026,39	16 198 364,08
Valtionosuudet	2 400 776,60	17 272 183,41
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	4 336,80	16 240,84
Muut rahoitustuotot	231 884,30	314 279,25
Korkokulut	-492 282,97	-320 497,34
Muut rahoituskulut	<u>-4 125,10</u>	<u>-9 091,90</u>
	-260 186,97	930,85
Vuosikate	1 584 570,02	37 826,89
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 405 533,44	-1 308 589,87
Arvonalentumiset	0,00	0,00
	<u>-1 405 533,44</u>	<u>-1 308 589,87</u>
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	18 872,70	27 451,76
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Tilikauden tulos	197 909,28	-1 243 311,22
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	6 363,24	6 363,24
Tilikauden yli-/alijäämä	204 272,52	-1 236 947,98

3.2. RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 584 570,02	37 826,89
Satunnaiset erät	18 872,70	27 451,76
Tulorahoituksen korjaukset, myyntivoitot/-tappiot	-42 371,61	68 911,00
	<u>1 561 071,11</u>	<u>134 189,65</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-830 147,44	-2 898 757,18
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Siirrot toimeksiantojen varoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	44 000,00	39 900,00
	<u>-786 147,44</u>	<u>-2 858 857,18</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	774 923,67	-2 724 667,53
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 800,00	
Antolainasaamisten vähennys	17 066,67	6 666,67
	<u>15 266,67</u>	<u>6 666,67</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 125 382,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	162 730,00	-1 134 888,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13 500 000,00	3 400 000,00
	<u>-211 888,00</u>	<u>2 265 112,00</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-184 851,13	-11 719,76
Saamisten muutos	743 955,90	341 523,41
Korottomien velkojen muutos	-2 262 315,29	828 221,50
	<u>-1 703 210,52</u>	<u>1 158 025,15</u>
Rahoituksen rahavirta	-1 899 831,85	3 429 803,82
Rahavarojen muutos	-1 124 908,18	705 136,29
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	528 852,87	1 653 761,05
Rahavarat 1.1.	<u>1 653 761,05</u>	<u>948 624,76</u>
	-1 124 908,18	705 136,29

	MÄÄRÄRAHAT			TULOARVIOT		
	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama	TA 2023	Tot 2023	Poikkeama
INVESTOINTIOSA						
Maanhankinta ja irtain käyttöomaisuus	-500 000	0	500 000			
Köysitien hallin kattoremontti	-70 000	-66 234	3 766			
Virastotalon katon uus.	-100 000	0	50 050			
Huuponhovin käyttövesiputkiremontti	-110 000	0				
Hulevesialueiden rak.	-120 000	-109 024	10 976			
Jousen iv-san. Ja käyt.vesi-putk. Jousen väestönsuoja	-550 000	0	550 000			
Keskusta alueen keh.	-500 000	-5 668	494 332			
Katuvalaistus	-30 000	-10 336	19 664			
Kaavatiet	-785 000	-96 114	688 886			
Liikekeskusinfran perus.	-400 000	-373 448	26 552			
Nuoli Oravakivi	-50 000	0	50 000			
Leivonmäen matonpesupaikka	-12 000	-21 798	-9 798			
Aurinkopaneelit	-50 000	-49 950	50			
Puistot ja yleiset alueet	-15 000	-8 587	6 413			
Vesiosuuskuntien yhteistyöselvitys	-50 000	-28 122	21 878			
Icepro Skateline, jääkiekkokaukalo	-30 000	0	30 000			
Sähköinen arkistointi	-20 000	0	20 000			
Osakkeiden hankinta	0	-64 945	-64 945			
Pysyvien vastaavien myynti				50 000	44 000	-6 000
Investoinnit yhteensä	-3 392 000	-834 227	2 557 773	50 000		-50 000
RAHOITUSOSA						
Antolainasaamisten muutos		-17 067			1 800	1 800
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys			14 000 000	14 000 000	13125382,00	
Pitkäaik.lainojen vähennys	-684 888	-162 730	522 158			
Lyhytaik.lainojen muutos	-10 658 000	-13 500 000				0
Tulorah.korj: pakoll.varaus						
Vaikutus maksuvalmiuteen				-995 727	-1 124 908	-2 120 635
YHTEENSÄ	-32 850 084	-33 362 654	-512 570	33 447 764	32 584 193	-863 571

3.3. TASE

	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Muut pitkävaikutteiset menot	577 788,81	289 196,51
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	577 788,81	289 196,51
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	2 804 268,83	2 805 897,22
Rakennukset	19 826 560,18	20 703 698,71
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 815 640,16	1 828 876,83
Koneet ja kalusto	73 206,04	40 358,68
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 987,77	80 531,38
AINEELLISET HYÖDYKKEET	24 529 662,98	25 459 362,82
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	3 640 359,91	4 453 058,24
Muut lainasaamiset	866 329,12	881 595,79
Muut saamiset	670 769,61	671 621,46
SIJOITUKSET	5 177 458,64	6 006 275,49
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 284 910,43	31 754 834,82
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	127 811,60	127 811,60
Muut toimeksiantojen varat	10 976,17	23 481,28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	138 787,77	151 292,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset	4 020,81	4 009,05
PITKÄAIKAISET SAAMISET	4 020,81	4 009,05
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset	389 071,20	668 248,51
Lainasaamiset	84 509,08	96 070,23
Muut saamiset	28 064,63	261 928,65
Siirtosaamiset	141 431,68	360 796,86
LYHYTAIKAISET SAAMISET	643 076,59	1 387 044,25
SAAMISET	647 097,40	1 391 053,30
RAHAT JA PANKKISAAMISET	528 852,87	1 653 761,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 175 950,27	3 044 814,35
VASTAAVAA	31 599 648,47	34 950 942,05

TASE

	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 603 204,82	5 847 004,23
Arvonkorotusrahasto	399 505,97	399 505,97
Muut omat rahastot	327 966,46	327 966,46
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 924 425,32	4 161 373,30
Tilikauden yli-/alijäämä	204 272,52	-1 236 947,98
OMA PÄÄOMA	9 459 375,09	9 498 901,98
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	15 917,10	22 280,34
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	462 579,04	462 579,04
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 355 285,96	1 430 322,28
Muut toimeksiantojen pääomat	10 976,17	133 296,09
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 366 262,13	1 563 618,37
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 598 519,00	2 473 137,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	17 483,34	17 913,74
Ostovelat	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	140 947,00	140 947,00
PITKÄAIKAINEN	15 756 949,34	2 631 997,74
LYHYTAIKAINEN		
Joukkovelkakirjalainat	1 500 000,00	15 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	847 618,00	684 888,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	115 005,78	301 905,40
Ostovelat	765 533,16	2 635 337,33
Liittymismaksut ja muut velat	131 469,73	246 190,52
Siirtovelat	1 178 939,10	1 903 243,33
LYHYTAIKAINEN	4 538 565,77	20 771 564,58
VIERAS PÄÄOMA	20 295 515,11	23 403 562,32
VASTATTAVAA	31 599 648,47	34 950 942,05

3.4. KONSERNILASKELMAT

3.4.1. KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	6 830 245,02	16 279 306,27
Toimintakulut	-16 959 665,42	-48 296 805,90
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	19 538,54	16 181,14
Toimintakate	-10 109 881,86	-32 001 318,49
Verotulot	9 369 061,99	16 151 126,51
Valtionosuudet	3 530 599,05	18 372 552,12
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	26 191,30	16 050,01
Muut rahoitustuotot	251 771,92	398 695,53
Korkokulut	-602 367,13	-476 527,73
Muut rahoituskulut	-12 044,53	-15 821,61
	-336 448,44	-77 603,80
Vuosikate	2 453 330,74	2 444 756,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 138 823,87	-2 740 256,34
Eliminointierot		
Arvonalentumiset	0,00	-4 360,30
	-2 138 823,87	-2 744 616,64
Satunnaiset erät	18 872,70	185 867,95
Tilikauden tulos	333 379,57	-113 992,35
Tilinpäätössiirrot	-457,73	713,09
Tilikauden verot	-16 669,76	-11 706,57
Laskennalliset verot	-13 015,41	-10 958,17
Vähemmistöosuudet	4 205,86	22 598,82
Tilikauden yli-/alijäämä	307 442,53	-113 345,18

3.4.2. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
	Eur	Eur
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 453 330,74	2 444 756,34
Satunnaiset erät	18 872,71	185 867,95
Tilikauden verot	-16 669,76	-11 706,57
Tulorahoituksen korjaukset	-19 358,55	-390 609,50
	2 436 175,14	2 228 308,22
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-876 412,04	-3 186 501,15
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	10 746,39
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	54 480,66	91 359,64
	-821 931,38	-3 084 395,12
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 614 243,76	-856 086,90
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 800,00	
Antolainasaamisten vähennykset	1 800,00	0,00
	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 135 459,76	211 928,33
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-372 304,41	-2 130 661,21
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13 438 026,76	3 391 766,68
	-674 871,41	1 473 033,80
Oman pääoman muutokset	94 664,43	33 580,12
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen ja pääomien muutokset	-36 556,07	-10 039,39
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 731,10	1 957,64
Saamisten muutos	2 564 885,96	-779 337,96
Korottomien velkojen muutos	-4 188 450,61	850 793,80
	-1 663 851,82	63 374,09
Rahoituksen rahavirta	-2 244 058,80	1 569 988,01
Rahavarojen muutos	-629 815,04	713 901,11
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 446 966,05	3 477 098,62
Rahavarat 1.1.	3 076 781,09	2 763 197,51
	-629 815,04	713 901,11

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 828,04	601 692,87
Muut pitkävaikutteiset menot	591 607,19	537 808,44
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	598 435,23	1 139 501,31
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 044 561,75	3 420 270,30
Rakennukset	25 968 979,35	32 793 956,72
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 405 966,63	2 784 747,64
Koneet ja kalusto	1 794 891,65	2 282 835,43
Muut aineelliset hyödykkeet	3 093,66	27 302,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 360,29	105 531,04
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	33 230 853,33	41 414 644,07
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	252 306,72	272 728,98
Muut osakkeet ja osuudet	1 569 192,62	1 801 332,88
Muut lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	491 594,54	521 113,34
Sijoitukset yhteensä	2 313 093,88	2 595 175,20
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	36 142 382,44	45 149 320,58
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	106 557,07	254 369,75
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	134 161,14	134 275,19
Toimeksiantojen varat yhteensä	240 718,21	388 644,94
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	29 946,06	132 779,91
Vaihto-omaisuus yhteensä	29 946,06	132 779,91
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 020,81	4 009,05
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	4 020,81	4 009,05
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	615 631,58	2 518 044,13
Lainasaamiset	84 509,08	96 070,23
Muut saamiset	48 573,96	309 973,01
Siirtosaamiset	392 682,69	782 207,66
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 141 397,31	3 706 295,03
Saamiset yhteensä	1 145 418,12	3 710 304,08
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset osakkeet/rahamarkkinainstrum.	0,00	5 915,38
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0,00	5 915,38
Rahat ja pankkisaamiset	2 446 966,05	3 471 183,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 622 330,23	7 320 182,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 005 430,88	52 858 148,13

KONSERNITASE

VASTATTAVAA	2023	2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 603 204,82	5 847 004,23
Arvonkorotusrahasto	399 505,97	399 505,97
Muut omat rahastot	2 439 788,13	2 436 611,07
Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	2 688 144,69	1 653 799,35
Tilikauden yli/-alijäämä	307 442,50	-113 345,18
Oma pääoma yhteensä	11 438 086,11	10 223 575,44
VÄHEMMISTÖOSUUDET	482 634,49	565 519,49
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	462 579,04	363 185,24
Pakolliset varaukset yhteensä	462 579,04	363 185,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	255 763,71	254 533,50
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 361 601,90	1 437 500,10
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	109 814,81
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 617 365,61	1 801 848,41
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 357 089,84	15 418 115,13
Lainat julkisyhteisöiltä	8 600,00	0,00
Saadut ennakot	17 483,34	17 913,74
Ostovelat	0,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	905 192,36	897 376,00
Laskennalliset verovelat	60 273,38	47 257,97
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	20 348 638,92	16 380 662,84
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	1 500 000,00	15 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 363 485,74	1 534 879,17
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	132 069,47	318 344,09
Ostovelat	1 001 000,99	3 417 787,95
Liittymismaksut ja muut velat	231 496,49	413 688,70
Siirtovelat	1 428 074,02	2 838 656,80
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	5 656 126,71	23 523 356,71
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	26 004 765,63	39 904 019,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 005 430,88	52 858 148,13

4.TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1.TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Lomapalkkavelka on laskettu henkilöittäin, laskennassa on käytetty joulukuun palkkaa ja henkilösivukuluja. Lainojen korkojaksotukset

on merkitty lainanantajalta saadun todistuksen mukaisesti.

Leasingvuokrat on jaksotettu. Veden ja jäteveden kulutus on arvioitu ajalle 1.10.-31.12.2023.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Ei ole.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopapereita ei ole.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät kaksi koronvaihtosopimusta, mitkä on kaikki tehty kunnan olemassa olevan tai tulevan lainakannan suojaamistarkoituksessa.

Johdannaissopimuksilla hallitaan lainoihin liittyvää korkoriskiä tavoitteena korkotason muutosten vaikutusten tasaaminen, kassavirtojen parempi ennakoitavuus sekä korkokustannusten alentaminen. Korkojohdannaisista aiheutuvat kassavirrat kirjataan tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimuksia on voimassa vuoteen 2051 saakka.

Luottotappiot

Tilikaudella luottotappioita kirjattiin 45 842,20 euroa, edellisvuonna 53 930,57 euroa. Lyhytaikaisissa myyntisaamisissa on yli vuoden vanhoja saamisia 123 065,97 euroa. Edellisvuonna noin 77 430,46 euroa.

4.1.2. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2 Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa.

3 Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

4 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Sosiaali- ja terveystalvelujen toiminta osana Joutsan kuntaa päättyi 31.12.2022. Sosiaali- ja terveyshuollon tehtävien järjestämisvastuu siirtyi Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuuserät on kirjattu alkusaldon muutoksena tilinavauksena päiväyksellä 1.1.2024. Hyvinvointialueelle siirtyneet erät pienensivät kunnan peruspääomaa 243 799,00 euroa. Hyvinvointialuemuutoksen johdosta, tilikaudet eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

5 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa.

4.1.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt sekä kaikki muut kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty.

Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Myös konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Omaan pääomaan on luettu myös poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Kiinteistöosakkuusyhteisöjen poistot on muutettu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja -menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotuseriaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Poikkeavat tilikaudet

Joutsan Seudun Ratakeskus Oy:n tilikausi päättyi 30.4.2022 ja Koy Reposen tilikausi päättyi 31.1.2022, joiden mukaan yhdistely konsernitilinpäätökseen on tehty.

Edellisten tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Joutsan Liikekeskus Oy:n purkaminen on rekisteröity 27.2.2023, eikä sitä ole yhdistelty enää konsernitilinpäätökseen v. 2023.

Sosiaali- ja terveystalouden toiminta osana Joutsan kuntaa päättyi 31.12.2022. Sosiaali- ja terveyshuollon tehtävien järjestämisvastuu siirtyi Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuuserät on kirjattu alkusaldojen muutoksena tilinavauksena päiväyksellä 1.1.2024. Hyvinvointialueelle siirtyneet erät pienensivät kunnan peruspääomaa 243 799,00 euroa. Hyvinvointialuemuutoksen johdosta, tilikaudet eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

4.2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**6 Toimintatuotot tehtäväalueittain**

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	107 879	89 864	75 528	30 653
Kehittämisyksikkö	187	14 909	187	14 909
Sosiaali- ja terveystoimi	0	11 057 539	0	1 693 661
Opetus- ja kulttuuritoimi	1 395 538	1 387 507	1 125 439	1 196 687
Tekninen toimi	5 326 642	3 729 486	2 923 165	2 100 154
Yhteensä	6 830 245	16 279 306	4 124 318	5 036 064

7 Verotulojen erittely

	2023	2022
Kunnan tulovero	6 142 989	11 988 418
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 405 338	2 356 467
Kiinteistövero	1 862 700	1 853 479
<i>Verotulot yhteensä</i>	9 411 026	16 198 364

Yhteisöveron jako-osuudet 0,0008491837

Kiinteistöveroprosentit:

- Pääasiassa vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus	0,6
- Muuhun asumiseen kuin vak.asumiseen käytett. rakennus	1,2
- Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,1

Veroäyrin hinta (tuloveroprosentti) on ollut verotusvuosina 1987-1992 17,50 penniä, vuonna 1993 18,00 penniä, vuosina 1994-2004 18,50 prosenttia, vuosina 2005-2009 19,00 prosenttia, vuosina 2010-2012 19,50 prosenttia, vuonna 2013 20,5 % ja vuosina 2014-2021 21,0 %. Vuodelle 2022 tuloveroprosentiksi on määrätty 21,0.

8 Valtionosuuksien erittely

	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	858 314	13 613 775
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 450 350	3 557 419
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	92 112	100 990
Harkinnanvarainen valtionosuus	0	0
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	2 400 777	17 272 183

9 Palvelujen ostojen erittely

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	440 803	16 228 151
Muiden palvelujen ostot	2 821 353	3 765 398
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	3 262 155	19 993 549

10 Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi ei ole annettu tukia.

11 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty kunnanvaltuuston 16.12.1996 § 66 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

POISTOKOhteiden RYHMITTELY, POISTOAJAT JA POISTOMENETELMÄT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	TASAPOISTO
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Ennakkomaksut	ei poistoa
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	40 vuotta
Talousrakennukset	15 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Vapaa-ajanrakennukset	40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	JÄÄNNÖSARVOPOISTO
Kadut, tiet, torit, puistot	15 % menojäämstä
Sillat, laiturit, uimalat, urheilukentät	15 % menojäämstä
Viemäriverkosto	15 % menojäämstä
Koneet ja kalusto	
Tuotannon/varaston koneet ja laitteet	30 % menojäämstä
Atk-laitteet	30 % menojäämstä
Toimistokalusteet	30 % menojäämstä
Liikkuvat työkoneet	30 % menojäämstä
Muut laitteet ja kalusteet	30 % menojäämstä
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8.409,40 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut 15.11.2011 uuden yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista. Tarkistettua ohjetta on noudatettava viimeistään tilivuodesta 2013 alkaen. Kuntaliitto on suositellut poistoaajoissa käyttämään yleisohjeen poistoaikojen alarajoja, ellei hyödykekohtaisesti tehdä hyödykkeelle poistosuunnitelmaa, jossa perustellaan pidemmän poistoaajan käyttämistä teknistaloudellisilla perusteilla.

Joutsan kunnassa nykyiseen poistosuunnitelmaan ei ole tehty muutoksia.

12 Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	22 530	22 530	22 530	22 530
Ympäristövastuu 1.1.	181	181		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella		0		
Saldo 31.12.	22 711	22 711	22 530	22 530
Ksshp alijäämän kattaminen 1.1.	440 049		440 049	364 500
Lisäykset tilikaudella				440 049
Vähennykset tilikaudella				-364 500
Saldo 31.12.	440 049		440 049	440 049
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0	293 336		
Lisäykset tilikaudella	0	47 138		
Vähennykset tilikaudella		0		
Saldo 31.12.	0	340 474		
Yhteensä 1.1.	462 760	316 047	462 579	387 030
Lisäykset	0	47 138	0	440 049
Vähennykset	0	0	0	364 500
<i>Yhteensä 31.12.</i>	<i>462 760</i>	<i>363 185</i>	<i>462 579</i>	<i>462 579</i>

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Kaluston myyntivoitot		0		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot			42 372	15 873
Osakk. ja osuuksien myyntivoitot	0	448		
Rakennusten myyntivoitot				
Yhteensä	42 372	448	42 372	15 873
Muut toimintakulut				
Kaluston myyntitappiot		0		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot			0	5 962
Rakennusten myyntitappiot				
Osakk. ja osuuksien luovutustappiot			0	13 270
Yhteensä	0	0	0	19 232

14 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Joutsan liikekeskus Oy purettu, varojen jako	18 873	0	18 873	
Ksshp kiinteistöveron palautus	0	158 416		
Seututerveyskeskus rahastosij.	0	27452		27 452
Satunnaiset tuotot yhteensä	185 868	179 600	18 873	0
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2023	2022
Osinkotuotot, Suur-Savon Sähkö Oy	167 000	167 000
Osinkotuotot, Joutsan Seutu Oy	800	1 250
Osinkotuotot, muut yhtiöt	0	0
Peruspääoman korko, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	5 199	5 199
Yhteensä	172 999	173 449

Korkokulujen erittely

	2023	2022
Lainojen korkokulut	480 105	165 158
Koronvaihtosopimusten korkokulut	11 767	151 381
Yhteensä	491 872	316 539

16 Erittely poistoeron muutoksista

	2023	2022
Inv.varaukseen liittyvä poistoeron muutos, Huupohovi	6 363	6 363
Yhteensä	6 363	6 363

4.3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****17 Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset**

Ei ole.

18 Arvonkorotusten periaatteet

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet (Jyväskylän koul.ky)				
Lisäys/vähennys				
<i>Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset 31.12.</i>				
Sijoitukset (Suur-Savon Sähkö Oy)	399 506	399 506	399 506	399 506
Lisäys/vähennys				
<i>Sijoitusten arvonkorotukset 31.12.</i>	<i>399 506</i>	<i>399 506</i>	<i>399 506</i>	<i>399 506</i>
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	399 506	399 506	399 506	399 506

19 Pysyvät vastaavat tase-erittäin

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
		Maa-alueet ja liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Kesk.eräiset hankinnat	
Arvo 1.1.	289 197	2 805 897	20 703 699	1 828 877	40 359	80 531	25 748 560
Lisäykset tilikauden aikana	405 067		102 849	278 732	49 950	829 833	1 666 431
Vähennykset tilikauden aikana		-1 628				-900 376	-902 005
Tilikauden poisto	-116 474		-979 988	-291 968	-17 103		-1 405 533
Poistamaton hankintameno 31.12.	577 789	2 804 269	19 826 560	1 815 640	73 206	9 987	24 529 662
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	577 789	2 804 269	19 826 560	1 815 640	73 206	9 987	24 529 662

Sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Muut lainasaamiset	Muut saamiset	Sijoitukset yhteensä
	Tytäryhteisö-osakkeet	Kuntayhtymä - osuudet	Osakkuus-ym.osakkeet	Yhteensä			
Arvo 1.1.	1 558 147	1 059 199	1 835 713	4 453 059	881 596	671 621	6 006 276
Lisäykset	63 945	1 000		64 945			64 945
Vähennykset		-877 643		-877 643	-15 267	-852	-893 762
Hankintameno 31.12.	1 622 092	182 556	1 835 713	3 640 361	866 329	670 769	5 177 459
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	1 622 092	182 556	1 835 713	3 640 361	866 329	670 769	5 177 459

Maa- ja vesialueiden erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kiinteistöjen liittymismaksut	65 381	65 381	54 634	54 634
Muut maa- ja vesialueet	3 354 889	3 354 889	2 749 635	2 751 264
Yhteensä	3 420 270	3 420 270	2 804 269	2 805 898

20-22 Omistukset muissa yhteisöissä

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus euro		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Joutsan Lämpö Oy	Joutsa	86,40 %	86,40 %	1 016 563	1 959 116	65 015
Joutsan Vesihuolto Oy	Joutsa	67,75 %	67,75 %	472 896	291 125	29 965
Koy Joutsanranta	Joutsa	100,00 %	100,00 %	254 836	1 248 010	-24 723
Koy Joutsan Talouskeskus	Joutsa	100,00 %	100,00 %	130 972	14 451	-50 650
Koy Joutsan vuokra-asunnot	Joutsa	100,00 %	100,00 %	-734 845	2 341 391	35 153
Koy Leivonmäen Yritystalo	Joutsa	79,49 %	79,49 %	165 279	11 005	-27 486
As Oy Leivonmäen Linnunlaulu	Joutsa	100,00 %	100,00 %	9 746	104 707	-22 497
As Oy Havuhuopontie	Joutsa	61,97 %	61,97 %	49 184	2 109	-13 404
As Oy Hulikkalantie 2 *)	Joutsa	83,63 %	83,63 %	179 753	50 318	-54 302
As Oy Rutapuro	Joutsa	52,89 %	52,89 %	93 983	841	-437
As Oy Satoleivo	Joutsa	60,89 %	60,89 %	233 345	467	1 870
			Yhteensä	1 871 712	6 023 540	-61 494
Kuntayhtymät						
Jyväskylän koulutusky	Jyväskylä	1,27 %	1,27 %	1 065 881	381 333	10 895
K-S:n liitto	Jyväskylä	1,51 %	1,51 %	10 929	27 062	563
Sateenkaaren koulun Kuntayhtymä	Pieksämäki	8,65 %	8,65 %	42 666	28 416	39 581
			Yhteensä	1 119 477	436 810	51 039
Osakkuusyhtiöt						
Joutsan Seudun Rata- keskus Oy	Joutsa	47,71 %	47,71 %	46 375		2 042
Koy Leivonmäen Leivonkulma	Joutsa	35,39 %	35,39 %	77 938		-754
Koy Reponen	Joutsa	24,00 %	24,00 %	108 455		18 250
			Yhteensä	232 768	0	19 538
			Kaikki yhteensä	3 223 957	6 460 350	9 083

*) Koy Joutsan Vuokra-asunnot omistaa osakkeet,
mutta ei tee konsernitilinpäätöstä.

23 Saamiset konsernin yhteisöiltä	2023	2022
PITKÄAIKAISET		
Sijoitusten muut lainasaamiset	866 329	888 262
Muut saamiset tytäryhtiöiltä	256 327	
Myyntisaamiset tytäryhtiöiltä	12	
LYHYTAIKAISET		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	124 745	122 553
Siirtosaamiset	0	3 631
<i>Yhteensä</i>	<i>124 745</i>	<i>126 183</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa jäsenenä		
Myyntisaamiset	115	17 611
Siirtosaamiset	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>115</i>	<i>17 611</i>
Saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0	0
Siirtosaamiset	0	0
Saamiset yhteensä	<u>991 189</u>	<u>1 032 057</u>

24 Siirtosaamiset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Työllistämistuet	4 437	8 834	4 437	8 834
Työterveyshuollon korvaus	21 256	64 881	21 256	43 744
Hankkeiden tuet ja avustukset	0	41 393	0	33 978
Puunmyyntitulot	81 848		81 848	
Maatalouslomitustulot 2021-2022	29 381		29 381	
Muut tuet ja avustukset	0	2 186	0	0
Valtionosuudet	0	12 308	0	0
Ennakkomaksut	0	39 805	0	7 939
Vaana-palvelusetelili	0	171 819	0	171 819
Muut siirtosaamiset	255 761	440 982	4 510	94 484
	392 683	782 208	141 432	360 797

4.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Oma pääoma

Oman pääoman erittely:	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	5 847 004	5 847 004	5 603 205	5 847 004
Lisäys	0	0	0	0
Vähennys	0	0	0	0
<i>Peruspääoma 31.12.</i>	<i>5 847 004</i>	<i>5 847 004</i>	<i>5 603 205</i>	<i>5 847 004</i>
Arvonkorotusrahasto 1.1.	399 506	399 506	399 506	399 506
Lisäys	0	0	0	0
Vähennys	0	0	0	0
<i>Arvonkorotusrahasto 31.12.</i>	<i>399 506</i>	<i>399 506</i>	<i>399 506</i>	<i>399 506</i>
Muut omat rahastot 1.1.	2 436 611	2 780 147	327 966	327 966
Lisäys			0	0
Vähennys	0	-343 536		
<i>Muut omat rahastot 31.12.</i>	<i>2 436 611</i>	<i>2 436 611</i>	<i>327 966</i>	<i>327 966</i>

Oman pääoman erittely jatkuu	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Edellisten vuosien yli-/alijäämä 1.1.	1 540 454	1 670 900	2 924 425	4 171 371
Lisäys	1 147 691			
Vähennys		-17 101	0	-9 998
<i>Ed. tilikausien yli-/alijäämä 31.12.</i>	<i>2 688 145</i>	<i>1 653 799</i>	<i>2 924 425</i>	<i>4 161 373</i>
Tilikauden yli-/alijäämä	307 443	-113 345	204 273	-1 236 948
Oma pääoma yhteensä 31.12.	11 678 708	10 223 575	9 459 375	9 498 902

Konsernin edellisten tilikausien ylijäämään on jäänyt kirjaamatta kiinteistöyhtiön ja kolmen asunto-osakeyhtiön aiempien

tilikausien poistovaje yht. 1 124 609,04 euroa. Vastaavasti Kiint. Oy Joutsan Vuokra-asunnoista on tehty aiempina tilikausina poistovajekirjausta 832 612,57 euroa, joka pitäisi purkaa. Näiden nettovaikutus edellisten tilikausien ylijäämiin on 291 996,47 euroa. Korjaukset tehdään tilikaudella 2024.

Keski-Suomen hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien järjestämisvastuu siirtyi Joutsan kunnalta hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023 kunnan peruspääomaa vastaan. Muutoksen vaikutus Joutsan kunnan peruspääomaan on yhteensä 243 799,41 euroa.

26 Erittely poistoerosta

Huoponhovin investointivaraukseen liittyvää poistoeroa 15 917,10€.

Edellisvuonna yhteensä 22 280,34 €.

Lainat 31.12.

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kuntatodistuslainat			1 500 000	15 000 000
Lainat, Nordea Pankki Suomi Oyj				
Lainat, Op Yrityspankki Oyj				
Lainat, Kuntarahoitus Oyj			16 473 137	3 158 025
Lainat, Keva			0	0
Lainat, Valtiokonttori				
Yhteensä	31 952 994	30 479 961	17 973 137	18 158 025

josta lyhytaikaiset	16 534 879	13 508 079	2 347 618	15 684 888
pitkäaikaiset	15 418 115	16 971 882	15 625 519	2 473 137

27 Yli 5-vuoden velat**2023**   **2022**

Pääoma 31.12.:

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

11 285 718   933 585

Lainat julkisyhteisöiltä

0   0

Yhteensä

933 585   933 585**28 Joukkovelkakirjalainat****2023**   **2022**

Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat

Kuntarahoitus

13627/09

0   3 000 000

18959/17

380 952   5 000 000

S100123/23

466 666   7 000 000

14115/09

0   0

Yhteensä

847 618   15 000 000**29 Pakolliset varaukset**

Muut pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022
Ympäristövastuuvaraus		181,19		
Potilasvakuutusmaksuvastuuvaraus		340 474		
Ksshp alijäämän kattaminen			440 049	440 049
Kaatopaikan maisemointivaraus	22 530	22 530	22 530	22 530
Yhteensä	22 530	363 185	462 579	462 579

30 Velat konsernin yhteisöille

PITKÄAIKAISET Ei ole.	2023	2022
LYHYTAIKAISET		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	77 435	87 827
Siirtovelat	0	24 097
<i>Yhteensä</i>	<i>77 435</i>	<i>111 924</i>
Velat kuntayhtymille, joissa jäsenenä		
Ostovelat	0	1 156 264
Velat osakkuusyhteisöille		
<i>Yhteensä</i>	<i>77 435</i>	<i>1 268 188</i>

31 Sekkilimiitti

Luotollisten sekkitilien limiitti 31.12.	2023	2022
	600 000	600 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	600 000	600 000

32 Muut velat ja liittymismaksut

Muiden velkojen erittely:	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Liittymismaksut	890 556	890 556	134 127	134 127
Muut velat	6 820	6 820	6 820	6 820
Muut velat yhteensä	897 376	897 376	140 947	140 947

33 Erittely siirtoveloista

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lomapalkkavelka	863 371	2 059 013	756 404	1 393 931
Muut henkilöstökulujen jaksotukset	219 992	421 787	207 386	371 269
Korkojaksotukset	278 043	145 191	214 188	41 418
Potilasvakuutusmaksut	0	26 516		
Avustukset	31 238	37 368		
Muut siirtovelat	35 431	148 781	961	96 626
	1 428 074	2 838 656	1 178 939	1 903 244

4.4. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

34 Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai annettu osakkeita
Ei ilmoitettavaa.

35 Omasta puolesta annetut vakuudet
Ei ilmoitettavaa.

36 Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

37 Muiden puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38 Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä Seuraavalla tilikaudella maksettava	518 711	521 407	33 600 33 600	28 800 28 800
Leasingvastuut yhteensä Seuraavalla tilikaudella maksettavat Myöhemmin maksettavat Jäännösarvot Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irti- sanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.	214 634	736 278	194 316 66 356 127 960 54 423	87 385 40 118 47 267

39 Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
<i>Alkuperäinen pääoma</i>	7 580 000	0	7 580 000	7 580 000
Jäljellä oleva pääoma	4 198 286	0	4 198 286	4 501 123

40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset muiden puolesta				
<i>Alkuperäinen pääoma</i>	1 403 741	1 403 741	1 403 741	1 403 741
Jäljellä oleva pääoma	208 000	281 600	208 600	281 600

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2023	2022
Kunnan osuus takausvastuista 31.12.	34 601 904	32 273 546
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	27 544	18 663

41 Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustuksiin	721 718	501 248	721 718	501 248
<i>Muut sitoumukset</i>	3 077	2 312		
Osuus kuntayhtymien alijäämistä				
Keski-Suomen Liitto	1 066	1 066	1 066	1 066
Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri		735 504		735 504
Yhteensä	1 066	736 570	1 066	736 570
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 498 860	1 561 397	2 391 690	1 403 145
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu			4 253 597	4 253 597
Perustamishankkeiden valtionosuuksien palautusvastuut päättyvät vuosina 2022-2030				

Koronvaihtosopimukset

Kunnan johdannaissopimukset ovat suojaavia. Kynnyksellinen koronvaihtosopimus voidaan käsitellä suojaavana, kun suojaus kumoaa kokonaan tai osittain suojatun lainaposition tulevien korkomaksujen arvon. Tämä tarkoittaa, että suojan markkina-arvo nousee korkojen noustessa suojaavaksi. Joutsan kunnan lainoista (17,9 M€) on 31.12.2023 kiinteään korkoon sidottu 78,2 %. Lainoista oli vuoden 2023 lopussa erillisin järjestelyin korkosuojattu 106 prosenttia.

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus				
Op Yrityspankki Oyj: JOUTSA4				
Sopimus tehty: 3.11.2016				
Ajalle: 30.1.2017 - 30.1.2025				
Laskennallinen pääoma	3 000 000	7 000 000	3 000 000	5 000 000
Markkina-arvo 31.12. pankin ilm.mukaan	-555	1 915	-555	1 915
Kunta maksaa:				
Viitekorko: 1 kk Eur-Euribor-Reuters				
Mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko alittaa 0,50 % p.a., korkojakson vaihtuva korko on 0,00 % p.a., muutoin viitekorko vähennettynä 0,05 prosenttiyksiköllä.				
Pankki maksaa:				
Viitekorko: 1 kk Eur-Euribor-Reuters				
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus				
Op Yrityspankki Oyj: JOUTSA5				
Sopimus tehty 3.11.2016				
Ajalle: 30.1.2022 - 30.1.2051				
Laskennallinen pääoma	9 000 000	7 000 000	9 000 000	7 000 000
Markkina-arvo 31.12. pankin ilm.mukaan	1 404 755	-1 541 379	1 404 755	-1 541 379
Kunta maksaa:				

Viitekorko: 3 kk Eur-Euribor-Reuters Mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko alittaa 4,50 % p.a., korkojakson vaihtuva korko l on 2,27 % p.a., muutoin viitekorko vähennettynä 0,50 prosenttiyksiköllä. Pankki maksaa: Viitekorko: 3 kk Eur-Euribor-Reuters				
Koronvaihtosopimus Nordea 841874/1029162 Sopimus tehty 12.6.2009 Ajalle: 15.6.2029 - 15.6.2049 Nimellisarvo Markkina-arvo 31.12. pankin ilm.mukaan Kunta maksaa: Sopimuskorko: 3,949 % Pankki maksaa: Vaihtuva korko 6 kk Eur Euribor- Reuters	6 000 000 -1 332 720	6 000 000 -1 247 821	6 000 000 -1 332 720	6 000 000 -1 247 821
Koy Joutsan Vuokra-asunnot Koronvaihtosopimus 1491767/2037912 Ajalle: 10.5.2017 - 10.5.2024 Nimellisarvo Markkina-arvo 31.12. pankin ilm.mukaan Koy maksaa: Sopimuskorko 1,05 % Pankki maksaa: Vaihtuva korko 6 kk Eur Euribor- Reuters	1 119 000 16 819	1 119 000 34 911		

4.5. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	9	8	9	8
Kehittämisyksikkö	1	1	1	1
Sosiaalitoimi	0	92	0	92
Opetus- ja kulttuuritoimi	140	120	140	120
Tekninen toimi	36	48	36	44
Muut	2	48	2	
Yhteensä	188	317	188	265

43 Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 736 327	12 198 875
Henkilöstökulut yhteensä	<u>7 736 327</u>	<u>12 198 875</u>

44 Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Kokoomus r.p.	2 430	1 670
Perussuomalaiset r.p.	643	694
Suomen Keskusta r.p.	2 470	1 890
Suomen Sos.dem.puolue (SDP)	2 110	1 600
Vihreä Liitto r.p.	650	674
Palkkiot yhteensä	8 302	6 528

45 Tilintarkastajan palkkiot

	2023	2022
Mikkelin Tilintarkastus Oy ja Tilintarkastuspalkkiot	4 900	5 900
Muut tilintarkastajalle kuuluvat teht. Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	4 900	5 900

46 Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisö Koy Joutsan Vuokra-asunnoille 649 929 euron rahalainan vuonna 1991. Lainasta ei peritä korkoa.

Vuonna 2009 on annettu kokonaan omistamalle tytäryhteisö Koy Joutsanrannalle 200 000 euron rahalaina, jonka laina-aika on 40 vuotta ja korko 1 %. Jäljellä oleva lainasumma 171 399,99 €

Kunnanjohtajan kanssa on 4.5.2009 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

5. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

KUNNANHALLITUKSEN ALLEKIRJOITUS

Joutsassa 8 päivänä huhtikuuta 2024

JOUTSAN KUNNANHALLITUS

Pauliina Maukonen

Arto Hölttä

Jussi Lehtonen

Sari Hovila

Martti Kuitunen

Jarmo Liukkonen

Heidi Niiranen

Marili Rausch

Kalle Willman

Harri Nissinen

TILINTARKASTAJAN MERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta
tänään kertomuksen.

Joutsassa _____ päivänä huhtikuuta 2024

Mika Mikkonen
JHT, HT -tilintarkastaja
Mikkelin Tilintarkastus Oy

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Talousarvio	Arkistointi
Tase ja tase-erittelyt	Paperi
Pääkirja	Paperi/sähköisesti palvelimella
Päiväkirja	Pdf-tiedostona, sähköisesti palvelimella
Reskontralistaukset -myynnit ja -ostot	Pdf-tiedostona, sähköisesti palvelimella
Palkkakortisto	Paperi, sähköisesti palvelimella
Lainaluettelo	Paperi, sähköisesti palvelimella
Vuokrankantokortisto	Paperi

TOSITELAJIT

1	Konsernitositteet	40	Ostolaskujen suoritukset
9	Käyttöomaisuusviennit	50	Palkkatositteet
10	Kassatositteet	70	Kansalaisopiston laskutus
12	Tiliotetositteet		
16	Myyntireskontran viitteet	71	Kotihoidon laskutus, Effic
18	Koulukeskuksen laskutus	72	Päivähoidon laskutus
19	Sivistystoimen laskutus	73	Jättemaksujen laskutus
20	Vesilaskutus	77	Rakennusvalvonnan laskut
21	Taloustoimiston yleislaskutus	80	ProConsona sosiaalityö
24	Teknisten töiden laskutus	90	Koy Joutsan Vuokra-as.vuokrat
25	Vuokrat	92	Koy Joutsan Vuokra-as. vesilaskut
27	Kehitysvammahuollon laskutus		
29	Vanhainkodin laskutus		
30	Ostolaskut, sähköiset		
31	Ostolaskut, taloustoimisto		Sähköiset ostolaskut säilytetään
37	Sosiaaliosaston laskutus		sähköisesti, palvelimella ja cd-
38	Yritysvuokrat		varmistuksella.

KIRJANPIDON SÄILYTYS

Tasekirja	Pysyvästi
Tilintarkastuskertomus	Pysyvästi
Talousarvio	Pysyvästi
Pääkirja	10 vuotta
Päiväkirja	10 vuotta
Tositeaineisto	10 vuotta
Tase-erittelyt ja liitetiedot	10 vuotta